Generalitat de Catalunya

PROJECTE DE LLEI DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
DE LES SEVES ENTITATS AUTÒNOMES I DE LES ENTITATS GESTORES
DE LA SEGURETAT SOCIAL PER AL

1990

INFORME ECONÒMIC I FINANCER

Generalitat de Catalunya

PROJECTE DE LLEI DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
DE LES SEVES ENTITATS AUTÒNOMES I DE LES ENTITATS GESTORES
DE LA SEGURETAT SOCIAL PER AL

1990

INFORME ECONÒMIC-FINANCER

INFORME

ECONOMIC

I FINANCER

Formulat en compliment de l'article 31, punt 4,lletra g) de la Llei 10/82 de 12 de juliol de Finances Públiques de la Generalitat de Catalunya

ANY 1990

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Institut d'Estadística de Catalunya
7 FEB. 1991
Biblioteca 32309

INFORME ECONÒMIC I FINANCER 1990

ÍNDEX

1. EL MARC DE REFERÈNCIA INTERNACIONAL I EL DE L'ECONOMIA ESPANYOLA 1
   1.1. La conjuntura econòmica internacional 2
   1.2. La conjuntura econòmica a Espanya 6
      1.2.1. L'evolució de l'economia espanyola . . . 6
      1.2.2. Principals mesures de política econòmica durant l'any 1989 16

2. PANORAMA DE L'ECONOMIA CATALANA 24
   2.1. Panorama general de l'economia catalana 25
   2.2. Els sectors agrari i pesquer 29
      2.2.1. Macromagnituds 29
      2.2.2. La conjuntura agrària 32
   2.3. El sector industrial 34
      2.3.1. Conjunt de la indústria 34
      2.3.2. Subsectors 37
   2.4. El sector de la construcció 44
   2.5. El sector serveis 48
      2.5.1. El comerç interior 48
      2.5.2. El turisme 50
   2.6. El comerç exterior i la inversió estrangera . . 54
      2.6.1. El comerç exterior 54
      2.6.2. La inversió estrangera 57
   2.7. El sector financer 62
      2.7.1. El sistema creditici 62
      2.7.2. El mercat de capitals. 71
   2.8. El mercat de treball 78

3. EL SECTOR PÚBLIC A CATALUNYA 84
3.1. Introducció 85
3.2. El sector públic de la Generalitat de Catalunya l'any 1988 86
3.2.1. Els ingressos i les despeses de la Generalitat 86
3.2.2. Els ingressos i les despeses de les Entitats Autònomes Administratives 109
3.2.3. Els ingressos i les despeses de les Entitats Gestores de la Seguretat Social (ICS i ICASS) 112
3.2.4. La distribució territorial de les inversions reals de la Generalitat de Catalunya 117
3.3. Els ingressos i les despeses de la Generalitat durant el 1989 124
3.3.1. Mesures de política econòmica. 124
3.3.2. L'execució del pressupost 128
3.4. El sector públic de l'Administració local en l'exercici del 1988 137
3.5. La recaptació de tributs de l'Estat a Catalunya l'any 1988 147
3.6. Els fons estructurals comunitaris i la seva aplicació a Catalunya 152

4. ELS PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT PER AL 1990 . . . 158
4.1. Presentació 159
4.2. El Pressupost de la Generalitat de Catalunya 163
4.2.1. El Pressupost d'Ingressos de la Generalitat 165
4.2.2. El Pressupost de Despeses de la Generalitat 176
4.3. Els pressupostos de les Entitats Autònomes de caràcter administratiu 192
4.4. Els pressupostos de les Entitats Autònomes Comercials, Industrials i Financeres 211
4.5. Els pressupostos de les Entitats Gestores de la Seguretat Social 224
4.6. Els pressupostos de la Corporació catalana de Ràdio i Televisió i les seves empreses . . . 227
4.7. Els Pressupostos de les Empreses de la Generalitat 231

1.- EL MARC DE REFERÈNCIA INTERNACIONAL I EL DE L'ECONOMIA ESPANYOLA

1.1.- LA CONJUNTURA ECONÒMICA INTERNACIONAL

L'activitat de l'economia en la zona dels països de l'OCDE ha progressat a un ritme molt semblant al dels últims anys d'expansió econòmica. Les previsions per a 1989 són d'un creixement de la producció del 3,6%. La inflació, que s'havia revifat una mica a principis d'any, s'ha aturat a l'estiu. Més recentment, el creixement del PIB sembla tenir una certa desacceleració, i les previsions de l'OCDE per a 1990 i 1991 se situen entorn al 3% i la inflació de l'ordre del 4,5%.

L'obertura política i econòmica incipient dels Països de l'Est i de la Unió Soviètica afecta l'economia internacional ja que s'obren noves possibilitats de relacions econòmiques i podrien modificar-se les actuals. Així, les inversions exteriors que reben els països en desenvolupament podrien desviar-se cap als països de l'Est o centre europeus i els intercanvis comercials podrien tenir fluxos nous. Tota aquesta reestructuració d'unes economies planificades cap a economies de mercat s'haurà de fer amb unes mesures internes d'estabilització i estructurals, on no existeixen punts clars de referència. L'OCDE l'últim decenni ha pres, amb èxit, mesures de reforma estructural en diversos països basades en un recolzament mutu i una activa cooperació internacional que podrien servir de guia per a l'Europa de l'Est.

L'economia actual d'aquests països manté un sistema de preus relatius que no té en compte ni l'escassetat dels productes ni la dels factors de producció. Existeix un desequilibri entre l'oferta i la demanda a nivell microeconòmic i un excés permanent de la demanda a nivell agregat. Aquest excedent de demanda es tradueix en una inflació molt alta que no es fa pública. En alguns casos, com a Polònia, els desequilibris macroeconòmics han estat accentuats, últimament, per una pèrdua de confiança en la moneda nacional -el zloty-, que ha provocat greus problemes d'estabilització i un principi

d'hiperinflació. L'excedent de demanda repercuteix sobre la balança de pagaments i sobre l'endeutament extern per finançar les necessitats de béns de consum i d'equipament. D'altra banda, les expectatives d'exportació estan limitades per la incapacitat d'aquestes economies per produir béns que responguin a les normes de qualitat dels mercats d'Occident. Es pot destacar Rumania per ser un dels països que en els últims anys ha donat prioritat absoluta per eliminar el seu endeutament amb divises fortes, amb un cost molt alt per a la seva economia interna, en contra de la tendència general de la resta dels països de la mateixa àrea.

L'economia dels països en desenvolupament segueix patint el problema de la perdurabilitat del deute internacional; cal recordar que no s'han assolit avenços importants en l'aplicació del Pla Brady (1). Mèxic és l'únic país que ha aconseguit tancar la negociació amb els seus creditors. Per altra banda, el comerç internacional, que podria donar sortida a la crisi econòmica d'aquests països, no s'ha incrementat suficientment. La moderació del preu de les primeres matèries, excepte el petroli, i l'existència de grans problemes proteccionistes impedeixen l'èxit del comerç multilateral en aquesta àrea.

---

(1) A principi de 1989, el Secretari del Tresor nord-americà, N. Brady, dictà unes directrius noves entorn al problema de l'endeutament dels països del Tercer Món, les quals suposaven, en síntesi, un intent de reduir-lo i no d'ajornar el seu pagament.

L'economia dels Estats Units ha començat a refredar-se a conseqüència de la política monetària restrictiva de l'últim any. L'augment de l'ocupació s'ha reduït molt i la taxa d'atur ha augmentat. L'OCDE creu que la lluita contra la inflació seria més fàcil si el sector públic reduís les seves necessitats de finançament monetari i fes que el sector privat no hagués de recòrrer a l'estalvi exterior. S'insisteix en la urgència que el Govern dels EUA prengui accions més efectives que les anunciades fins ara per reduir el dèficit pressupostari perquè aquest es pugui eliminar a l'horitzó de 1993 com exposa la llei Gramm-Rudman. Com a nota positiva destaca la reducció del dèficit comercial, encara que les perspectives que continui aquesta tendència no són gaire favorables. La balança per compte corrent acusa, cada cop més, la càrrega del servei del deute.

Al Japó, el creixement econòmic està per sobre de la mitjana dels països de l'OCDE i ve donat per l'impuls de la demanda de consum i d'inversió. El nivell d'inflació, que ha arribat a la vora del 3% aquest últim any, tot i ser baix respecte a altres països, es pot considerar elevat per a l'economia japonesa comparant-lo amb el de l'any 1988, que es va situar lleugerament per sobre de l'1%. Els factors que han donat lloc a aquest increment de l'índex de preus són: la introducció de l'impost sobre el valor afegit, sobre béns de consum, del passat mes d'abril; la debilitat del ien, que fa més cares les importacions, i les concessions governamentals en matèria salarial, que han provocat un augment del poder adquisitiu.

Malgrat la diversitat i la divergència existents entre les economies dels països europeus, els resultats generals de 1989 han estat molt satisfactoris, amb un 3,5% de creixement del PIB, un 9% de taxa d'atur i un 5,6% de creixement dels preus. L'economia alemanya torna a ser la més dinàmica d'aquest grup.

Quadre 1.1.1. Principals resultats econòmics als Països de l'OCDE

País o zones	creixement del PIB %		Taxa d'atur %		Inflació IPC, implícit %		% pes PIB sobre total
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1985
Estats Units	3,0	2,3	5,2	5,4	4,5	4,5	45,4
Japó	4,8	4,5	2,3	2,3	1,7	2,7	15,1
Alemanya	4,3	3,2	7,3	7,1	3,3	2,6	7,1
França	3,4	3,1	9,5	9,3	3,4	2,9	5,9
Regne Unit	2,3	1,3	6,6	6,6	5,7	6,5	5,1
Itàlia	3,3	3,2	12,0	12,2	6,1	5,5	4,8
Espanya	4,9	4,1	17,3	16,1	6,7	6,3	2,-
TOTAL OCDE	3,6	2,9	6,6	6,6	4,4	4,5	100,-
OCDE EUROPA	3,5	2,8	9,0	8,9	5,6	5,2	33,5
CEE	3,6	2,9	9,5	9,3	4,6	4,3	28,7

Font: "L'Observateur de l'OCDE" núm. 162, febrer/març 1990

L'OCDE preveu que les àrees geogràfiques més dinàmiques, pel que fa al creixement econòmic, seran: l'Europa Occidental i el Japó; els Estats Units patiran una davallada el 1990 i començaran a millorar l'any següent. De tota manera, els resultats positius que s'aconsegueixin dins els diferents estats europeus, entre els quals no cal dir que s'hi troba Espanya, dependran molt de l'evolució dels salaris i de la inflació.

1.2.- LA CONJUNTURA ECONÒMICA A ESPANYA

1.2.1.- L'evolució de l'economia espanyola

L'any 1989 finalitza amb una taxa de creixement anual del producte interior brut lleugerament per sobre del 5%, la qual cosa mostra la capacitat expansiva, per tercer any consecutiu, de l'economia espanyola. Les previsions de la variació del PIB de les diferents institucions, públiques i privades, al començament de la tardor eren diferents, ja que les fonts oficials infravaloraven el veritable creixement real. Així el Ministeri d'Economia i el Banc d'Espanya donavan xifres no superiors al 4,8%, a l'igual dels organismes internacionals de l'OCDE i CE, mentre que, per exemple, el BBV ja preveia més d'un 5%.

Aquesta dinàmica de creixement ha generat tensions i desajustos entre una demanda nacional excesiva en relació amb les possibilitats de creixement de l'oferta que, encara que el seu potencial s'hagi incrementat com a conseqüència d'una inversió productiva més gran, no ha assolit el nivell desitjat.

Per aproximar les taxes de creixement de la demanda interna a les del producte nacional s'han pres una sèrie de mesures de política econòmica des del final de l'any passat (vegeu l'epígraf 1.2.2.) que intenten reconduir aquest creixement cap a un model més equilibrat i sostenible en un termini més llarg. La despesa interna s'ha controlat amb aquestes mesures cap a la segona part de l'any i el sector productiu comença, a poc a poc, a donar respostes positives.

L'evolució dels sectors productius

Dins el sector agrícola s'espera que la producció tingui una taxa decreixent el 1989. Això seria degut al descens de les produccions de cereals, remolatxa, gira-sol, lleguminoses i oli, i al comportament regular de la resta de produccions ramaderes, forestals, i pesqueres.

En el sector industrial, l'índex de producció (IPI) ha tingut un augment acumulat en els nou primers mesos d'un 5,2%, pràcticament el mateix que en finalitzar el primer semestre i superior al registrat pel conjunt de l'any 1988.

L'activitat en el sector de la construcció ha mantingut la seva excepcional expansió, de forma que els resultats esperats pel conjunt de l'any superaran els de 1988. El consum de ciment i la licitació oficial d'obres públiques presentava, el mes de setembre, forts increments sobre el mateix mes de l'any anterior (8,9% i 19%) i els seus creixements interanuals pels nou primers mesos eren d'un 17% i 26% respectivament. El risc que existeix en aquest sector és la inadequació entre l'oferta i la demanda de treball, així com la important puja dels costos.

El sector dels serveis presenta una evolució molt semblant a la del 1988. Els creixements més grans corresponen als serveis bancaris, transport aeri i comerç amb taxes superiors o properes al 5%, mentre que s'observa una desacceleració en el subsector turístic i una taxa negativa en el transport ferroviari.

L'evolució de la demanda

Els indicadors corresponents a la demanda interna sembla que confirmen una davallada al llarg del segon semestre, en contrast amb la primera part de l'any.

Dins aquesta demanda, el consum privat ha crescut amb la taxa més alta del cicle, la qual cosa podria estar relacionada amb el fet que també l'any 1989 s'haurà registrat el màxim cíclic quant a la creació d'ocupació. El creixement estimat pel consum privat nacional superarà en dècimes percentuals el corresponent avanç de la renda real disponible.

Aquest fet implica una caiguda paral.lela de la taxa d'estalvi, que se situaria una mica més per sota de la registrada el 1988. El fet que l'augment de l'ocupació s'hagi produït en els segments de població d'edat jove o de baix nivell de renda, els quals tenen una elevada propensió marginal al consum, ha pogut incidir en l'augment important del consum agregat de l'economia espanyola durant el 1989.

No obstant el que s'ha dit abans sobre el consum, el component més dinàmic de la demanda interna continua sent la formació bruta de capital fix que, partint de taxes negatives el 1984 (-5,8%) s'espera que tornarà a repetir uns resultats espectaculars entorn al 14,5% de creixement. Això serà degut al protagonisme més gran de la inversió en construcció, compartit, però, amb una lleugera desacceleració de la inversió en equipament. En aquesta expansió juga un paper destacat el capital estranger.

La demanda exterior

Una part important de la demanda final i dels béns intermedis que hi són emprats va ser atesa amb béns importats. Si el creixement del producte interior va ser superior a l'esperat, també la taxa de filtració cap a les importacions es va mantenir molt per sobre dels valors que es consideraven normals, un cop passats els primers anys d'adaptació accelerada a les noves condicions de la competència exterior.

Durant 1989, les importacions de mercaderies van augmentar en un 20,2%, xifra lleugerament superior a l'assolida l'any anterior (16,7%).

El rebrot inflacionista dels mercats internacionals durant el 1989 ha apujat els preus de les importacions espanyoles i la seva implicació en la inflació interna del país. Pel conjunt de les importacions els preus han presentat un creixement del 7% enfront del 2,5% del 1988, a causa, fonamentalment, d'un creixement més elevat dels preus dels productes energètics (9,5%), els quals el 1988 van presentar una taxa negativa al voltant del 17,5%.

L'evolució de les exportacions de mercaderies durant el 1989 ha estat molt semblant a la del 1988 amb un creixement, en valor, que s'ha situat en un 12,2%. En els dos exercicis han jugat com a factor negatiu els resultats adversos de les exportacions de productes agrícoles, deguts a les condicions climàtiques desfavorables. L'exportació de manufactures registra un creixement, 13,3%, semblant al del 1988.

Cal ressaltar, dins el grup de béns d'equip, que el component més dinàmic és el material de transport.

Quant a l'evolució per àrees geogràfiques cal destacar:

En les importacions, un equilibri més gran que el d'anys anteriors entre les taxes de creixement de les comunitàries i les extracomunitàries; el factor que ha contribuït més ha estat el creixement més gran del valor de les importacions energètiques, derivat tant de l'augment en volum com dels preus. Destaca la davallada de les compres als països industrialitzats de la Conca del Pacífic (Japó i NPI) (2) i l'acceleració de les dels Estats Units, per la depreciació del dòlar fonamentalment.

En les exportacions hi ha un equilibri més gran entre les destinades a la CEE i les d'altres àrees, respecte a l'any passat. Han contribuït a aquest fet els bons resultats que s'estan assolint en els mercats del Japó, Amèrica Llatina i COMECON-Europa.

La taxa de cobertura amb la CEE de les importacions per les exportacions ha tornat a reduïr-se del 77,7% (1988) al 72,7% (1989). Amb els Estats Units també s'ha deteriorat el saldo comercial. Només en el comerç exterior amb Japó ha augmentat el grau de cobertura.

A la resta de components de la demanda externa s'observa el retrocés patit pels ingressos per turisme. Durant els primers deu mesos de l'any només van augmentar un 1%, que suposa una caiguda en termes reals entorn del 5%.

En conjunt, aquest comportament determina una deterioració del saldo exterior de béns i serveis i una aportació negativa al creixement del PIB de tres punts percentuals, un punt més que al 1988.

---

(2) Nous països industrialitzats: Singapur, Corea, Hong Kong, Taiwan i actualment Malàisia i Tailàndia.

L'evolució del mercat de treball i de la inflació

Com s'ha mencionat abans, durant el 1989 l'economia espanyola ha registrat un augment sense precedents en les xifres d'ocupació, superior al 4%, i un descens significatiu en la taxa d'atur. Si es compara el tercer trimestre del 1988 i el del 1989 es pot dir que ha existit una creació diària de 1.500 llocs de treball i una taxa de variació anual de l'ocupació del 5%, que està molt per sobre de la prevista per la CEE en aquest exercici.

Per sectors es veu un descens de l'ocupació en el sector primari i un fort augment en el no agrari, amb una incidència gran en el sector de la construcció i en el de serveis. Professionalment s'ha produït una caiguda dels ocupats no assalariats, a causa del descens de la població ocupada en el sector agrari, i un augment molt considerable en la població assalariada. La contractació més gran ha estat la temporal, encara que els constractes indefinits han augmentat proporcionalment en comparació amb els darrers trimestres.

L'evolució dels preus durant el 1989 mostra una preocupant tendència alcista com a conseqüència de l'elevat ritme de creixement de la demanda interna i per l'evolució dels costos laborals per unitat de producte. Així, pel conjunt de l'any l'IPC ha pujat un 6,9%.

La taxa d'inflació subjacent -variació de l'IPC sense energia i sense aliments no elaborats- ha passat del 6,1% el desembre del 1988 al 7,1% el mateix període del 1989, encara que les previsions per als primers mesos del 1990 són d'estabilització.

Quan es compara la taxa d'inflació espanyola amb la de la resta de la Comunitat, s'observa que durant el 1989 el diferencial s'ha mantingut a nivells semblants als del 1988

(d'un 1,6% en 1989 i d'un 1,3% en 1988 en taxa de variació mitjana anual).

Segons fonts del Ministeri d'Economia i Hisenda es podria destacar que per primera vegada en els últims quatre anys, els costos laborals hauran pressionat més sobre la inflació que els excedents empresarials.

L'evolució de la balança de pagaments

Conjuntament amb l'anterior desequilibri bàsic, com és la inflació, cal tenir en compte els resultats del sector exterior. Més que el volum del dèficit exterior, el que resulta preocupant és la seva rapidesa d'expansió, que podria generar una possible desconfiança internacional.

L'estimació d'ingressos i de pagaments per a tot l'any 1989 condueix a un dèficit per compte corrent de 1.300 milers de milions de pessetes (11.500 milions de dòlars), la qual cosa suposa un 2,9% del PIB. En termes de necessitat de finançament, aquesta xifra es redueix a un 2,7% del PIB, atès el saldo positiu de les transferències per compte de capital provinents en gran part dels fons estructurals de la CEE.

Pel que fa als fluxes del capital a llarg termini des de l'exterior a Espanya, destaca el fort creixement experimentat per les inversions, mentre que disminueixen els crèdits i els prèstecs nets (a causa, fonamentalment, de les mesures de les autoritats monetàries, que obliguen a fer un dipòsit no remunerat entre el 20% i el 30% de l'endeutament, les quals es van establir al febrer).

Les inversions estrangeres realitzades, en termes de caixa, el 1989 suposen un 4,5% del PIB i les que més han augmentat són les de cartera, a causa de la rendibilitat de la Borsa espanyola i dels elevats tipus d'interès de les emissions de

renda fixa. Les sortides per inversions i crèdits d'Espanya a l'exterior han disminuït durant el 1989.

L'excés de finançament respecte a la necessitat provinent del dèficit corrent ha abocat aquest any, com en els anteriors des del 1986, un augment de les reserves exteriors, encara que durant els dos darrers mesos del 1989 ja s'han reduït.

El sector públic i la política monetària

L'actuació del sector públic sobre l'economia al llarg de l'any ha tingut, en general, una tendència restrictiva. En aquest sentit es van prendre mesures com la no-deflactació de les retencions de la renda del treball, la reducció d'algunes partides pressupostàries, l'elevació dels tipus de retenció sobre els rendiments del capital mobiliari i la no-devolució de retencions per l'IRPF fins al següent exercici. No obstant això, cal recordar que en el primer semestre el sector públic va actuar també expansivament a causa, entre d'altres coses, del Reial Decret-Llei de març de mesures addicionals de caràcter social.

L'evolució dels agregats monetaris i crediticis va sortir dels objectius previstos pel govern i així, el mes de juliol es van prendre mesures per aconseguir ajustar aquestes variables. L'autoritat monetària va apujar el coeficient de caixa i el tipus d'interès de la liquiditat prestada al sistema bancari i va pactar una restricció quantitativa del crèdit a famílies i empreses.

Els actius líquids en mans del públic (ALPS) van experimentar una expansió, durant la primera meitat de l'any, molt per sobre de l'objectiu monetari inicial (6,5%-9,5%). Però les mesures preses el juliol van reconduir aquest agregat a

l'objectiu programat. Una causa d'aquest increment ha estat el creixement del crèdit al sector privat.

Dins un context internacional de tipus d'interès a l'alça, les autoritats espanyoles han estat instrumentant una política monetària orientada a aconseguir l'estabilitat de la pesseta dins el SME. Això ha exigit, en alguns moments, tallar les expectatives de descens dels tipus d'interès, mantenint el tipus d'intervenció dels préstecs de regulació monetària inalterable al 14,5% des del passat mes de juliol. Aquesta tendència també ha arribat fins al mercat interbancari fent pujar els tipus d'interès dels dipòsits.

Si es compara l'evolució d'algunes macromagnituds de l'economia espanyola amb les de la CEE es pot descriure, en primer lloc, una situació favorable pel creixement del PIB, perquè s'està creixent per sobre del conjunt de la Comunitat, que ho fa en un 3,1%. Quant al factor treball, l'atur estimat presenta un decreixement més fort, amb un -13,4%, que el que té la mitjana europea, amb un -10,2%. Una altra variable macroeconòmica, la formació bruta de capital fix, als països comunitaris té un creixement que és la meitat de l'espanyol o, fins i tot menys, si es considera un període més gran que el dels tres darres anys.

Quadre 1.2.1.

Indicadors de l'economia espanyola

(% variació sobre el mateix període any anterior)

Activitat		1989
IPI general	gener-octubre	5,3
Consum energia elèctrica	gener-novembre	6,3
Consum aparent de ciment	gener-octubre	17,2
Licitació oficial	gener-setembre	25,6
Consum de benzina	gener-octubre	12,2
Trànsit aeri	gener-setembre	4,3
Preus		
IPC (base 1983=100)	gener-desembre	6,9
Mercat de treball		
Atur estimat	gener-setembre	-13,4
Població activa ocupada	gener-setembre	4,9
Població activa	gener-setembre	1,3
Taxa d'atur	gener-setembre	-14,5
Taxa d'activitat	gener-setembre	0,-

Font: Ministeri d'Economia i Hisenda i INE.

1.2.2.- Principals mesures de política econòmica durant l'any 1989

La política econòmica duta a terme durant l'any 1989 ha estat bàsicament encaminada a contrarestar els efectes del creixement de la demanda interna sobre el nivell general dels preus. Des de la represa de l'activitat econòmica, el consum privat i el consum públic han tingut un comportament molt expansiu amb efectes negatius sobre la inflació, la qual es va intensificar a finals del 1988 i a principis del 1989. El conjunt de mesures aplicades pel Govern, en general, han estat implantades en el camp de la política monetària (vegeu el quadre 1.2.2.).

El principal objectiu monetari marcat per l'autoritat competent per al 1989 és l'establiment d'una banda de creixement dels ALP entre el 6,5% i el 9,5% amb un 8% com a valor central. Ja des del començament de l'any, el creixement d'aquest agregat es va situar més de sis punts per damunt del valor central acceptat i cap a la meitat de l'any, els ALP se situaven entorn del 22% de creixement anual.

Aquest comportament expansiu de l'agregat monetari té dues vessants diferents. D'una banda, reflecteix el reforçament dels ritmes d'activitat registrats en els últims mesos i, d'altra banda, és el resultat de certs desplaçaments financers cap als ALP induïts per alteracions recents en les rendibilitats financeres i fiscals d'alguns instruments inclosos en la seva definició (per exemple, al febrer, el desplaçament de les primes úniques cap a títols de l'Estat, pagarès, lletres del Tresor i cessions temporals de deute, sembla que va fer incrementar, en el seu moment, la taxa de creixement comentada dels ALP entre 3 i 4 punts).

El Banc d'Espanya, en observar aquest allunyament preocupant entre el creixement del diner i els objectius que s'havia

marcat, ha hagut d'incrementar, en el decurs dels set primers mesos de l'any, dues vegades el coeficient de caixa aplicable als bancs i a les caixes d'estalvi. En aquest període de temps el coeficient va augmentar 2,5 punts.

D'altra banda, malgrat que els tipus d'interès reals de l'economia espanyola estan per damunt de la mitjana dels existents a la CEE i, que és convenient tendir a rebaixar-los, el Banc d'Espanya i el Tresor, conjunturalment, han hagut d'incrementar els tipus d'interès dels seus préstecs al sistema bancari i les lletres del Tresor, respectivament, per tal d'aturar la demanda de diner. En el cas del Tresor cal afegir que va augmentar el tipus d'interès per poder amortitzar el deute que no cobria amb col.locacions privades. Com a mesura complementària, el Banc d'Espanya va arribar a un acord amb els intermediaris financers per tal que, durant l'any 1989, el crèdit privat no sobrepassés el 17% d'increment anual.

Les mesures de caràcter monetari, acompanyades de l'ús d'alguns instruments de política fiscal restrictiva, han repercutit en el mercat del diner en el sentit desitjat ja que han suposat una important retirada de diner en circulació, d'aproximadament mig bilió de pessetes.

Algunes mesures de política fiscal han ajudat a rebaixar el ritme del creixement monetari. En primer lloc cal citar la modificació de la regulació del pagament a compte en l'impost sobre societats aprovada durant el mes de maig per Reial Decret Llei. Aquesta disposició va fer augmentar les retencions en un 25%, amb la qual cosa es va afavorir la retirada de circulació d'un volum important de diner. Addicionalment, en el mateix mes de maig, el Govern va aprovar una reducció de la despesa pública no gaire important, però significativa, que va ajudar a reduir els ritmes d'expansió de l'economia. Finalment, i també trencant

amb l'objectiu de ser més competitius de cara a la unificació del mercat de capitals a la CEE l'any 1993, conjunturalment, es van augmentar les retencions de rendes dels valors mobiliaris per situar-les en el 25%, un valor molt més alt que la mitjana dels països comunitaris.

Dins d'aquest breu repàs de les principals decisions preses per les autoritats econòmiques durant el 1989, no es pot oblidar l'acord històric d'incorporar la pesseta al sistema monetari europeu el passat 19 de juny. Si bé aquesta decisió hipoteca d'alguna manera l'autonomia espanyola en matèria de política monetària, i això succeeix en uns moments en què és necessari poder disposar dels seus instruments, és un pas endavant en el procés decidit de recolzar la consecució d'una unió econòmica i monetària entre els països que formen part de la Comunitat Econòmica Europea.

Finalment, cal recordar, en el camp de la política de rendes, l'aprovació durant el mes de març del Reial Decret Llei de mesures addicionals de caràcter social, del qual n'han estat els principals beneficiaris els pensionistes, les persones en situació d'atur i els funcionaris. Aquestes mesures tenen un caràcter reassignador de recursos que queda reflectit en un descens en altres capítols del pressupost. En termes absoluts cal remarcar la repercussió en les despeses destinades a l'ensenyament i en les transferències corrents i les de capital a les entitats territorials i, en termes relatius, hi ha una sensible reducció en els Ministeris d'Agricultura, Indústria i Administracions Públiques.

Quadre 1.2.2. Principals mesures de política econòmica dutes a terme en l'exercici de 1989

DATA	MESURES	OBJECTIUS
31/1/89	Increment del coeficient de caixa als Bancs i Caixes d'estalvi al 18% (1,5 punts).	Control inflació.
31/1/89	Dipòsits pels crèdits estrangers (sense remuneració i inactius fins a l'amortització) al Banc d'Espanya: préstecs per a empreses= 30% operacions bancàries= 20%	Control tipus de canvi i balança de pagaments.
31/1/89	Augment del salari mínim a 46.680 ptes.	Política de rendes
3/2/89	Increment del tipus d'interès del Banc d'Espanya al 13,4%.	Política monetària restrictiva.
3/3/89	Increment del tipus d'interès del Banc d'Espanya al 13,75%	Política monetària restrictiva.
31/3/89	Reial Decret Llei de mesures addicionals de caràcter social per un import de 197.600 MPTA	Política de rendes: -pensions -prestacions atur -retribucions funcionaris.
27/4/89	Increment interès lletres Tresor/ 1 any= 14,5%	Política monetària restrictiva.
28/4/89	Reial Decret 434/1989 de suspensió del termini de presentació de la declaració de l'IRPF i del patrimoni 89.	Modificació normativa tributària.

DATA	MESURES	OBJECTIUS
28/4/89	Acord del Consell de Ministres de "Reajustament" del Pressupost de l'Estat per al 1989=176.000 MPTA i de 17.047 MPTA dels pressupostos de la Seguretat Social.	Per finançar la majoria de les mesures establertes al Reial Decret de caràcter social.
12/5/89	Reial Decret Llei de modificació de la regulació del pagament a compte en l'impost sobre societats amb un increment de les retencions del 25%.	Control de la inflació.
12/5/89	Acord de Consell de Ministres de no disponibilitat de crèdits del Pressupost de l'Estat pel 1989=115.000 MPTA.	Control inflació i disminució demanda sector públic.
19/6/89	Integració de la pesseta al Sistema Monetari Europeu.	Estabilització tipus de canvi i contribució al mercat únic europeu.
30/6/89	Elevació dels preus dels carburants	Incrementar la recaptació per rendes petroli.
6/7/89	Increment tipus d'interès Banc d'Espanya al 14,5%.	PM restrictiva.

DATA	MESURES	OBJECTIUS
7/7/89	1.- Increment del coeficient de caixa al 19% (1 punt) 2.- Increment retenció rendes capital financer al 25%. 3.- Coeficients pels crèdits com els de lletres del Tresor, etc (abans 20%) i la retenció de rendes generades al 25% 4.- Desaparició de les primes úniques com a operacions d'assegurances. Creixement del crèdit privat com a màxim 17% pel 1989.	PM i PF per disminuir la demanda. Control inflació i desequilibri extern. Es pretén retreure de la circulació 560.000 MPTA.
28/7/89	Llei 20/1989, adaptació de l'IRPF i patrimoni.	Canvi normativa tributària. Adequació a la sentència del Tribunal Constitucional.
1/9/89	Descens tipus i lletres del Tresor/1 any al 13,7%	Adequació tipus d'interès als dels països comunitaris.
20/9/89	El Banc d'Espanya acorda amb les societats de finançament de vendes d'automòbils limitar el creixement de les operacions de crèdit d'ara a final d'any.	Control de la inflació.
28/9/89	Descens tipus i lletres del Tresor/1 any al 13,2%	Adequació tipus d'interès als dels països comunitaris.

DATA	MESURES	OBJECTIUS
4/10/89	Regulació de l'obligació i models de declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques per a l'exercici de 1988.	Canvi de normativa tributària.
7/10/89	Reial Decret 1203/1989 de mesures financeres i fiscals pel qual es dóna compliment a l'article 4t. del Reial Decret Llei 5/1989 (7 de juliol) sobre assegurances privades.	Política monetària de controls dels agregats monetaris.
24/11/89	Eliminació del dipòsit previ de determinades operacions financeres exteriors de les entitats delegades.	Política monetària i de liberalització dels mercats de capitals financers.
30/12/89	El coeficient de caixa es rebaixa al 17%.	Política monetària més expansiva i adequació a la dels països comunitaris.

DATA	MESURES	OBJECTIUS
30/12/89	Reial Decret Llei 7/1989 sobre mesures urgents en matèria pressupostària, financera i tributària sobre: -Pròrroga del Pressupost de 1989. -Actualització de les rendes públiques a l'IPC (funcionaris i pensionistes). -Pròrroga de l'adaptació de la normativa de l'IRPF i del patrimoni a la sentència del Tribunal Constitucional del febrer passat. -Protecció fiscal a persones amb minus-vàlues. -Supressió de la deducció per inversió en segon habitatge. -Adaptació de la normativa sobre Règim Fiscal de les fusions d'empreses.	

2.- PANORAMA DE L'ECONOMIA CATALANA

2.1.- PANORAMA GENERAL DE L'ECONOMIA CATALANA

La presentació dels Pressupostos de la Generalitat per a 1990 al Parlament es realitza en un període de conjuntura econòmica favorable per a Catalunya. Existeixen alguns desequilibris de comerç exterior i mercat de treball que l'administració autonòmica intenta contrarrestar amb els medis humans i econòmics de que disposa, en aplicació de les seves competències. Però el clima econòmic, repetim, és favorable, prova en és que l'activitat, mesurada pel ritme de creixement del Producte Interior Brut durant 1989, ha obtingut una taxa interanual del 5,5% i s'espera que per a 1990 es situi també a la vora del 5% de creixement. Aquesta xifra pren encara més relevància si se la compara amb el nostre entorn ja que el creixement del PIB a l'economia espanyola i a l'economia dels països de la CEE és inferior al de Catalunya.

No es disposa de la descomposició d'aquest creixement pels diversos elements de la demanda, és a dir el consum, públic i privat, i la inversió o formació bruta de capital. La Generalitat ha creat a principis de 1990 l'Institut d'Estadística de Catalunya, com a organisme encarregat d'elaborar aquest tipus d'estadístiques que ajudin a comprendre la nostra realitat econòmica. Mentrestant, ens hem de guiar per les xifres del conjunt de l'economia espanyola. La inversió, a Espanya, ha augmentat en un 13,7% respecte a l'any passat i s'ha constituït com el principal element dinamitzador del creixement del Producte Interior Brut. Catalunya, que és la Comunitat Autònoma de més pes industrial de l'Estat, i a on a més s'està emprenent un important esforç en matèria d'inversions d'infrastructures, creiem haurà obtingut una taxa com a mínim equivalent a la del conjunt.

Les perspectives per a 1990 no són gaire diferents. Malgrat que la contenció del crèdit dictada per l'autoritat monetària pot reduir el ritme de creixement de la inversió productiva de

les empreses, cal tenir en compte que enguany, i el próxim, l'esforç inversor en matèria d'obra civil, és a dir, carreteres, remodelació d'infrastructures del transport, hotels, etc amb motiu de que s'aproxima la celebració dels Jocs Olímpics, serà superior al realitzat durant 1989.

Quant a l'evolució del consum privat, el seu creixement a Espanya ha estat del 5,5%. Es pot preveure que els resultats per a Catalunya hauran estat superiors en base a la següent argumentació: segons la darrera enquesta de pressupostos familiars el nivell mig de despesa per habitant de Catalunya és un 10% superior al del conjunt de l'Estat. Durant 1989 el ritme de creixement de l'ocupació a Catalunya ha estat del 7,5% mentre que a Espanya era del 4,9%. En valors absoluts, dels 575.900 llocs de treball que s'han generat, 149.900 corresponien a la nostra regió. És a dir que ha hagut una incorporació relativa més elevada de nous consumidors a l'economia catalana, consumidors que com a terme mig tenen un nivell de consum superior al dels consumidors del conjunt d'Espanya, la qual cosa fa creure que el creixement del consum privat a l'economia catalana molt probablement s'haurà situat per damunt del 5,5%. Un altre element que corrobora aquesta suposició és el resultat del creixement dels preus. L'índex de preus al consum ha augmentat un 7,1% a Catalunya, dos dècimes per damunt de la xifra d'Espanya.

Pel que fa a l'orientació sectorial del creixement del PIB català de 1989, no es disposa de suficients dades com per valorar de forma directa la seva evolució, excepte la del sector agropesquer, que és valorada pel Departament d'Agricultura. No obstant, s'ha procedit a estimar la variació del PIB de la indústria, la construcció i els serveis mitjançant la utilització d'indicadors de conjuntura construint, per a cada branca de l'activitat, un model economètric explicatiu (1).

Els resultats que s'observen al quadre 2.1.1. coincideixen en general, amb l'opinió que es té de l'evolució dels sectors productius i amb l'anàlisi sectorial realitzat per diversos organismes i centres d'estudis de l'economia catalana.

Quadre 2.1.1. Estimació de la variació del PIB de Catalunya durant 1989 (% variació en termes reals)

	1989	1988
Producte Interior Brut c.f.	5,5	5,1
PIB Agropesquer	1,3	2,6
PIB Indústria	5,4	4,9
PIB Construcció	14,6	13,5
PIB Serveis	5,2	4,9

Font: Elaboració pròpia. Treball en premsa.

El sector de la construcció és el que ha obtingut un creixement del valor afegit més elevat. En l'anàlisi que es fa posteriorment s'explicarà que aquests resultats, a diferència dels dos anys anteriors, no han vingut determinats tant de l'oferta d'habitatges com per l'elevat augment de les obres d'infrastructura.

---

(1) "Estimació de la variació del PIB de Catalunya durant 1989" Departament d'Economia i Finances (en Premsa).

La indústria i els serveis han obtingut un creixement superior al de l'any passat i el sector agropesquer ha tornat a ser el que ha tingut un creixement del PIB més baix, fins i tot inferior al de 1988.

Aquesta estimació s'ha realitzat amb dades dels indicadors de conjuntura de finals d'any estimades a partir de l'aplicació de models ARIMA de sèries temporals. Podria donar-se el cas que no estiguessin encara recollits els símptomes de cert refredament de l'economia experimentats durant el quart trimestre de l'any, per la qual cosa les xifres presentades podrien haver de revisar-se posteriorment a la baixa, quan es coneguin els resultats reals de tot l'any.

2.2.- ELS SECTORS AGRARI I PESQUER

2.2.1.- Macromagnituds

Els resultats del sector agrari per a 1989 mostren un cert estancament en l'evolució econòmica del sector respecte a l'any anterior.

Segons les estimacions realitzades pel Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca, la producció final agrària disminuí l'any 1989 un 0,9% en termes reals, davant un creixement de l'1,6% l'exercici anterior.

Les causes de l'esmentat estancament cal cercar-les en unes condicions metereològiques poc favorables pels principals conreus (cereals, fruita, hortalisses) i també en les conseqüències que encara s'han deixat sentir de la forta crisi de preus que va patir el sector porcí els anys 87 i 88. Concretament, aquest sector ha reduït la seva producció al llarg de l'any un 2,8%, i ha influït decisivament en la reducció del 0,5% de la producció final ramadera, la qual l'any anterior va tenir un comportament prou favorable amb un creixement del 3,6%.

L'enduriment de la política agrària europea ha incidit de forma notable en un estancament i, fins i tot, en la disminució dels preus percebuts pels pagesos.

Els efectes d'aquestes polítiques han estat compensats per les subvencions que el sector rep de les comunitats europees, subvencions que enguany han augmentat en un 32%.

En les despeses de fora del sector s'ha produït una lleugera disminució derivada, sobretot, del principal input: l'alimentació del bestiar. A més, durant el 1989 han augmentat força les subvencions d'explotació al sector. En conjunt,

aquests dos elements han afavorit que el valor afegit brut, a cost dels factors, del sector passi a tenir un signe positiu, i s'estima el creixement d'aquesta magnitud en un 0,7% en relació amb l'any anterior.

El sector pesquer continua amb unes captures força importants que, si bé no arriben als creixements enregistrats l'any anterior, mostren, si més no, uns nivells força positius, els quals traduïts en termes de valor afegit brut representen un creixement del 10,2%.

Segons aquestes dades, el sector agropesquer, considerat globalment i un cop ponderats els dos subsectors, haurà crescut en termes de valor afegit brut a cost dels factors un 1,3%, xifra positiva però per sota del creixement de l'any anterior (2,6%).

Pel que fa a l'ocupació laboral, l'enquesta de població activa de l'Institut Nacional d'Estadística indica un cert increment de la població ocupada en el sector agropesquer, la qual cosa suposa un canvi de sentit en la tendència dels darrers anys, en els quals l'ocupació del sector primari patia una caiguda important. Aquesta recuperació de la població ocupada, serà, segurament, conjuntural i no es confirmarà en els propers mesos. Als efectes de 1989 incidirà però, en la disminució de la renda per ocupat.

En el conjunt de l'economia espanyola hi ha hagut, també, una reducció de la renda agrària per persona ocupada; en aquest cas però, causada per un descens de la renda agrària ja que la població dedicada a l'agricultura espanyola disminuí en un 5%.

Quadre 2.2.1

Macromagnitutds del sector agrari català
Avanç de l'exercici de 1989
Valoració a preus constants. MPTA.

Producte	1988	1989	% variació
Cereals	34.092,1	31.487,3	-7,6
blat	8.079,5	7.732,1	-4,3
ordi	13.004,3	11.846,9	-8,9
blat de moro	6.369,9	5.083,2	-20,2
altres cereals	6.638,4	6.825,1	2,8
Patates i lleguminoses	5.616,2	5.450,4	-3,0
Plantes industrials	1.275,5	1.446,8	13,4
Hortalisses	30.911,8	30.386,3	-1,7
Fruita fresca	34.777,3	33.281,8	-4,3
Altres productes vegetals	35.980,9	37.543,1	4,3
PRODUCCIO FINAL AGRICOLA	142.653,7	139.596,0	-2,1
Animals	195.374,1	193.992,1	-0,7
bovins	33.883,6	34.764,6	2,6
porcins	99.647,6	96.857,5	-2,8
aus	45.760,5	46.446,9	1,5
altres	16.082,3	15.923,1	-1,0
Productes animals	38.271,9	38.552,7	0,7
llet	23.845,7	24.394,2	2,3
ous	14.089,4	13.821,7	-1,9
altres productes	336,8	336,8	0,0
PRODUCCIO FINAL RAMADERA	233.646,0	232.544,8	-0,5
PRODUCCIO FINAL FORESTAL	7.477,9	8.071,3	7,9
Altres produccions	5.096,1	5.096,1	0,0
PRODUCCIO FINAL TOTAL	388.873,7	385.308,2	-0,9
-Despeses fora del sector	238.095,4	235.455,4	-1,1
VALOR AFEGIT BRUT p.m.	150.778,3	149.852,4	-0,6
Subvencions d'explotació	6.128,6	8.089,8	32
VALOR AFEGIT BRUT c.f. (sense pesca)	156.906,9	157.942,1	0,7
-Amortitzacions	28.959,7	29.104,5	0,5
RENDA AGRARIA	127.947,2	128.837,6	0,7

Font: Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca

2.2.2.- La conjuntura agrària

Les cotitzacions dels productes agrícoles s'han comportat de manera desigual. Així, els cereals continuen patint els efectes de la política comunitària quant a la disminució del proteccionisme, la qual cosa es tradueix en un estancament i, fins i tot, en una disminució dels preus amb una millora relativa a finals d'estiu motivada per la curta collita d'enguany.

També en fruita fresca, sobretot en poma, s'esperen unes cotitzacions superiors per la producció d'enguany a conseqüència de la disminució de l'oferta.

La fruita seca continua per tercer any consecutiu davallant en les cotitzacions fins a assolir valors similars als de l'any 1982. Les causes cal cercar-les en la forta competència internacional (Califòrnia per a les ametlles i Turquia per a les avellanes) i en la debilitat del dòlar.

Les cotitzacions de l'oli d'oliva durant l'any 1989 han estat influïdes per la mala collita d'olives de l'hivern 88-89, sobretot a les Garrigues, la qual cosa ha donat lloc a valors molt superiors als de la campanya anterior.

La demanda de vi absorbeix amb escreix l'oferta local a Catalunya i això es tradueix en un creixement continuat del seu preu en els darrers anys, cosa que s'ha vist reforçada per la pèssima collita de la campanya 88-89 a nivell de tot l'Estat.

També en el subsector ramader l'any 1989 es presenta de manera desigual.

En el sector porcí s'han recuperat els preus després de dos anys molt crítics que han provocat fins i tot la disminució de

la producció. Cal destacar que enguany els preus del porcí a Espanya han estat superiors als dels principals països europeus.

En contrast amb aquesta evolució, la carn bovina presenta una tendència inversa. Després de dos anys consecutius de bones cotitzacions hi ha una caiguda dels preus des de principis d'any que no s'ha pogut corregir ni amb l'augment del consum durant l'estiu, ni amb les successives compres d'intervenció per part del FEOGA.

El mercat de la carn d'ovins s'està caracteritzant, durant el 1989, per l'estabilitat en els preus fruit d'un equilibri entre oferta i demanda.

Els preus del pollastre s'han mogut durant els primers trimestres de l'any a uns nivells semblants, o lleugerament superiors, als de l'any 1988.

Finalment, el preu dels ous és sensiblement més alt durant la primera part de l'any 1989 que l'any anterior.

2.3.- EL SECTOR INDUSTRIAL

2.3.1.- Conjunt de la indústria

L'evolució de la indústria catalana durant el 1989 mostra un nivell de forta activitat, que segueix en la línea expansiva iniciada a mitjan 1985.

Les estimacions realitzades des del Departament d'Economia i Finances preveuen l'augment del valor afegit brut al cost dels factors d'aquest sector entorn d'un 5,4%, xifra mig punt per sobre del creixement estimat per a l'any 1988.

El sector, globalment considerat, ha tingut una trajectòria força paral.lela a la del conjunt espanyol i, com aquest cas, el ritme d'activitat ha estat sustentat bàsicament pel mercat interior.

Efectivament, el comportament de la demanda exterior ha tingut uns resultats febles, especialment a Catalunya, deguts, segurament, al fort nivell de la demanda interna que pot haver frenat l'obertura dels mercats a l'exterior.

Les xifres d'exportació industrial facilitades per la DG de Duanes indiquen un estancament de les vendes de productes industrials a l'estranger, ja que mostren un creixement en termes nominals del 7,2%, força per sota de l'obtingut anys anteriors (vegeu l'apartat 2.6).

En aquest aspecte han estat especialment negatius els resultats del sector tèxtil. El material de transport, la maquinària mecànica i la química mostren en canvi uns resultats netament positius en relació amb la mitjana.

La inversió industrial sembla haver tingut un comportament força positiu, especialment la que prové de capital estranger.

Segons la inversió inscrita en el Registre Industrial, els principals sectors receptors d'inversió durant el 1989 han estat el tèxtil i el químic, seguits per arts gràfiques, productes energètics i aigua, i productes metàl.lics.

Quadre 2.3.1. Principals sectors d'inversió industrial

	% distribució 1989
Productes tèxtils	13,5
Productes químics	12,4
Arts gràfiques i edició	11,1
Productes energètics i aigua	10,9
Productes metàl.lics	10,1
Productes alimentaris, begudes i tabac	7,5
Transformats del cautxú i plàstic	7,4
Maquinària i equip mecànic	5,6
Altres	21,5
TOTAL	100,-

Font: Departament d'Indústria i Energia

La inversió estrangera destinada a empreses que tenen com a activitat principal la indústria ha experimentat de nou durant el 1989 un important creixement. La inversió estrangera de caràcter industrial comptabilitzada des del gener fins al setembre d'aquest any en relació al mateix període de l'any anterior s'ha incrementat un 35,8%, nivell que confirma la confiança dipositada pel capital estranger en el sector industrial català, el qual està esdevenint un puntal bàsic en l'actual període de reactivació econòmica.

Al quadre 2.3.2. s'observa la distribució sectorial de la inversió estrangera a la indústria, on predomina la destinada als sectors relacionats amb la indústria química i de materials no energètics.

Quadre 2.3.2. Distribució inversió estrangera industrial
Període gener-setembre de 1989
milions de pessetes.

	%	IMPORT
- Energia i aigua	0,-	42,5
- Extracció i transformació de minerals no energètics i productes derivats indústria química.	42,1	47.876,3
- Indústries transformadores dels metalls, mecànica de precisió	27,5	31.258,7
- Altres indústries manufactureres	29,1	33.133,-
- Construcció	1,3	1.519,-
	100,-	113.829,5

Font: ICE núm. 2.167.

En l'àmbit del mercat laboral, els bons resultats de l'activitat industrial han possibilitat la creació de 44.900 llocs de treball nets, és a dir un 6,2% d'augment del nivell d'ocupació industrial. No obstant això, s'ha produït un petit augment de l'atur estimat a causa de l'increment de la població activa industrial, que té voluntat d'incorporar-se al mercat de treball atreta per la dinàmica del sector.

2.3.2.- Subsectors

Alimentari

L'evolució recent dels indicadors disponibles apunta a un creixement de la producció del sector que se situarà entre el 2,5% i el 3% anual en termes reals, resultat inferior al 3,5% que es va produir l'any 1988.

El comportament del consum durant l'any 1989 ha estat influït per diversos factors que han facilitat la contenció del seu ritme de creixement. Destaquen el debilitament turístic en relació amb altres anys, que s'ha traduït en un impuls menor de la demanda en el període estival i l'increment dels preus alimentaris, principalment els dels productes elaborats que assoleixen taxes properes al 9%.

Pel que fa al comerç exterior, la taxa de cobertura dels productes alimentaris industrialitzats s'ha estabilitzat al voltant del 83%, la qual cosa ha suposat una millora del resultat de l'any anterior. Aquest fenomen és conseqüència d'un creixement de les exportacions superior al 9%, que supera d'una manera rellevant l'1,3% del 1988 i sobretot d'una considerable disminució de la pressió de les importacions, que a finals d'any ha crescut aproximadament un 10% en relació amb els dotze mesos anteriors, xifra significativa si es compara amb el 40% d'augment anual que es va donar el 1988. L'augment de les vendes a l'exterior, que es dinamitzen en la segona meitat de l'any, s'ha pogut veure afavorit per l'entrada en vigor, el primer de juliol, del Reglament de la CE relatiu a la suspensió total de determinats drets de duana als productes espanyols no inclosos en l'annex II del Tractat de Roma.

Arts gràfiques

Un cop superat l'alentiment de l'activitat del tercer trimestre, l'evolució de la producció del sector durant el 1989 ha estat positiva, amb un creixement anual al voltant del 5% en termes reals, resultat lleugerament inferior a l'observat l'any precedent. Aquest comportament és conseqüència del dinamisme de la demanda interna, ja que l'externa continua dins la tònica recessiva que la caracteritza en els darrers exercicis. A nivell subsectorial és destacable el bon funcionament de les activitats relacionades amb l'edició de revistes, fenomen que s'expressa en la instal.lació de noves rotatives. Paral.lelament, és rellevant l'aparició d'un nombre considerable de noves empreses de fotocomposició i de preimpressió, especialitats que, actualment i gràcies als nous avenços tecnològics aplicats a la indústria gràfica, poden desenvolupar-se amb un nivell d'inversió molt més reduït que el que es necessitava no fa pas gaire.

Cal destacar que els increments dels costos financers i laborals produïts durant l'any 1989 com a conseqüència de l'enduriment de la política monetària i del rebrot inflacionista han deteriorat significativament el marge de les empreses, atès que la forta competència intrasectorial existent dóna lloc a una extraordinària lluita de preus, els quals es troben pràcticament estabilitzats. Addicionalment, les dificultats en l'obtenció de crèdits han paralitzat programes d'inversions previstos per moltes empreses del sector, fenomen que és especialment destacable en les petites i mitjanes empreses.

Les exportacions catalanes de llibres, revistes, fotolits i productes gràfics en general en el període gener-novembre s'han reduït en quasi el 15% en termes corrents en relació amb el mateix interval de l'exercici anterior. Si excloem les

vendes a Europa, que constitueix el més important dels nostres mercats exteriors, aquesta caiguda és de gairebé el 19%. Les importacions presenten un augment lleugerament superior al 5%. Finalment, cal destacar que, també per al mateix període, les exportacions editorials i de productes gràfics catalans representen el 52,1% de les espanyoles, mentre que les importacions en suposen el 39,5%.

Metal.lúrgia

L'evolució del sector durant el 1989 ha estat positiva, amb un creixement de la producció d'aproximadament el 10% en termes reals, d'acord amb el comportament expansiu dels darrers quatre exercicis. La utilització de la capacitat productiva, es xifra entre el 85% i el 90%, i confirma aquesta conjuntura favorable.

Aquesta situació es dóna tant en els béns de consum com en els d'inversió i la diferència entre les diverses especialitats és quasi inexistent. Cal remarcar que són les petites i mitjanes empreses del sector les que presenten una evolució més dinàmica.

Els preus de venda han moderat el seu increment amb una xifra propera al 5% anual, enfront del 6,5% de l'any 1988.

Contràriament, els costos salarials han crescut per damunt de les previsions inicials, amb un augment superior al 8%, que sobrepassa en més de dos punts la taxa de l'any 1988. Els preus de les primeres matèries, que compensen aquests increments, continuen en la línia de desacceleració que presenten des de l'any 1986 i se situen al voltant del 5% de creixement anual.

L'ocupació ha augmentat en el darrer exercici un 2% i són les empreses petites i mitjanes del sector les que ofereixen millors resultats.

Pel que fa a les expectatives futures, es detecta una relativa pèrdua de ritme en les inversions, la qual cosa podria obrir alguns interrogants sobre l'evolució sectorial durant el 1990. Cal remarcar que aquesta inflexió inversora és fruit més de l'incertesa sobre la dinàmica dels paràmetres econòmics (inflació, tipus d'interès,...) que no pas d'una caiguda en el nivell d'activitat i de demanda.

L'altre aspecte que pot introduir alguna incertesa sobre la marxa del sector és l'exportació, que també ha moderat el seu comportament, amb un creixement anual del 20% en termes corrents, enfront del 30% de l'any 88.

Com a problemes específics del sector, s'accentuen els derivats de la competitivitat de les empreses catalanes, tant en el mercat interior com en l'exterior.

Químic

Les darreres dades disponibles indiquen un creixement de la producció del sector durant el primer semestre del 1989 del 4% en termes reals en relació amb el mateix període de l'exercici anterior. Aquest resultat suposa una moderació en la seva evolució i es veu confirmat per una pèrdua de quatre punts en la utilització de la capacitat productiva, que se situa en el 90%. El consum ha alentit també el seu dinamisme, amb un augment al voltant del 5,5%, xifra que continua, però, essent superior a la de la producció.

Aquest desequilibri entre el creixement de la producció i el consum provoca un deteriorament del comerç exterior i

s'expressa en una taxa de cobertura del 60% que significa el nivell més baix dels últims deu anys. La situació amb la CE és encara més greu ja que la taxa de cobertura és inferior al 55%, fet significatiu si es considera que en aquesta àrea es concentren el 70% de les nostres importacions i el 60% de les exportacions.

A nivell subsectorial, les fibres ofereixen una evolució negativa, amb una reducció de la seva producció d'un 3% mentre que el seu consum ha augmentat un 10%. Això ha originat un creixement del 32% en les importacions i una disminució exportadora del 2%.

Els adobs han vist reduït el seu consum en un 7,5%, la qual cosa ha provocat una caiguda de la producció del 4,4%. Al contrari de la majoria d'activitats, el creixement de les seves exportacions, amb un 38%, ha estat molt superior al de les seves importacions, amb un 6% encara que aquesta tendència sembla haver-se modificat en els darrers mesos de l'any.

Les primeres matèries plàstiques registren en els vuit primers mesos de l'any un increment del 3,8% en la seva producció i del 12,5% en el seu consum, diferència que es cobreix amb les importacions, que en l'esmentat període han crescut un 43% enfront del 10% d'augment de les exportacions.

En farmacoquímica els augments són més moderats que en el sector de primeres matèries plàstiques, encara que amb una orientació similar.

Tèxtil

La lleugera recuperació de l'activitat que va tenir lloc durant el primer semestre s'ha consolidat en la segona meitat de l'any, gràcies a la favorable evolució de la demanda interna i, especialment, a l'expansiu comportament del consum privat. El tèxtil de vestuari, que va ser el que va patir més durament la crisi recent, és l'especialitat que ara experimenta una recuperació més significativa. El tèxtil per a la llar i els productes tèxtils d'ús industrial, per la seva banda, han presentat durant el 1989 una tònica sostinguda.

Els indicadors d'activitat disponibles presenten per als nou primers mesos de l'any una taxa de variació anual del +2,7% en la producció tèxtil, del -1,4% en la producció d'articles de confecció i calçat, del +1,5% en el consum industrial de fibres, i del +7,1% en la importació de fibres, dades que avancen una producció del sector durant 1989 lleugerament superior a la de l'any 1988.

En aquesta línia, la inversió sectorial presenta una reactivació moderada en relació amb l'any anterior, com ho demostren les xifres d'importació de maquinària tèxtil. Cal precisar, no obstant això, que més que per incrementar la capacitat de les empreses, es tracta d'una inversió de substitució que pretén modernitzar les estructures productives per tal de reduir costos i competir amb unes condicions relatives millors.

Els costos de producció han presentat una evolució alcista que, pel fet de donar-se en un context de forta competència i problemes de sobrecapacitat, no han pogut repercutir en els preus, els quals, tant a nivell industrial com de consum, han augmentat per sota dels respectius índexs generals. Amb aquests paràmetres, el marge empresarial continua molt baix i, encara que ha millorat moderadament després del fort

deteriorament de l'any 88, continua sense reflectir encara les millors condicions de la demanda.

Les dades de comerç exterior ofereixen, també per als primers nou mesos de l'any, un augment considerable de les importacions, que se situa en el 36% en termes corrents en relació amb el mateix període de l'exercici anterior, i una feblesa exportadora, que es concreta en una disminució anual del 4,2%. Com ja és traidicional, es continua observant un comportament diferencial evident entre la diversitat d'articles, ja que els augments importadors més importants es donen en els productes de més valor afegit, com ara les manufactures de punt i confecció, que s'incrementen en més d'un 58% anual, mentre que les exportacions presenten el seu millor resultat dinàmic en les primeres matèries, amb un creixement anual del 5%.

Aquests resultats en el front exterior donen lloc a un dèficit comercial tèxtil global que serà per a tot l'any 1989 d'aproximadament 94.000 milions de pessetes en manufactures i que arribarà als 120.000 milions si es consideren també les primeres matèries. La importància d'aquestes xifres és palesa quan es comprova que l'any 1985 la balança mostrava un superàvit de 100.000 milions de pessetes.

En el camp de la política comercial, cal destacar que la Comunitat Europea ha establert un conveni de cooperació amb l'URSS, amb un acord específic per al sector tèxtil que garantirà l'accés al mercat europeu de productes tèxtils i de confecció soviètics. Aquest acord té una vigència de tres anys i permet uns augments anuals del 3-4% sobre els contingents pactats inicialment.

2.4.- EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

L'activitat del sector de la construcció es troba en un moment de forta acceleració i s'està convertint en un dels principals motors en què es basa l'actual dinàmica expansiva de l'economia catalana.

A partir de la segona meitat dels vuitanta, la construcció es comença a recuperar amb solidesa després de la important recessió anterior. L'any 1988 assoleix ja un creixement superior als dos dígits i segons les diferents estimacions existents per a 1989, el valor afegit brut del sector pot haver augmentat al voltant del 15%. (1)

A diferència de l'any passat, en què va tenir un paper destacat l'edificació, el principal element dinamitzador del sector enguany, ha vingut de l'obra civil que ha tingut una evolució extraordinària com ho mostra el creixement de licitació oficial (55,9%). L'augment de la contractació pública es deu a l'elevat nombre d'infrastructures en període d'execució, moltes d'elles relacionades amb la celebració dels Jocs Olímpics de 1992 a Barcelona.

L'evolució de dos indicadors relacionats amb l'activitat de la construcció, com són el consum de ciment i l'ocupació laboral, són també prou explícits de l'actual situació conjuntural del sector. El creixement del primer, fins al mes de novembre, gira entorn del 16,7% respecte al mateix període de l'any anterior. L'ocupació, per la seva part, ha augmentat un 15,2% i passa a significar un 8,6% de l'ocupació total.

---

(1) Les estimacions realitzades pel Departament d'Economia i Finances xifren el creixement del VAB de la construcció en un 14,6%.

Paral.lelament, l'atur, malgrat el creixement important de la població activa (9,8%) s'ha reduït de forma espectacular (-36,8%).

Quadre 2.4.1. Principals indicadors del sector de la construcció a Catalunya

% variació acumulada s/. mateix període any anterior

	Període	1989
- HABITATGES ACABATS DE PROMOCIÓ PRIVADA		
Protecció oficial	gener-des.	-45,5
Lliures	gener-des.	36,4
Total	gener-des.	8,7
- HABITATGES INICIATS		
Protecció oficial	gener-des.	-34,8
Projectes visats Col.legi d'Aparelladors	gener-des.	4,6
- LICITACIÓ OFICIAL		
Obra Civil (PTA constants)	gener-set.	55,9
Edificacions (PTA constants)	gener-set.	25,2
TOTAL (PTA constants)	gener-set.	44,4
- CONSUM DE CIMENT	gener-nov.	16,7
- MERCAT LABORAL		
Ocupació	gener-set.	15,2
Població activa	gener-set.	9,8
Atur	gener-set.	-36,8

Font: DG. Arquitectura i Habitatge, SEOPAN i Col.legis d'Aparelladors i Arquitectes tècnics de Catalunya.

Respecte a la construcció d'habitatges cal parlar, de fet, d'un cert aturament de l'activitat. Malgrat això els resultats de 1989 segueixen sent superiors als de 1988, per tant, cal entendre aquesta moderació més com un símptoma d'una tendència futura que no pas com una realitat depressiva en sí mateixa.

Enguany, la construcció d'habitatges no ha seguit una tendència homogènia. En efecte, la primera meitat de l'any ha presentat una clara continuïtat de la dinàmica del 1988, amb un creixement molt fort i constant dels projectes visats i dels inicis d'obres, mentre que a partir del mes de juny les xifres dels nous projectes per iniciar comencen a decaure.

Són diversos els factors que estan contribuint a aquest canvi de tendència. En primer lloc, una certa saturació de la demanda en zones on els nivells de preus assolits dificulten la col.locació de la nova oferta.

En segon lloc la no-resolució i, per tant, l'agreujament de la situació de manca de solvència d'una demanda que no ha pogut, en els dos darrers anys, ni tan sols aflorar i que, per tant no ha pogut ser considerada com a operant efectivament en el mercat. Trobaríem en aquest cas la demanda que hauria absorbit oferta de protecció oficial si aquesta oferta s'hagués continuat produint a nivells com els dels anys 85 i 86.

Finalment, les restriccions creditícies imposades per les autoritats monetàries a partir del maig i les importants puges dels tipus d'interès han dissuadit bona part de la nova demanda de comprometre's amb crèdits hipotecaris excessivament costosos.

La situació actual de contenció de la demanda no significa, per tant, d'haver assolit una cobertura física de les necessitats, la qual cosa comportaria l'absència de dèficits,

sinó que és el resultat d'una retracció de la demanda per motius bàsicament d'índole financera.

El nombre d'habitatges acabats, tot i ser inferior al d'iniciats, segueix, com és habitual des de l'any 1987, una tendència creixent com a conseqüència lògica del que havien estat els inicis d'habitatges un any i mig o dos anys abans.

La dinàmica negativa seguida per la protecció oficial des de la finalització del Pla Quadriennal (1987), que es manifesta especialment en les xifres d'habitatges iniciats, també es reflecteix en les obres acabades, amb uns resultats que suposen un descens del 45,5% respecte a l'any anterior.

Pel que fa als habitatges iniciats, l'element més important a destacar és la caiguda de la protecció oficial, que continua i s'intensifica. Les xifres de l'any 1988 ja van suposar una caiguda espectacular en no assolir a fi d'any les 6.000 unitats, però durant el 1989 la situació s'ha deteriorat encara més, sense arribar als 3.900 habitatges d'aquesta modalitat.

El paper protagonista de l'obra nova el té des de fa dos anys la promoció lliure. L'any 1989, segons les xifres de visats dels Col.legis d'Aparelladors i Arquitectes tècnics de Catalunya, el volum total de construcció és de 63.650 habitatges dels quals ja hem apuntat que tan sols 3.900 corresponen a la modalitat protegida, és a dir, que l'habitatge lliure representarà el 93,9% de la producció total.

Assenyalarem, en últim lloc, que la contenció més important de visats s'està enregistrant a la província de Girona, on, sens dubte, es produeix una alta concentració de construcció destinada a segona residència que és la que nota amb més celeritat les oscil.lacions de la demanda.

2.5.- EL SECTOR SERVEIS

Segons les estimacions realitzades pel Departament d'Economia i Finances, el creixement del valor afegit brut del sector de serveis l'any 1989 voltaria entorn del 5,2%, xifra molt propera a l'obtinguda l'any 1988.

Aquesta estimació es basa en un conjunt d'indicadors relacionats amb les activitats terciàries que indiquen de forma genèrica una evolució molt favorable del sector, tot i tenir en compte els febles resultats del turisme comparats amb els d'anys anteriors.

L'augment de l'ocupació ha estat la característica més remarcable. Efectivament el nombre d'ocupats en el conjunt dels serveis s'ha incrementat en 81.700 persones, amb un creixement relatiu del 7,3%.

En relació amb el conjunt de l'economia, això significa que més del 50% de la creació neta de llocs de treball que s'han produït al llarg d'aquest any, han tingut lloc en aquest sector, en el qual treballa actualment el 54,5% de la població ocupada catalana.

2.5.1.- El comerç interior

El dinamisme assolit per l'economia catalana i l'important augment del consum durant el 1989, fan esperar uns bons resultats en aquest sector. D'ell depèn bona part del creixement estimat del conjunt del sector de serveis ja que en termes de valor afegit brut el comerç representa un 33% del terciari o bé un 39%, si la comparació es fa en termes d'ocupació.

L'actual estructura del comerç a Catalunya presenta importants diferències. En aquesta estructura trobem un comerç innovador que gaudeix d'una gran capacitat d'adaptació i és fortament competitiu i un comerç tradicional, mancat encara de la necessària adeqüació a la realitat econòmica actual.

En aquest sentit, un aspecte positiu de l'evolució del sector, durant el 1989, és l'elevat nombre d'expedients tramitats per a la modernització de petites empreses comercials. Aquesta reconversió del sector està esdevenint imprescindible pel futur d'un gran nombre d'establiments.

El procés de transformació estructural s'està produint especialment en el sector alimentari, es redueix el nombre de botigues tradicionals i s'expansionen els establiments en règim d'autoservei.

Les noves línies comercials es basen en trets com la sofistificació del producte, l'especialització, la simplificació, la descentralització, la franquícia i les botigues de proximitat.

Cada cop més, s'observa una tendència cap a una forta interrelació entre la distribució comercial i la resta del sector terciari; exemple d'això són les fórmules com els nous centres comercials i el desenvolupament d'establiments mixtos de comercialització-restauració.

Cal també ressenyar dins aquest seguit de noves tendències comercials, els nous sistemes de distribució supranacionals, com són: la creació de sucursals directes, la venda per correspondència i sobretot la franquícia, que combina la descentralització i l'expansió ràpida.

No obstant això, tot i que el sector comercial s'esta transformant ràpidament, encara manté una estructura

excessivament atomitzada, de petites empreses familiars, sense vincles associatius, amb una reduïda superfície de venda i uns nivells baixos d'equipament i de formació professional.

Les modificacions dels hàbits de compra dels consumidors, alhora que l'elevació del nivell de renda, la innovació tecnològica i la internacionalització de l'activitat econòmica, entre d'altres, estan, però, contribuint fortament al procés de modernització del sector, facilitant l'aparició d'una gama de fórmules comercials més dinàmiques que permeten readaptar-se a una economia creixentment complexa i competitiva.

2.5.2.- El turisme

L'evolució del sector turístic durant el 1989, ha estat condicionada per la reducció del nombre de visitants estrangers. El total de turistes estrangers que han entrat a Catalunya durant el període gener-novembre ha disminuït per primer cop en els últims set anys assolint una taxa de variació interanual del -3,3%.

Mentre el turisme estranger ha tingut aquest comportament recessiu, el turisme interior i el procedent de la resta d'Espanya semblen haver experimentat un notable creixement en relació amb l'any anterior.

Diferents factors poden haver incidit en aquesta trajectòria del turisme estranger. Cal citar, pel que fa a la demanda, el retrocés del mercat britànic a causa, principalment, de les informacions equívoques sobre suposats problemes sanitaris al nostre país.

Per la vessant del preu de l'oferta turística, cal ressenyar l'efecte contractiu que pot haver jugat l'enfortiment de la

pesseta, el manteniment del diferencial d'inflació i fins i tot l'extensió en l'aplicació del tipus incrementat de l'IVA per a un major nombre d'establiments.

L'increment de la competència per part d'altres països ha tingut també conseqüències negatives que s'han accentuat degudes als problemes estructurals de l'actual oferta turística catalana. L'obsolescència d'una bona part dels allotjaments, i un dèficit notable d'infrastructures turístiques de serveis i d'ofertes turístiques complementàries, són alguns dels problemes que cal considerar i que plantejen la necessitat d'una millora de la qualitat de l'oferta com a alternativa per tal d'evitar el descens del nombre de visitants estrangers en el futur.

La desestacionalització i la potenciació del turisme en zones d'interior i de muntanya són també alternatives que comencen ja a donar molt bons resultats dins un nou plantejament de diversificació del turisme. El turisme de muntanya està esdevenint una font de riquesa en zones econòmicament deprimides.

Segons el mitjà emprat per accedir a Catalunya, la reducció del turisme durant el 1989 s'ha deixat notar sobretot en el turisme que utilitza la carretera com a mitjà de transport, que és per altra part la gran majoria del turisme que ve al nostre país (Quadre 2.5.1.). Globalment les entrades per aeroports s'han mantingut, mentre augmentaven les del ferrocarril i decreixien lleugerament les del port de Barcelona.

Quadre 2.5.1. Distribució dels visitants que han entrat a Catalunya segons el mitjà de comunicació utilitzat (Gener-novembre)

Tipus	% distribució 89	variació 88/89
Carretera	85,9	-3,9
Aeroports	7,8	--
Ferrocarril	5,2	2,5
Port	1,1	-1,-
TOTAL	100,-	-3,3

Font: Secretaria General de Turisme i Direccions dels Aeroports de Barcelona, Girona i Reus.

Respecte als diferents punts d'entrada, aquest any només s'han incrementat les arribades per Port-bou (ferrocarril), el Portilló-Rossot, Puigcerdà i Barcelona (aeroports). Els decrements més importants s'han produït a la Seu d'Urgell, i als aeroports de Reus i de Girona, que han estat especialment afectats per la reducció del turisme organitzat "tour operators".

Les principals localitats de destinació del turisme continuen sent, com altres anys, Lloret, Roses, Barcelona i Calella, que absorbeixen prop del 50% del total.

Els tipus d'allotjament més utilitzats són els hotels i els apartaments amb una proporció del 65% del total de turistes.

Finalment, quant a la procedència dels visitants, s'observa la reducció ja esmentada del turisme britànic, i també del turisme de França. En canvi, hi ha un augment del turisme italià, que ja ocupa el quart lloc, a poca distància del

provinent del Regne Unit, quant a nombre de visitants. També ha augmentat el turisme procedent de Suïssa i Alemanya.

Quadre 2.5.2. Distribució dels visitants que han entrat a Catalunya

(Dades estimades gener-setembre 1989)

Països	Nombre de visitants	% s/ total
França	5.912.176	43,1
Alemanya R.F.	2.278.219	16,6
Regne Unit	1.102.009	8,0
Itàlia	1.012.005	7,4
Bèlgica	705.798	5,1
Holanda	636.971	4,6
Suïssa	554.434	4,0
Altres països	1.531.524	11,2
TOTAL	13.733.136	100,-

Font: Departament de Comerç, Consum i Turisme.-

2.6.- EL COMERÇ EXTERIOR I LA INVERSIÓ ESTRANGERA

Un dels elements negatius de l'economia catalana és el creixement continu del dèficit comercial. Durant el 1989 el creixement de les importacions ha estat molt superior al de les exportacions, fins i tot el desequilibri ha estat més important a la nostra economia que a la del conjunt d'Espanya. L'entrada de capitals destinats a la inversió procedents de països estrangers permet suavitzar aquest desequilibri del sector exterior. En aquest apartat es descriuen breument els components del comerç exterior durant el 1989 i les característiques principals, pel mateix període de temps, de la inversió estrangera directa destinada a Catalunya.

2.6.1.- El comerç exterior

L'evolució del comerç exterior durant el 1989 s'ha caracteritzat per un estancament de les exportacions en termes reals i un notable creixement de les importacions.

La manca de dinamisme de les exportacions catalanes ha estat fins i tot més acusada que al conjunt espanyol. Les importacions per la seva part, s'han mantingut amb un creixement lleugerament per sota del total espanyol.

La pressió de la demanda interna sembla haver estat la causa principal d'aquesta evolució del comerç exterior; tanmateix cal pensar que la debilitat dels nostres mercats a l'exterior i la insuficient obertura de l'economia han d'haver incidit de forma determinant.

En aquest sentit, el fort ritme d'activitat de l'economia catalana, pot haver frenat la sortida a l'exterior d'una producció que en altres circumstàncies hauria cercat aquesta via de comercialització. Contràriament, les importacions han

augmentat de forma molt important precissament també per la forta demanda de consum intern.

Aquest comportament de les exportacions, tot i que és motivat en gran part, com ja s'ha dit anteriorment, per un creixement molt elevat de la pròpia economia, no deixa de ser preocupant des d'un punt de vista de perspectives de futur. Efectivament, la pèrdua de quotes de mercat a l'exterior és especialment delicada en aquest moment, quan d'una banda el comerç mundial està creixent a ritmes molt elevats i d'altra banda estem a punt d'entrar al mercat únic europeu.

Dades provisionals de la Direcció General de Duanes, mostren per al 1989 un creixement en termes nominals de les exportacions catalanes del 7,1% i del 19,4% en el cas de les importacions. A l'economia espanyola les exportacions han augmentat durant el mateix període un 12,2% mentre les importacions ho han fet un 20,2%.

Com a conseqüència d'aquesta evolució, el dèficit comercial ha augmentat notablement passant a ser un dels principals desequilibris amb què s'afronta l'actual situació econòmica.

Quadre 2.8.1 Evolució sectorial de les exportacions a Catalunya

	% var. 89/88	% Distribució-89
Exportacions energètiques	7,4	3,5
Exportacions no energetiques	7,1	96,5
Material transport	11,5	16,4
Maquines i ap. elèctrics	3,8	19,3
Químiques	8,6	20,4
Productes metàl.lics	6,3	5,0
Mat. precisió i òptica	5,4	1,0
Fusta i paper	4,7	5,4
Agrícoles	4,7	5,2
Indústries alimentàries	3,7	3,1
Pells i cuiros	2,9	3,3
Tèxtils	-2,7	10,2
Resta	10,0	7,2
TOTAL	7,1	100,0

Font: DG. de Duanes. Ministeri d'Economia i Hisenda

A nivell sectorial, les exportacions mostren diferències significatives. Cal assenyalar especialment les exportacions de materials de transport amb un creixement de quasi 4,5 punts per sobre de la mitjana. També han estat notables, comparativament parlant, els creixements del grup de màquines i aparells elèctrics i del grup de productes químics. En canvi, l'exportació tèxtil s'ha reduït en termes monetaris un 2,7%, mentre que la resta de sectors excepte les exportacions energètiques, han crescut en tots els casos per sota de la mitjana.

Quadre 2.6.2 Evolució sectorial de les importacions a Catalunya

	% var. 89/88	% Distribució-89
Importacions energètiques	25.3	7.8
Importacions no energètiques	19.0	92.2
Tèxtils	37.2	6.4
Productes metàl.lics	33.5	6.8
Fusta i paper	24.2	4.3
Maquines i ap. elèctrics	20.0	26.1
Material transport	18.5	7.7
Mat. precisió i òptica	14.9	3.8
Químiques	14.5	19.2
Agrícoles	10.2	7.9
Indústries alimentàries	8.9	3.5
Pells i cuiros	-1.6	1.3
Resta	25.7	4.6
TOTAL	19.4	100.0

Font: DG. de Duanes. Ministeri d'Economia i Hisenda

Pel que fa a les importacions, l'augment relatiu més important s'ha produït en els productes tèxtils i en els productes metàl.lics amb unes taxes de variació del 37,2 i 33,5% respectivament. Pel que fa al seu pes dins el conjunt de les importacions, han estat però, les màquines i els aparells elèctrics els que han tingut un creixement més considerable, ja que un 26,8% del creixement total de les importacions és degut a l'augment d'aquestes últimes.

2.6.2.- La inversió estrangera

Un estudi recent elaborat per la Central de Balanços del Banc d'Espanya amb una mostra de 1.269 empreses amb seu social a Catalunya, referit a l'exercici de 1988, ha posat de manifest que la presència estrangera en el capital de les empreses de Catalunya és important, ja que 348 empreses, és a dir un 27,4% del total, tenen participacions estrangeres però no és una xifra tan elevada com estudis alternatius o la pròpia opinió pública generalitzada tenen d'aquest fet de la realitat econòmica catalana.

Cal recordar però, que des de la incorporació d'Espanya a la CEE, s'ha produït un espectacular augment de la inversió estrangera directa al nostre país. Les darreres dades disponibles de la D.G. de Transacciones Exteriores referides al període de gener a octubre de 1989 confirmen aquesta dinamicitat ja que respecte al mateix període de l'any anterior, el creixement de la inversió estrangera a Catalunya s'ha situat en el 75,9%, xifra superior a la que s'ha registrat pel conjunt de l'Estat 69,7%.

Al quadre 2.6.3., on figura la seva distribució per comunitats autònomes es pot observar com després de les dues primeres regions, Madrid i Catalunya, que representen un 38,4% i 25,2% de la inversió estrangera total, s'ha incorporat Andalusia que ha representat la respectable xifra del 14,8% de la inversió autoritzada a l'Estat espanyol procedent de l'exterior, durant els deu primers mesos del 1989.

Quadre 2.6.3. Projectes d'inversió estrangera directa a Espanya. Període gener-octubre 1989

Comunitat Autònoma	gener-oct. 89 milions pta.	% variació s/mateix període any anterior	% sobre total
Andalusia	146.028	241,1	14,8
Aragó	14.900	23,8	1,5
CATALUNYA	247.915	75,9	25,2
Galícia	12.566	111,4	1,2
Madrid	378.177	43,3	38,4
País Basc	38.624	151,8	3,9
València	22.249	55,1	2,2
Altres CA	123.075	45,8	12,5
TOTAL	983.534	69,7	100,-

Font: DG. Transacciones Exteriores. ICE núm. 2.219.

Nota: Les xifres facilitades corresponen a projectes autoritzats i verificats per la DG de Transaccions Exteriors durant el període. Inclou els projectes als quals la particiació estrangera és majoritària. L'assignació de la inversió per a Catalunya es realitza en funció de la seva destinació geogràfica i no en funció de la localització de la seu social de l'empresa a la qual es destina la inversió.

Al quadre 2.6.4. es presenta la distribució de la inversió estrangera per sectors productius. La indústria continua éssent la branca de l'activitat econòmica on se situa la majoria de les inversions estrangeres a Catalunya, amb un

50,3%, seguida dels serveis, que perden pes relatiu respecte a l'any anterior, en assolir el 36,9% i finalment el sector de l'agricultura, ramaderia i pesca que enguany ha captat una bona part de les inversions estrangeres al nostre país. Dins la indústria, comparativament amb l'any anterior, destaca l'augment de la inversió del sector de la química. Cal dir que, respecte als serveis, s'ha notat una certa devallada de l'entrada de capitals estrangers en el sector del comerç, restauració i hostaleria mentre que ha augmentat notablement la inversió en institucions financeres i empreses d'assegurances.

Durant el període esmentat, la inversió estrangera en empreses catalanes ha suposat la quarta part de la xifra total autoritzada per al conjunt de l'Estat. El pes de la inversió en la indústria i en el sector agrari és superior a aquest valor mentre que en el sector dels serveis la xifra se situa per sota d'aquest valor mig; un cop més tenim un exemple que demostra el caràcter sensiblement industrial de la nostra economia i és aquest factor el que més atrau l'inversor estranger.

Quadre 2.6.4. Projectes d'inversió directa a Catalunya. Distribució per sectors. Gener-octubre 89

Divisió	MPTA	% s/total	% s/Espanya
0. Agricultura, ramaderia i pesca	31.630,5	12,8	64,1
1. Energia i aigua	42,9	--	12,6
2. Extracció i transformació de minerals no energètics, indústria química	51.707,2	20,8	42,8
3. Indústries transformadores dels metalls, mecànica de precisió	32.902,2	13,3	30,4
4. Altres indústries manufactureres	38.519,-	15,6	23,3
5. Construcció	1.519,4	0,6	18,2
6. Comerç, restaurants, hostaleria	20.669,5	8,3	16,2
7. Transport i comunicacions	4.212,8	1,7	27,6
8. Institucions financeres, assegurances	63.060,-	25,4	17,2
9. Altres serveis	3.651,8	1,5	16,2
TOTAL INVERSIÓ ESTRANGERA	247.915,-	100,-	25,2

Font: DG Transacciones Exteriores

Durant el 1989 s'han pogut observar alguns canvis respecte als països de procedència de la inversió. En l'àrea de la CEE s'ha produït una disminució de les inversions procedents dels Països Baixos i de Bèlgica-Luxemburg mentre que ha augmentat sensiblement les que tenen origen a França, que se situa com a primer país inversor a Catalunya, per sobre de la R.F. Alemanya que manté el seu nivell habitual de participació.

Pel que fa a l'àrea de països de la OCDE no comunitaris, a diferència de l'any 1988, els Estats Units sobrepassen el Japó en volum d'inversió, encara que en conjunt els dos països, durant el període gener-octubre de 1989, només representen el 4,6% de la inversió estrangera autoritzada a Catalunya.

Quadre 2.6.5 DISTRIBUCIO DEL PROJECTES D'INVERSIO ESTRANGERA PER PAISOS.GENER-OCTUBRE 1989

PAISOS	MPTA.	%s/TOTAL	%s/ESPANYA
FRANCA	44.291	17,9	34,3
BELGICA-LUXEMBURG	5.582	2,2	33,7
PAISOS BAIXOS	20.717	8,4	15,4
R.F.ALEMANYA	35.916	14,5	55,8
ITALIA	4.557	1,8	14,9
REGNE UNIT	11.285	4,6	9,8
IRLANDA	15	_	5,8
DINAMARCA	356	0,1	11,9
GRECIA	7	_	12,4
PORTUGAL	191	0,1	4,2
TOTAL CEE	122.917	49,6	24,7
SUECIA	3.768	1,6	11,3
SUISSA-LIECHTENSTEIN	20.759	8,3	29,8
AUSTRIA	232	0,1	38,3
OCDE-EUROPA	147.783	59,6	24,4
ESTATS UNITS	7.243	2,9	18,1
CANADA	46	_	35,0
JAPO	4.268	1,7	29,1
OCDE NO EUROPA	11.557	4,7	21,0
TOTAL OCDE	159.340	64	24,2
PARADISOS FISCALS	1.449	0,5	5,6
RESTA EUROPA	1.046	0,4	62,6
PAISOS AFRICANS	484	0,2	26,7
LATINOAMERICA	567	0,2	5,9
PAISOS ASIATICS	718	0,3	3,1
TOTAL NO OCDE	4.264	1,7	10,3
ESPANYA	84.311	34	29,7
TOTAL	247.915	100	25,2

Font: DG.Transacciones Exteriores.-

2.7.- EL SECTOR FINANCER

El sector financer ha estat objecte, durant l'any 1989 de modificacions importants en el seu ordenament jurídic i, a la vegada, ha vist com es produien canvis notables en el comportament de les unitats econòmiques que ara passem a analitzar.

2.7.1. El sistema creditici

Els canvis en l'ordenament del sector

Durant els primers mesos de l'any 1989 el sistema creditici ha crescut a una taxa notable d'acord amb el creixement experimentat per la demanda interna en l'economia real. Precisament aquest creixement de la demanda interna ha donat lloc a una intensificació dels desequilibris bàsics de l'economia espanyola: una major pressió inflacionista i un progressiu deteriorament de la balança comercial.

Amb l'objectiu de combatre aquests desequilibris, l'autoritat econòmica a meitat de l'any posà en marxa un paquet de mesures monetàries i fiscals que pretenien actuar en el sentit d'alentir el ritme de creixement de la demanda interna, el que s'ha vingut a denominar el "refredament" de l'economia. Entre aquestes mesures, les més destacables han estat les següents: increment d'un punt del coeficient de caixa, increment de les retencions a compte sobre els rendiments del capital mobiliari, extensió de l'obligació de retenció a compte sobre els rendiments de comptes financers basats en operacions sobre lletres del Tresor, com també en operacions de cessió o transferència de crèdits i, al mateix temps, es recomanava a les entitats creditícies de limitar el creixement del crèdit al sector privat en la segona part de l'any amb l'objectiu d'arribar a un creixement global d'un 17% l'any 1989.

Aquestes mesures han estat objecte d'un intens debat entre els agents econòmics, en especial per part d'alguns sindicats i diversos sectors empresarials. Pel que fa als seus resultats, la reducció del creixement dels actius líquids en mans del públic ha estat molt important, la balança comercial sembla haver experimentat una certa millora en el mes d'octubre, però no sembla que hagi incidit encara de forma apreciable en l'evolució de l'índex de preus al consum.

Juntament amb aquestes mesures, l'autoritat monetària en prenia d'altres, també en els mesos d'estiu, de considerable trascendència per l'ordenació del conjunt del sector.

En primer lloc, mitjançant el R.D. 1044/1989, de 28 d'agost (BOE. de 31.8.89), es feia extensiu a l'Instituto de Crédito Oficial i a les entitats oficials de crèdit, a les societats de crèdit hipotecari, a les entitats de finançament i a les societats d'arrendament financer el coeficient d'inversió i de recursos propis amb l'objectiu d'homogeneïtzar el règim financer aplicable als diversos tipus d'entitats i garantir la solvència de totes elles.

També, al.legant la manca de control monetari i fiscal d'aquelles operacions d'assegurances que es caracteritzen pel seu venciment a curt termini, elevada liquidesa i reduït marge de risc, el Ministerio de Economía y Hacienda les prohibí (R.D.L. 5/1989, de 7 de juliol, BOE de 8 de juliol i R.D. 1203/1989, de 6 d'octubre, BOE de 7 d'octubre). D'altra banda, al llarg de tot l'any ha estat notícia de forma contínua la batalla judicial entre l'autoritat econòmica i les entitats asseguradores sobre el lliurament de les llistes de titulars i beneficiaris d'aquestes pòlisses de prima única. Una cosa semblant ha passat amb les entitats bancàries, en relació amb les cessions de crèdits. Actualment, la discussió se centra sobre la necessitat d'haver efectuat retencions a compte en les operacions de prima única, per considerar l'autoritat

econòmica que no es tractava d'un producte propi del sector assegurador sinó d'un producte financer.

Aquest fet ha afectat de forma important algunes de les caixes d'estalvis catalanes que tenen autorització per actuar en l'àmbit assegurador. En relació amb aquesta potestat, el govern espanyol, davant la reclamació de les autoritats de la CEE, sembla que ha acceptat finalment l'acatament de la legislació comunitària en matèria d'assegurances, la qual cosa implica la necessitat que les quatre caixes d'estalvis catalanes que participen de forma directa en el negoci assegurador deixin de fer-ho en un futur. El termini dependrà de l'amplitud del període transitori que es negociï amb la CEE.

Evolució del mercat i dels tipus d'interès

Quant a l'evolució del mercat creditici, els tipus d'interès han mostrat de forma quasi ininterrompuda una tendència a l'alça, com es pot veure en el quadre següent. En les operacions actives s'observa un increment notable en els onze primers mesos de l'any dels tipus preferencials de bancs i caixes, més marcat en el cas dels crèdits entre un i tres anys. En les operacions de passiu també es produeix una tendència a l'increment dels tipus, si bé en menor mesura i centrada sobretot en el cas de la banca privada. Per contra, les caixes d'estalvis disminueixen la remuneració als comptes corrents i als comptes d'estalvi. L'explicació bàsica d'aquests fets cal cercar-la en l'evolució de la demanda de crèdit i en les restriccions en l'oferta.

Quadre 2.7.1.

EVOLUCIO DELS TIPUS D'INTERES DEL SISTEMA CREDITICI

PERIODE	OPERACIONS ACTIVES					OPERACIONS PASSIVES					
	PRESTECS DE REGULACIO MONET BANC ESPANYA A 1 DIA	BANCA		CAIXES		BANCA			CAIXES		
		TIPUS PREFEREN-CIALS *	COMPTES CREDIT 1-3 ANYS	TIPUS PREFEREN-CIALS *	COMPTES CREDIT 1-3 ANYS	COMPTES CORRENTS	COMPTES ESTALVI	IMPOSICIO TERMINI < 1 ANY	COMPTES CORRENTS	COMPTES ESTALVI	IMPOSICIO TERMINI < 1 ANY
Gener 89	12,41	13,27	15,33	12,45	14,82	7,02	4,04	9,09	6,95	2,57	9,21
Febrer 89	13,40	13,69	15,82	12,64	15,11	7,07	3,88	9,36	6,67	2,64	9,46
Març 89	13,76	13,90	15,65	12,71	15,58	7,41	4,34	9,19	6,92	2,52	9,58
Abril 89	13,75	13,87	16,06	12,74	15,73	7,40	4,27	9,35	6,83	2,57	9,66
Maig 89	13,80	13,91	16,18	12,74	15,90	7,35	4,28	9,46	6,80	2,58	9,68
Juny 89	13,79	13,93	16,29	12,70	15,69	7,38	4,48	9,54	6,72	2,55	9,65
Juliol 89	14,52	14,27	16,19	12,86	16,09	7,42	4,43	9,47	6,74	2,53	9,85
Agost 89	14,50	14,35	16,86	13,00	16,80	7,43	4,48	9,53	6,77	2,53	10,08
Setembre 89	14,50	14,38	17,05	13,06	16,84	7,72	4,53	9,65	6,78	2,50	10,09
Octubre 89	14,50	14,37	16,80	13,12	17,02	7,91	4,71	9,76	6,75	2,49	10,22
Novembre 89 (P)	14,51	14,39	16,96	13,14	16,93	7,97	4,72	10,04	6,84	2,50	10,24

Font: Boletín estadístico del Banco de España.
(P) Provisional

En aquesta evolució té molta incidència el sector públic, com també en té l'actuació dels diversos agents econòmics. El sector públic, tot i la progressiva disminució del dèficit públic en relació amb el PIB, continua requerint un important volum de finançament encara que només sigui per tal d'atendre les necessitats de refinançament del deute públic acumulat. Així, el finançament al sector públic en els primers vuit mesos de l'any ha continuat creixent, si bé a un ritme quatre vegades inferior al que ho feia el sector privat i es redueix, per tant, la seva participació en el conjunt del sistema creditici.

Quant al crèdit al sector privat, empreses i famílies, aquest ha crescut de forma molt notable en els primers mesos d'aquest any, al voltant del 13%. No obstant això, convé distingir entre el crèdit a les activitats empresarials i el crèdit a les unitats econòmiques domèstiques.

En relació amb les primeres, segons dades de la Central de Balanços del Banc d'Espanya, les empreses en els darrers anys estan experimentant una continuada millora de la rendibilitat dels seus recursos propis, al mateix temps que han vist disminuir les seves despeses financeres, com a resultat de la reducció del pes dels recursos aliens remunerats en relació amb l'actiu total i a la mateixa reducció del seu cost mitjà. L'experiència passada al llarg de la crisi econòmica ha tornat més sensibles les empreses respecte de les condicions de la demanda de recursos aliens, a la vegada que han pogut acudir al recurs a l'autofinançament d'una forma més àmplia. No obstant, l'elevada taxa d'inversió que es produeix en l'actual situació econòmica fa que les empreses demandin recursos externs en superior mesura que en anys anteriors. Així, durant el primer semestre d'aquest any el crèdit a activitats productives ha augmentat un 6,3%, percentatge, però, inferior al del conjunt del sector privat.

Finalment, pel que fa al crèdit a les famílies, aquest ha estat el component més expansiu de la demanda. El crèdit a aquest sector s'ha incrementat en el mateix període en un 16,5%. Més significatiu resulta, però, observar el canvi en la participació del crèdit a les unitats familiars en el conjunt del crèdit al sector privat: des del gener de 1986 aquesta participació ha passat del 17% al 23,9%, en l'actualitat. Bona part d'aquest creixement ha tingut com a destinació l'adquisició de béns de consum. La postergació de compres durant els anys de crisi, la millora en les expectatives, la notable capacitat no utilitzada d'endeutament d'aquest sector i l'existència d'alguns actius en continuada revalorització en els darrers anys -com és el cas de l'habitatge- que feien rendible l'endeutament fins i tot a tipus elevats han donat lloc a un espectacular creixement del crèdit a les famílies. És precisament el crèdit al consum familiar sobre el que pretenien incidir principalment les autoritats econòmiques en implantar les mesures abans esmentades.

Evidentment, la recomanació a les entitats financeres de limitar el crèdit, conjuntament amb la pressió sobre la demanda que s'exerceix per part de les unitats familiars i també per part de les empreses fan pensar que és difícil que a curt termini es redueixin els tipus d'interès.

Aquest fet contrasta amb el que seria lògic d'esperar davant la perspectiva de la progressiva aproximació a les condicions del mercat europeu, com se sap amb tipus d'interès més baixos. No obstant això, cal assenyalar que recentment s'ha produït un fet rellevant que pot incidir de forma considerable en l'evolució dels marges d'intermediació de les entitats financeres que actuen en el mercat català i espanyol. En concret, algunes d'aquestes entitats han encetat una estratègia competitiva, adreçada a la captació de clients i de recursos, oferint tipus d'interès elevats. Si efectivament aquesta estratègia es contagia a la resta d'entitats, es produiria una reducció de marges del sistema financer català i espanyol que potser només parcialment podria ésser compensada pel tímid inici de cobrament de serveis que la mateixa estratègia comporta.

La competència en el sistema bancari

Aquesta estratègia s'enmarca dins el procés amb què les diverses entitats afronten el repte que suposa l'horitzó del mercat únic europeu de 1992. L'existència d'un mercat plenament liberalitzat implica per al sistema bancari espanyol un increment notable de la competència, tant entre les pròpies entitats d'àmbit estatal -recordem la recent llibertat d'expansió de les caixes d'estalvis- com amb les estrangeres. Una dada rellevant en aquest sentit és que en els vuit primers mesos de l'any, segons dades de la Dirección General de Transacciones Exteriores, més del 40% de la inversió

estrangera a Espanya ha tingut com a destinació el sector financer.

Quant a l'evolució del mercat interior del sistema bancari espanyol, s'observa durant l'any la continuació de forma molt més atenuada de la tendència a la pèrdua de quota de mercat en la captació de recursos per part de la banca en relació a les caixes d'estalvis. Igual tendència es posa de manifest també en les inversions creditícies, la qual cosa podria ser l'expressió de la progressiva introducció de les caixes d'estalvis en els mercats tradicionalment bancaris, en especial, el de les petites i mitjanes empreses. Cal ressaltar l'elevada taxa de creixement de les cessions temporals d'actius en la captació de recursos en detriment de les fórmules d'estalvi més tradicionals.

Si ens referim únicament a les entitats que operen a Catalunya i tan sols a la captació de recursos mitjançant dipòsits s'observa com les caixes d'estalvis disposen de més de la meitat de la quota del mercat català i com guanyen quasi bé un punt i mig en el segment de caixes d'estalvis en el conjunt de l'Estat; això pot donar una idea de l'agressiva política d'aquestes entitats. Així mateix, es constata la recuperació del pes del sistema bancari establert a Catalunya en relació al del conjunt de l'Estat ja que, després de la reducció experimentada l'any 1987 i la recuperació de finals de 1988, es consolida amb un 21,6% (veure quadre 2.7.2.). Per altra banda, cal dir que aquesta millora en la posició respecte a l'Estat és molt més reduïda en quant a la inversió creditícia, la qual cosa indicaria un creixement del volum de recursos captats a Catalunya i que s'inverteixen a la resta de l'Estat.

Quadre 2.7.2.

DIPOSITS DEL SECTOR PRIVAT EN EL SISTEMA BANCARI CATALA

(milers de milions de pessetes)

DATA	BANCA PRIVADA		CAIXES D'ESTALVIS		COOPERATIVES CREDIT		TOTAL	
	Import	% CAT/ESP	Import	% CAT/ESP	Import	% CAT/ESP	Import	% CAT/ESP
6-88	2.686,6	18,0	2.605,5	23,8	54,8	4,6	5.346,9	19,8
12-88	2.910,9	18,5	3.075,6	25,1	56,0	4,4	6.042,5	20,6
6-89	3.235,9	19,4	3.536,9	26,5	61,8	4,8	6.834,6	21,8
9-89	3.262,3	19,0	3.652,8	26,5	62,3	4,7	6.977,4	21,6

Font: Butlletí estadístic del Banc d'Espanya

Un altre element per a valorar la competència en el mercat és l'evolució del nombre d'oficines (veure quadre 2.7.3.). De nou són les caixes d'estalvis les que han portat a terme una política més expansiva, a diferència dels bancs que fins i tot han reduït el nombre d'oficines -segurament a causa de les fusions realitzades entre entitats-. D'altra banda, el creixement és superior a la resta de l'Estat, ja que Catalunya disposa d'un rati d'oficines per habitant ja molt elevat. Cal aquí ressaltar que no fou fins a finals de 1988 que les caixes d'estalvis obtingueren la llibertat d'obertura d'oficines fora del territori de la Comunitat Autònoma en la que tenien la seu central, per tant el procés d'expansió, al marge de l'iniciat a través d'altres vies és encara molt incipient. Amb tot, durant l'any 1989 vuit caixes d'estalvis catalanes han obert un total de 25 oficines fora de Catalunya i, a la inversa, diverses caixes d'estalvis de fora de Catalunya han obert aquí un total de 12 oficines.

Quadre 2.7.3.

NOMBRE D'OFICINES DEL SISTEMA BANCARI CATALA

DATA	BANCA PRIVADA		CAIXES D'ESTALVIS		COOPERATIVES CREDIT		TOTAL	
	Nombre	% CAT/ESP	Nombre	% CAT/ESP	Nombre	% CAT/ESP	Nombre	% CAT/ESP
6-88	3.069	18,5	3.171	26,4	96	3,1	6.336	20,0
12-88	3.094	18,5	3.242	26,5	95	3,1	6.431	20,1
6-89	3.054	18,4	3.351	26,1	94	3,2	6.499	20,1
9-89	3.047	18,3	3.399	26,2	92	3,2	6.538	20,1

Font: Butlletí estadístic del Banc d'Espanya

De tota manera el panorama financer a Catalunya pot sofrir una modificació de primer ordre si s'acaba efectuant el procés de fusió de les dues primeres caixes d'estalvis catalanes, Caixa de Pensions i Caixa de Barcelona, proposta recentment aprovada per les assemblees de les dues entitats. De concretar-se l'operació, aquesta suposaria que la nova entitat es convertiria en la primera entitat financera de l'Estat, amb un passiu de prop de cinc bilions de pessetes i amb una elevada capacitat d'expansió -d'altra banda ja anunciada- a la resta de l'Estat. Al mateix temps que aquest procés ja iniciat, a fora de Catalunya moltes altres iniciatives d'aquest estil s'estan produint, de manera que el panorama financer pot canviar notablement en els propers anys.

Finalment, cal assenyalar que les diverses entitats financeres davant la perspectiva del mercat únic europeu de 1992 també s'estan plantejant la seva presència a l'exterior, ja sigui com a ampliació del mercat o simplement amb la idea de facilitar als seus clients la prestació d'aquells serveis que precissin en l'àmbit europeu. Davant d'aquest fet, les estratègies escollides per les entitats són ben diverses, en funció del tamany, la capacitat d'expansió i la pròpia forma jurídica de cadascuna de les entitats. Concretament, en el cas de les caixes d'estalvis catalanes, l'estratègia predominant d'aquelles entitats que s'han plantejat aquesta projecció, ha estat fins ara la d'establir acords de cooperació amb altres entitats europees, si bé una de les caixes grans ha tractat d'introduir-se a través de l'adquisició d'entitats menors.

2.7.2. El mercat de capitals

Context general dels mercats de capitals.

L'evolució de l'activitat dels mercats de valors presenta des d'una perspectiva històrica una tendència favorable. Les variables que permeten fonamentar aquesta valoració són: el nivell d'activitat, la dimensió del mercat i la tendència dels preus.

Des de l'any 1983 la contractació total a les Borses espanyoles s'ha multiplicat per deu (concretament ha crescut un 1.048%). Malgrat el canvi de tendència que significà la crisi borsària d'octubre de 1987, en trencar les expectatives alcistes de les cotitzacions i reduir el volum d'operacions, s'ha mantingut una contractació efectiva de valors força rellevant (3,6 bilions de pessetes fins al mes de setembre de 1989).

Cal esmentar, però, que a Espanya, com també ha succeït arreu del mon, el nivell de negociació borsària s'ha mantingut elevat durant l'any 1989 fins al mes de setembre. A partir d'aquesta data s'observa una apatia tant dels inversors estrangers com dels nacionals. Aquests es troben a l'aguait, pendents de que el govern central prengui decisions importants com la nova orentació de la política econòmica.

El nombre d'empreses admeses a cotització també ha sofert un canvi de tendència molt important. Des de l'any 1982 la limitada i poc representativa mostra d'empreses espanyoles que cotitzaven als mercats de valors (448) va anar-se reduint fins arribar al mínim (311) a l'any 1986. A partir d'aquest any la incorporació de noves societats ha estat contínua, amb clara connexió amb l'increment de les cotitzacions. Així, l'any 1988 eren 368 aquestes empreses i la tendència el 1989 es manté

similar, després de sortides a borsa tan significatives com la de Repsol.

Finalment, els índex borsaris són clarament ascendents, reflectint la millora d'expectatives derivada de la tendència creixent dels excedents empresarials a partir de l'any 1986. Els preus van trobar un màxim al mes de setembre de 1987 quan la relació preu-benefici va arribar a ésser 23,4 reflectint clarament una sobrevaloració del mercat. El crac borsari, amb una correcció global del 30%, rebaixà aquest rati fins al valor 16,1. Des de llavors, l'increment de cotitzacions ha estat paral.lel als increments de beneficis de les empreses cotitzades, motiu pel qual la relació preu-benefici d'aquest període s'ha mantingut molt estable, entorn al 15% (octubre 1989: 15,4%). Aquest és un rati equivalent al de borses com les d'Alemanya (15,6) i Itàlia (15,1) el 1988, encara que la mitjana europea era sensiblement més baixa: 12,3.

En quant a l'evolució de les cotitzacions a la Borsa de Barcelona, és important destacar que el valor mitjà de les accions s'ha incrementat en aquest any 1989, en un 13,42% fins el mes d'octubre. L'increment anual, però, fins a finals de novembre és discret (5,43%), donat que les cotitzacions van experimentar un descens significatiu (-10,97%) després del mini-crash d'octubre i fins a mitjans de novembre. A partir d'aleshores les cotitzacions han crescut un 4,31% en un mes. També és important recordar que la Borsa de Barcelona ha adoptat definitivament l'any 1986 com a base 100 per a l'elaboració del seu índex general ponderat.

S'ha de ressenyar amb caràcter complementari el canvi qualitatiu que ha sofert la borsa espanyola en la composició dels tipus de valors objecte de negociació. En aquest sentit és significativa la pèrdua de pes específic dels fons públics (cal considerar que el desenvolupament del mercat d'anotacions en compte de deute públic resta importància a aquest mercat) i

de les obligacions. En conseqüència, el mercat secundari d'accions ha guanyat protagonisme en els últims anys fins a assolir el 95% de la contractació total.

Quadre 2.7.4. Evolució global del mercat borsari a Espanya
(milers de milions de ptes. efectives)

ANY	TOTAL NEGOCIAT	FONS PÚBLICS	%	OBLIG.	%	ACCIONS	
1983	337,5	39,9	11,8	79,2	23,5	218,4	64,7
1984	633,3	58,6	9,2	133,9	21,1	440,8	69,6
1985	880,2	128,5	14,6	130,6	14,8	621,1	70,6
1986	2.739,1	314,5	11,5	158,2	5,8	2.266,4	82,7
1987	5.087,4	176,6	3,5	154,7	3,0	4.756,1	93,5
1988	3.536,3	83,4	2,4	166,1	4,7	3.286,8	92,9
1989	3.693,1	69,8	1,9	114,7	3,1	3.508,6	95,0

NOTA: Dades 1989 fins a setembre.
FONT: Boletín Estadístico. Banco de España. Novembre 1989.

La reforma borsària

L'any 1989 ha estat l'any de la posada en marxa de la reforma borsària en entrar en vigor la Llei de Reforma del Mercat de Valors (Llei 24/88 de 28 de juliol) i en publicar-se diferents normes que desenvolupen aquesta darrera.

Amb aquests canvis estructurals profunds del sistema borsari espanyol es preten donar als mercats de valors un caràcter més comercial i dinàmic i promoure una competitivitat més gran del sector davant de la lliberalització definitiva del mercat de capitals, a Europa.

La Generalitat de Catalunya va interposar, però, un recurs d'inconstitucionalitat en contra d'aquesta llei, perquè considera que li redueix el nivell de competències atorgades per l'Estatut d'Autonomia i la Constitució Espanyola.

Els aspectes més importants de la reforma han estat durant l'any 1989 els següents:

1) Creació de la Comissió Nacional del Mercat de Valors

És l'organ màxim d'ordenació, supervisió i inspecció dels mercats de valors i comparteix aquestes funcions amb les comunitats autònomes amb competències sobre el Mercat Borsari, les Societats Rectores i el Banc d'Espanya pel mercat de Deute Públic Anotat.

2) Desaparició de la figura dels Agents de Canvi i Borsa i creació de les Societats i Agències de Valors

Els agents de canvi i borsa han hagut d'escollir entre la funció d'intermediació borsària o la d'atorgar fe pública mercantil. S'ha de remarcar que aquest canvi representa l'inici de la bancarització del negoci borsari al donar entrada als bancs i caixes en el capital de les Societats i Agències de Valors.

3) Transformació de les Juntes Sindicals en Societats Rectores de cada Borsa

El mes de juliol de 1989 es varen crear les Societats Rectores de les quatre Borses de Valors espanyoles.

4) El Sistema d'Interconnexió Borsària

El traspàs de valors del sistema de contractació tradicional en el parquet al sistema de contractació electrònica (CATS) es

fa a bon ritme des de la fi del mes d'abril. A finals de novembre es negociava en aquest darrer prop del 40% de la contractació efectiva i hom preveu que a l'abril del 1990 s'hi contractarà més del 80% després de l'entrada en aquest mercat dels valors bancaris. Cal esmentar també la propera creació de l'òrgan rector d'aquest mercat, la Societat de Borses.

5) El Sistema de Compensació i Liquidació

Actualment es troba en fase de disseny. Hom espera que dugui més agilitat en el procés de liquidació i compensació. Seria important per a la Borsa de Barcelona que aquest sistema fóra descentralitzat.

Evolució de la plaça borsària de Barcelona

La negociació borsària i l'evolució dels índexs de preus a la plaça de Barcelona presenta una tendència global amb evidents paral.lelismes amb el mercat del conjunt d'Espanya. L'increment del volum de contractació ha estat molt important, 830% (1983-1988), però la inflexió d'aquesta tendència és també més accentuada des de l'any 1989. El quadre 2.7.5. permet reflectir aquesta situació.

Quadre 2.7.5. Evolució de contractació i preus de la borsa de Barcelona

(Milers de milions de ptes. efectives)

ANY	CONTRACT. BARCELONA	TOTAL NEGOCIAT ESPANYA	%	INDEX (1-1-1963=100)
1983	71,2	337,5	21,1	134
1984	143,6	633,3	22,7	210
1985	118,2	880,2	13,4	249
1986	364,0	2.739,1	13,3	580
1987	790,5	5.087,4	15,5	738
1988	591,5	3.536,3	16,7	821
1989	361,4	3.693,1	9,8	879

NOTA: Dades 1989 fins al setembre, excepte l'índex fins a l'octubre.

FONT: Boletín Estadístico. Banco de España. Novembre 1989 i Boletín de Cotización de la Bolsa de Barcelona.

Els motius que poden explicar la important pèrdua de quota de mercat de la Borsa de Barcelona durant l'any 1989 són de dos tipus:

a) La manca d'homogeneïtat de la sèrie històrica que registra el volum de negociació total, atès que cert tipus d'operacions (aplicacions) no apareixen publicades en anys anteriors.
b) El comportament, en una primera fase, d'algunes entitats financeres centralitzant en la Borsa de Madrid totes les ordres referides a valors que cotitzen en el mercat continu, amb independència que hagin estat originades a Barcelona.

El mercat de futurs financers

L'any 1989 és una data important per a la potenciació de Barcelona com a plaça financera, perquè s'ha materialitzat la iniciativa de crear un mercat de futurs financers a Barcelona.

El Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, recollint una iniciativa de la Borsa de Barcelona per a especialitzar i millorar l'oferta dels seus serveis, va donar el suport institucional necessari perquè es pogués constituir la societat MEFFSA (Mercat de Futurs Financers S.A.) el dia 6 de març de 1989.

Aquesta societat anònima, que després de l'ampliació de capital realitzada el mes d'octubre de 1989 consta de trenta-quatre socis (entre els quals figuren les entitats financeres més rellevants del país) i un capital de mil cinc-cents milions de pessetes, permetrà l'operativitat del primer mercat espanyol de futurs a partir del gener de 1990.

L'objectiu d'aquest mercat és permetre inicialment la negociació d'un contracte de futurs sobre un bo de deute públic de referència a tres anys, per un import nominal de deu milions de pessetes.

Aquest mercat significa una innovació important en els mercats financers perquè permet a cert tipus d'empreses o entitats financeres eliminar el risc de fluctuació de tipus d'interès. Com a contrapartida a aquesta estratègia de cobertura cal que alguns agents adoptin una posició especulativa, assumint el risc inherent al fet d'avançar-se a les tendències futures del tipus d'interès del mercat.

2.8.- EL MERCAT DE TREBALL

L'evolució de l'ocupació ha estat un dels aspectes més positius de l'economia catalana durant el 1989.

Efectivament en el període comprès entre el tercer trimestre de 1988 i el de 1989, s'han creat un total de 149.900 llocs de treball nets que en termes relatius representen un creixement de l'ocupació del 7,5%. Aquesta mateixa xifra, ha estat d'un 4,9% pel conjunt de l'economia espanyola, fet que evidencia el major dinamisme assolit per l'economia catalana aquest darrer any.

L'augment de la demanda de treball ha estat molt més intensa que el de l'oferta per la qual cosa la disminució de l'atur ha estat també més notable. La població activa ha crescut a una taxa del 2,3% (56.800 persones) i l'atur ha disminuït un 21,3% (93.100 persones).

Quadre 2.8.1. Principals indicadors del mercat de treball de l'economia catalana

	1989	Variació absoluta 1989-1988	Variació relativa 1989-1988(%)
Població edat laboral	4.705.800,-	44.200,-	0,9
Població activa	2.490.900,-	56.800,-	2,3
Taxa d'activitat(%)	52,9	0,7	1,4
Població ocupada	2.147.700,-	149.900,-	7,5
Taxa d'ocupació(%)	45,6	2,8	6,5
Atur estimat	343.200,-	-93.100,-	-21,3
Taxa d'atur(%)	13,8	-4,1	-23,1

Font: Enquesta de Població Activa. INE 3er trimestre 1988 i 3er trimestre de 1989.-

La taxa d'atur a final del tercer trimestre del 1989 se situa en un 13,8% segons dades de l'Enquesta de Població Activa. Una referència significativa del que representa aquesta dada ens la mostra el fet que s'hauria d'anar a final del 1980 per parlar de taxes equivalents.

Gràfic 2.8.1.

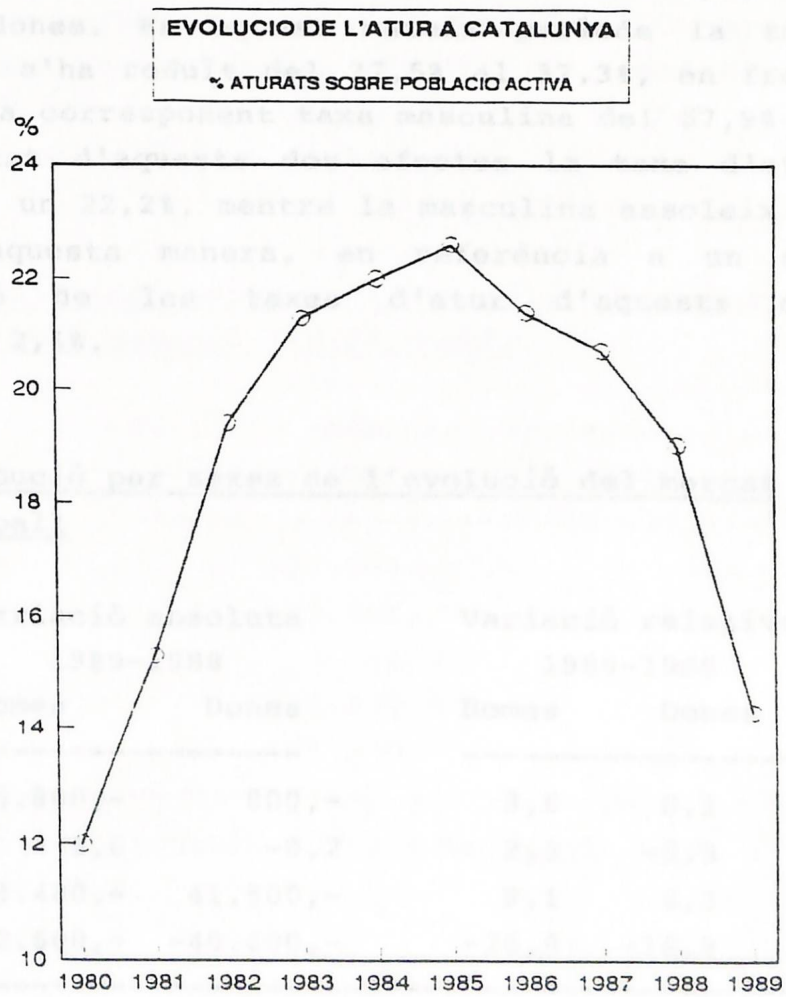

Pel que fa al nombre de persones ocupades, cal anar més enllà de 1976 per trobar un volum d'ocupació comparable. En aquest sentit veiem doncs, com l'expansió de l'ocupació iniciada l'any 1985 ha compensat ja la intensa destrucció de llocs de treball que hi va haver els anys de crisi entre 1977 i 1984. Si utilitzem un indicador relatiu com la taxa d'ocupació (és a dir nombre de persones ocupades dividit pel nombre de persones

de 60 o més anys), el grau actual d'ocupació (45,6%) supera ja el del segon trimestre de 1980.

La distribució de l'augment de l'ocupació, ha estat força desigual entre el nombre d'homes i dones. Del total de nous llocs de treball creats aquest últim any, només un 27,7% han estat coberts per dones. En aquest mateix període la taxa d'activitat femenina s'ha reduït del 37,5% al 37,3%, en front d'un creixement de la corresponent taxa masculina del 67,9% al 69,5%. Com a resultat d'aquests dos efectes la taxa d'atur femenina se situa en un 22,2%, mentre la masculina assoleix el 9%, empitjorant d'aquesta manera, en referència a un any enrera, la relació de les taxes d'atur d'aquests dos col.lectius de 2,1 a 2,5%.

Quadre 2.8.2. Distribució per sexes de l'evolució del mercat de treball

	Variació absoluta 1989-1988		Variació relativa 1989-1988	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Població activa	55.800,-	800,-	3,6	0,1
Taxa d'activitat	1,6	-0,2	2,3	-0,5
Població ocupada	108.400,-	41.500,-	8,1	6,3
Atur estimat	-52.600,-	-40.600,-	-26,9	-16,9

Font: Enquesta de Població Activa. INE 3er trimestre 1988 i 3er trimestre de 1989.-

El factor demogràfic té un pes decisiu per analitzar els resultats de 1989 del col.lectiu format per les persones joves. Efectivament en el període que estem tractant hi ha una reducció molt significativa en el nombre de població

potencialment activa d'aquest intèrval d'edat (16-24 anys) de 73.000 persones. La reducció de la població activa ha estat però fins i tot superior, mentre que, l'ocupació descendia en 14.500 llocs de treball. La combinació de tots aquests factors ha donat com a resultat una davallada de l'atur en 68.800 persones situant-se la taxa d'atur juvenil en un 26,8%, que si bé és encara una taxa molt elevada representa una important reducció en relació amb un any enrere (34,4%), no imputable en aquest cas, tant a la conjuntura econòmica, com al fet de la reducció relativa de població en edat laboral.

Quadre 2.8.3. Principals indicadors de l'evolució laboral de la població juvenil (16-24 anys)

	Variació absoluta 1989-1988	Variació relativa 1989-1988
Població edat laboral	-73.000,-	-7,3
Població activa	-83.300,-	-13,7
Taxa d'activitat	-4,2	-6,8
Població ocupada	-14.500,-	-3,6
Atur estimat	-68.800,-	-32,8

Font: Enquesta de Població Activa. INE 3er trimestre 1988 i 3er trimestre de 1989.-

Des del punt de vista sectorial, quasi la meitat de la creació neta de llocs de treball s'ha produït en el sector de serveis, seguit per la indústria (30%), la construcció (16,1%) i agricultura (4,2%). En termes relatius, la construcció és el sector que ha experimentat el creixement més gran de la seva població ocupada (15,2%) alhora que registrava una reducció important del seu atur (-36,8%), només superada pel sector agrari (-40,9%). En el sector industrial l'augment de població

activa ha estat superior al de la població ocupada. Com a conseqüència d'això, l'atur estimat ha augmentat lleugerament. Al sector dels serveis s'ha produït la mateixa evolució, només que en aquest cas l'augment relatiu més gran de la població activa ha comportat un major increment de l'atur estimat en aquest sector.

Quadre 2.8.4. Evolució sectorial del mercat de treball

3er trimestre 1989	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	No classificats i sense ocupació anterior
Població activa	101.800	822.100	195.300	1.170.100	201.500
Població ocupada	100.500	764.200	183.800	1.099.200	---
Atur estimat	1.300	57.900	11.500	70.900	201.500
Diferències absolutes en relació al 3er trimestre 1988					
Població activa	5.400	45.900	17.500	81.700	-93.900
Població ocupada	6.300	44.900	24.200	74.400	---
Atur estimat	-900	1.000	-6.700	7.300	-93.900

Font: Enquesta de Població Activa. INE 3er trimestre 1988 i 3er trimestre de 1989

En relació amb el conjunt espanyol, els diferents indicadors del mercat laboral, mostren una evolució clarament més favorable a Catalunya. Ja ens hem referit anteriorment a l'evolució de la població ocupada que ha estat superior a Catalunya. Cal afegir que l'augment de població activa ha estat proporcionalment també superior mentre que la variació de la població en edat laboral s'ha mantingut a un nivell inferior.

Quadre 2.8.5. Principals indicadors del mercat de treball de l'economia espanyola

	Variació absoluta 1989-1988	Variació relativa 1989-1988
Població edat laboral	385.300,-	1,3
Població activa	194.200,-	1,3
Taxa d'activitat	0,-	0,-
Població ocupada	575.900,-	4,9
Atur estimat	-381.700,-	-13,4
Taxa d'atur	-2,8	-14,5

Font: Enquesta de Població Activa. INE 3er trimestre 1988 i 3er trimestre de 1989.-

La combinació d'aquests últims factors, ha donat com a resultat que la taxa d'activitat augmenti a Catalunya en front de l'estancament experimentat al conjunt espanyol.

Finalment, el descens de l'atur estimat, que resulta de la conjugació de les variacions de la població activa i de l'ocupació mostra diferències significatives en ambdues àrees geogràfiques que es tradueixen en una reducció de la taxa d'atur de 4,1 punts a Catalunya i de 2,8 al conjunt espanyol.

3.- EL SECTOR PÚBLIC A CATALUNYA

3.1.- INTRODUCCIÓ

Segons els criteris emprats per la Comptabilitat Nacional, les activitats del sector públic es poden dividir en dos grans grups: d'una banda, el conjunt d'activitats realitzades per les administracions públiques, i d'altra banda, les actuacions relacionades més directament amb l'activitat econòmica o financera que realitzen les entitats autònomes comercials i financeres i les empreses i altres ens públics.

L'anàlisi del sector públic que es tracta en aquest capítol de l'Informe Econòmic i Financer, es refereix a aquest conjunt d'activitats de les administracions públiques.

La presentació d'aquesta informació es fa tenint en compte els tres nivells en què es configura l'Administració pública a Catalunya; és a dir, l'Administració central, l'autonòmica i, la local.

Els epígrafs segon i tercer d'aquest capítol centraran la seva atenció en l'activitat de l'Administració autonòmica durant el 1988 i els nou primers mesos del 1989. A continuació, en l'epígraf quart es presentaran les dades més significatives de l'actuació pressupostària de les administracions locals catalanes.

En l'apartat 3.5. s'examinarà el resultat de la recaptació de tributs de l'Estat a Catalunya durant el 1989. A l'hora de redactar aquest informe no es disposa de la informació de les xifres d'inversió de l'Administració Central a Catalunya, per la qual cosa no s'ha pogut incloure, enguany, la seva anàlisi. Per últim, en l'epígraf sisé, es presentarà un resum de les actuacions finançades amb recursos provinents dels Fons Estructurals de la Comunitat Econòmica Europea.

3.2.- EL SECTOR PÚBLIC DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA L'ANY 1988

L'Administració pública de la Generalitat, des de la perspectiva de la contabilidad nacional, està formada per la Generalitat, les entitats autònomes administratives i les entitats gestores de la Seguretat Social.

Seguint aquesta classificació, en les pàgines següents s'analitza, a partir de les liquidacions pressupostàries, l'activitat d'aquestes institucions durant el 1988. Es presenta també, la distribució comarcal de les inversions realitzades durant aquest mateix període i, per últim, es recull l'estat d'execució pressupostària dels primers sis mesos del 1989.

3.2.1.- Els ingressos i les despeses de la Generalitat

Els ingressos

Els ingressos liquidats durant l'any 1988 assoleixen un import de 740.692,4 milions de pessetes. D'aquest import, 250.473,2 milions corresponen al finançament dels serveis de la Seguretat Social i, la resta, al que és pròpiament la Generalitat.

En relació amb les previsions pressupostàries, els drets liquidats dels serveis de la Generalitat superen en un 14,6% el total d'ingressos inicialment consignats. No obstant això, si s'exclouen els ingressos dels crèdits de tresoreria, el creixement efectiu dels ingressos és només d'un 2,7% sobre les previsions.

Quadre 3.2.1.
EXECUCIÓ D'INGRESSOS DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988
(milions de pessetes)

CONCEPTES	1988			1987		
	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats
A) SERVEIS GENERALITAT						
1. IMPOSTOS DIRECTES	16.200,0	27.408,0	24.196,1	15.700,0	22.736,4	20.518,9
Impost gral. sobre successions	5.600,0	14.187,9	11.154,7	7.900,0	12.007,0	9.990,9
Impost extr. sobre patrimoni persones fisiques	10.600,0	13.220,1	13.041,5	7.800,0	10.729,4	10.528,0
2. IMPOSTOS INDIRECTES	46.401,0	70.866,4	68.972,7	24.950,0	34.294,8	32.388,1
Impost sobre transmissions patrimonials	19.000,0	36.407,0	34.900,7	18.600,0	25.565,3	24.427,4
Impost sobre actes jurídics documentats	20.900,0	25.779,8	25.496,6	0,0	0,0	0,0
Impost sobre joc del bingo	6.500,0	8.446,8	8.428,6	6.200,0	7.288,3	7.273,1
Altres	1,0	232,9	146,8	150,0	1.441,2	687,7
3. TAXES I ALTRES INGRESSOS	24.416,9	28.334,3	28.214,5	24.466,2	29.550,0	27.744,3
Taxes sobre combinacions aleatòries i joc i recàrrec	18.950,0	23.227,1	23.138,0	17.800,0	17,6	21.238,5
Altres	5.466,9	5.107,2	5.076,5	6.666,2	29.532,4	6.505,7
4. TRANSFERENCIES CORRENTS	297.990,3	282.371,0	282.371,0	181.383,3	289.715,2	289.715,2
5. INGRESSOS PATRIMONIALS	1.350,0	587,2	587,2	1.350,0	387,3	387,3
6. ALIENACIO D'INVERSIONS REALS	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0
7. TRANSFERENCIES DE CAPITAL	26.143,0	16.801,6	16.801,6	18.507,0	22.575,9	22.575,9
8. VARIACIO D'ACTIUS FINANCERS	0,0	10,7	10,7	0,0	1,7	1,7
9. VARIACIO DE PASSIUS FINANCERS	15.000,0	63.840,0	63.840,0	15.000,0	88.050,0	88.050,0
TOTAL	427.551,2	490.219,3	484.993,8	281.406,5	487.311,2	481.381,3
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL						
4.TRANSFERENCIES CORRENTS	227.971,4	239.582,9	239.582,9	195.675,3	210.111,0	210.111,0
7.TRANSFERENCIES DE CAPITAL	11.677,3	10.890,3	10.890,3	7.744,9	5.634,8	5.634,8
TOTAL	239.648,7	250.473,2	250.473,2	203.420,2	215.745,8	215.745,8
TOTAL	667.199,8	740.692,4	735.467,0	484.826,7	703.057,0	697.127,2

En termes absoluts, tret de les operacions financeres, l'augment d'ingressos més important, en relació amb les previsions inicials, correspon als impostos indirectes, seguit pels impostos directes i les taxes i altres ingressos.

D'altra banda, les transferències corrents i de capital no cobreixen les quantitats previstes en el moment de l'aprovació del pressupost. Això es deu bàsicament a la indeterminació existent en alguns aspectes del finançament de la Generalitat, com ara les liquidacions anuals dels pressupostos de l'Estat, les subvencions finalistes procedents de l'Administració central i les derivades del finançament dels serveis estatutaris, la qual cosa provoca desfasaments entre les previsions d'ingressos per transferències i la seva comptabilització real. Cal dir que aquesta indeterminació ha comportat que, com a mesura cautelar, l'acreditament comptable coincideixi amb el cobrament efectiu, és a dir, que el moment de la realització dels ingressos correspongui amb el del seu reconeixement.

L'estructura dels recursos pressupostaris del tancament de l'exercici de 1988, un cop exclosos el finançament específic de la Seguretat Social i l'endeutament a curt termini, mostra la següent distribució: transferències corrents i de capital 68,1%; ingressos tributaris 28,4%; ingressos financers 2,9% i el restant 0,6% altres ingressos.

GRÀFIC 3.2.1.

DISTRIBUCIO DELS INGRESSOS DE 1988
(Exclou SS i crèdits tresoreria)

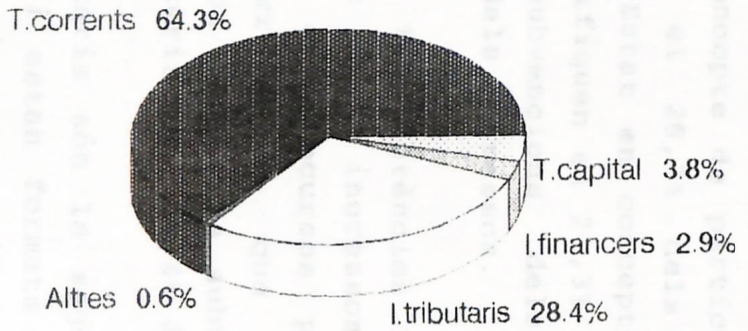

Les transferències configuren la font principal dels ingressos a causa, bàsicament, del sistema de finançament autonòmic que assigna a través de les transferències corrents, la major part dels recursos. El conjunt d'aquestes transferències representa el 64,3% dels ingressos totals, excloent els que financien la Seguretat Social i l'endeutament a curt termini, la major part de les quals procedeixen de l'Administració central. En efecte, les transferències en concepte de participació en els ingressos de l'Estat suposen el 28,3% dels ingressos totals, les transferències de l'Estat en concepte de finançament de les entitats locals signifiquen el 23,3% del total d'ingressos i, per últim, les subvencions dels diferents ministeris representen l'11,2% dels ingressos.

Pel que fa a les transferències de capital, les quals representen el 3,8% dels ingressos totals, tenen com a principal component els recursos provinents del Fons de Compensació Interterritorial, que suposa el 2,1% dels ingressos i, en segon lloc, les subvencions que procedeixen dels diferents ministeris amb l'1,4% dels ingressos totals.

Els ingressos tributaris són la segona font d'ingressos en ordre d'importància i estan formats pels ingressos derivats dels tributs cedits i dels tributs pròpis. El creixement conjunt d'aquests ingressos ha estat del 49,8% en relació a 1987.

Quadre 3.2.2
INGRESSOS TRIBUTARIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Drets liquidats (milions de pessetes)

	1988	%
TRIBUTS CEDITS		
Impost gral. sobre successions	14.187,9	11,4
Impost extr. s/patrimoni persones fisiques	13.220,1	10,6
Impost s/transmissions patrimonials	36.407,0	29,2
Impost s/actes jurídics documentats	25.779,8	20,7
Impost s/luxe recaptat a destinació (exting	232,9	0,2
Taxa sobre combinacions aleatòries i joc	21.962,9	17,6
TRIBUTS PROPIS		
Impost sobre el joc del bingo	8.446,8	6,8
Taxes i exaccions parafiscals	3.089,1	2,5
Recàrrec s/taxa m.escurabutxaques	1.264,1	1,0
TOTALS	124.590,5	100,0

Aquests increments en els ingressos tributaris estan produïts per diferents factors, entre els quals cal destacar l'augment de l'activitat inspectora, la coordinació entre els diferents impostos i la millora de la gestió impositiva, factors que han contribuït a una disminució del frau fiscal.

D'altra banda l'increment de l'activitat econòmica ha comportat un creixement de les transmissions oneroses que s'ha reflectit en un notable augment en l'impost sobre les Transmissions Patrimonials, el qual ha experimentat un creixement del 42,4%, éssent l'impost que té un poder recaptatori més gran. L'impost sobre el Patrimoni de les Persones Físiques ha tingut un creixement del 23,2% i el de Successions d'un 18,2%.

Dins l'any 1988 es fa efectiva, a nivell de recaptació, la LLei estatal 32/1987, de 22 de desembre, d'ampliació de l'abast i condicions de la cessió de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats a les comunitats autònomes, de manera que el concepte tributari d'actes jurídics documentats passa a formar part de l'àmbit material de cessió d'aquest impost. Per aquest concepte la recaptació ha estat de 25.779,8 milions de pessetes i representa un 20,7% del total dels ingressos tributaris.

Dins el grup de tributs propis, l'Impost sobre el Joc del Bingo ha experimentat un creixement del 15,8% en relació amb l'any anterior i suposa un 6,8% del total dels ingressos tributaris.

Pel que fa als ingressos financers, per variació de passius financers s'han comptabilitzat l'any 1988, un total de 63.840 milions, dels quals 51.100 corresponen a préstecs a curt termini destinats a cobrir els desfasament de tresoreria i tenen la seva contrapartida en el corresponent capítol de despeses. Els 12.740 milions restants corresponen a

l'endeutament a llarg termini autoritzat per les lleis pressupostàries corresponents.

Les despeses. Modificacions pressupostàries.

El pressupost de despeses de l'any 1988, va ser aprovat al seu dia per un import de 667.199,8 milions de pessetes. Atenent als supòsits que preveu la Llei de Finances Públiques de Catalunya i la llei d'aprovació dels pressupostos de la Generalitat per a 1988, els crèdits pressupostaris de 1988 han experimentat una sèrie de modificacions que han incrementat en 100.619,5 milions el pressupost inicialment aprovat.

Els crèdits definitius de 1988 assoleixen, d'aquesta manera, un total de 767.819,4 milions. Els crèdits finals dels Serveis de la Seguretat Social, inclosos en els anteriors, han estat de 253.257,4 milions.

El volum de modificacions pressupostàries s'ha reduït substancialment en comparació amb els anys anteriors degut a la inclusió dins els crèdits inicials de les transferències provinents de l'Estat en concepte de finançament de les entitats locals. En el pressupost de 1988 les transferències figuren assignades a la Secció Pressupostària de Corporacions locals, les quals en anys anteriors no figuraven en el pressupost inicial i suposaven una notable modificació posterior.

En els quadres 3.2.3., 3.2.4. i 3.2.5. es presenten aquestes modificacions classificades, respectivament, segons l'origen de la modificació i segons els capítols i seccions pressupostàries afectades.

Quadre 3.2.3

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

DETALL DE LES MODIFICACIONS DE CRÈDITS (milions de pessetes)

TIPUS MODIFICACIO	Import	%Distribució
Ampliacions de crèdit (IE+IA+II)	96.346,7	95,8
Crèdits extraordinaris (ICE)	1.288,6	1,3
Incorporació romanents (IR)	2.827,2	2,8
Reintegraments (R)	157,1	0,2
TOTAL MODIFICACIONS	100.619,5	100,0

Quadre 3.2.4

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

MODIFICACIONS DE CRÈDITS. RESUM PER CAPÍTOLS (milions de pessetes) (Dades provisionals)

CAPITOLS	Crèdits inicials	Modificacions pressupostàries	Crèdits totals
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT			
1. Remuneracions de personal	122.703,4	3.838,6	126.542,0
2. Compra de béns corrents i serveis	19.408,6	1.855,1	21.263,7
3. Interessos	16.580,1	3.738,7	20.318,8
4. Transferències corrents	199.238,5	15.872,4	215.111,0
6. Inversions reals	36.928,1	5.539,4	42.467,5
7. Transferències de capital	29.108,9	4.859,2	33.968,0
8. Variació d'actius financers	75,2	207,4	282,6
9. Variació de passius financers	3.508,3	51.100,0	54.608,3
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (CAP. 1 a 4)	357.930,7	25.304,8	383.235,4
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (CAP. 6 i 7)	66.037,0	10.398,6	76.435,6
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (CAP. 8 i 9)	3.583,6	51.307,4	54.891,0
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	427.551,2	87.010,8	514.562,0
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL			
4. Transferències corrents	227.971,4	13.608,8	241.580,1
7. Transferències de capital	11.677,3	0,0	11.677,3
TOTAL SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL	239.648,7	13.608,8	253.257,4
C) TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)			
TOTAL DESPESES CORRENTS	585.902,1	38.913,5	624.815,6
TOTAL DESPESES DE CAPITAL	77.714,2	10.398,6	88.112,8
TOTAL DESPESES FINANCERES	3.583,6	51.307,4	54.891,0
TOTAL PRESSUPOST	667.199,8	100.619,5	767.819,4

Quadre 3.2.5

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

MODIFACIONS DE CRÈDITS. RESUM PER SECCIONS (milions de pessetes) (Dades provisionals)

SECCIONS	Crèdits inicials	Modificacions pressupostàries	Crèdits totals
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT			
01 PARLAMENT	1.610,0	3,1	1.613,1
02 PRESIDENCIA	17.647,4	1.322,2	18.969,6
04 GOVERNACIO	10.542,0	2.692,8	13.234,8
05 ECONOMIA I FINANCES	3.008,5	(82,1)	2.926,4
06 ENSENYAMENT	160.607,0	7.381,9	167.988,8
07 CULTURA	8.065,5	717,3	8.782,8
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	22.230,0	463,5	22.693,5
09 POLITICA TERRITORIAL I OBRES PUBLIQUES	41.160,5	9.156,7	50.317,2
10 AGRICULTURA RAMADERIA I PESCA	9.085,7	3.502,3	12.588,0
11 TREBALL	7.653,0	2.809,8	10.462,8
12 JUSTICIA	8.297,1	2.104,0	10.401,1
13 INDUSTRIA I ENERGIA	5.739,4	1.304,6	7.044,0
14 COMERÇ CONSUM I TURISME	4.761,0	(92,6)	4.668,4
15 CONSELL CONSULTIU	99,3	1,8	101,1
16 CLASSES PASSIVES	382,3	40,0	422,4
17 DEUTE	20.118,5	54.838,7	74.957,1
18 SINDICATURA DE COMPTES	198,0	5,5	203,5
19 CORPORACIONS LOCALS	106.346,1	672,7	107.018,8
20 BENESTAR SOCIAL	0,0	168,5	168,5
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	427.551,2	87.010,8	514.562,0
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL			
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	239.648,7	13.608,8	253.257,4
TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)	667.199,8	100.619,5	767.819,4

De les modificacions realitzades cal destacar les corresponents a les generacions de crèdit per atendre l'amortització de les operacions de Tresoreria, les quals representen més de la meitat de les modificacions i tenen la seva contrapartida en el pressupost d'ingressos. Aquestes modificacions corresponen al capítol de variació de passius financers dins la Secció Pressupostària de Deute.

A més de les generacions i ampliacions de crèdits previstes en la pròpia Llei Pressupostària, cal destacar la concessió d'un crèdit extraordinari de 1.288,6 milions de pessetes. autoritzat per la llei 9/1988, de 12 d'abril, per atendre les despeses de les eleccions al Parlament de Catalunya.

El volum de transferències de crèdits entre partides del pressupost ha suposat un total de 13.161,3 milions de pessetes quantitat que, sense afectar el volum de crèdits totals, representa una redistribució de crèdits a nivell econòmic i orgànic.

Per capítols pressupostaris, el que s'ha vist més afectat per les modificacions, a part del de la variació de passius financers , ha estat el de transferències corrents, tant dins els serveis de la Generalitat, com dins la Seguretat Social.

A nivell de Seccions Pressupostàries, les variacions de crèdits, a més de la Secció de Deute, han afectat principalment Sanitat (Serveis de la Seguretat Social), Política Territorial i Obres Públiques i Ensenyament.

Les despeses. Obligacions reconegudes

Les obligacions reconegudes durant l'any 1988 han estat de 753.774,2 milions de pessetes, és a dir, el 98,2% del límit de despesa que representen els crèdits pressupostaris. La

distribució d'aquest import ha estat de 503.301 milions corresponents a Serveis de la Generalitat i 250.473,2 milions pel finançament dels Serveis de la Seguretat Social.

El nivell d'execució, tant en l'àmbit de capítols pressupostaris com en el de seccions pressupostàries, assoleix unes proporcions força elevades i té una distribució molt homogènia.

En relació amb l'any 1987, les despeses mesurades amb les obligacions reconegudes han augmentat un 6,7%. Si s'exclouen les despeses dels serveis de la Seguretat Social i les obligacions reconegudes per atendre els crèdits de Tresoreria, el creixement efectiu de la despesa és del 7,1%.

Quadre 3.2.6.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

(milions de pessetes) (Dades provisionals)

SECCIONS	1988 Crèdits totals (C)	1988 Obligacions reconegudes (O)	1988 % O/C	1987 Crèdits totals (C)	1987 Obligacions reconegudes (O)	1987 % O/C
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT						
01 PARLAMENT	1.613,1	1.613,1	100,0	1.386,5	1.386,5	100,0
02 PRESIDENCIA	18.969,6	18.773,2	99,0	18.001,9	17.221,8	95,7
04 GOVERNACIO	13.234,8	12.939,6	97,8	11.979,8	11.911,9	99,4
05 ECONOMIA I FINANCES	2.926,4	2.314,5	79,1	100.301,8	99.737,9	99,4
06 ENSENYAMENT	167.988,8	166.170,6	98,9	152.625,5	151.228,5	99,1
07 CULTURA	8.782,8	8.635,3	98,3	8.172,7	7.847,3	96,0
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	22.693,5	22.331,3	98,4	22.201,1	21.717,8	97,8
09 POLITICA TERRITORIAL I OBRES PUBLIQUES	50.317,2	48.883,0	97,1	51.093,4	50.424,5	98,7
10 AGRICULTURA RAMADERIA I PESCA	12.588,0	11.517,5	91,5	11.832,0	10.258,8	86,7
11 TREBALL	10.462,8	10.347,5	98,9	8.984,5	8.763,9	97,5
12 JUSTICIA	10.401,1	10.361,8	99,6	8.983,8	8.857,1	98,6
13 INDÚSTRIA I ENERGIA	7.044,0	6.787,7	96,4	5.096,3	4.435,7	87,0
14 COMERÇ CONSUM I TURISME	4.668,4	4.576,2	98,0	4.646,1	4.119,8	88,7
15 CONSELL CONSULTIU	101,1	101,1	100,0	85,0	85,0	100,0
16 CLASSES PASSIVES	422,4	414,3	98,1	94,2	91,8	97,5
17 DEUTE	74.957,1	74.927,2	100,0	92.298,6	92.238,5	99,9
18 SINDICATURA DE COMPTES	203,5	203,5	100,0	193,6	193,6	100,0
19 CORPORACIONS LOCALS	107.018,8	102.235,5	95,5	0,0	0,0	-
20 BENESTAR SOCIAL	168,5	168,1	99,8	0,0	0,0	-
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	514.562,0	503.301,0	97,8	497.976,6	490.520,6	98,5
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL						
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	253.257,4	250.473,2	98,9	219.228,6	215.829,1	98,4
TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)	767.819,4	753.774,2	98,2	717.205,2	706.349,7	98,5

Quadre 3.2.7.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

(milions de pessetes) (Dades provisionals)

CAPITOLS	1988 Crèdits totals (C)	1988 Obligacions reconegudes (O)	1988 % O/C	1987 Crèdits totals (C)	1987 Obligacions reconegudes (O)	1987 % O/C
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT						
1. Remuneracions de personal	126.542,0	125.865,3	99,5	116.355,1	114.381,7	98,3
2. Compra de béns corrents i serveis	21.263,7	20.585,9	96,8	17.791,5	17.393,1	97,8
3. Interessos	20.318,8	20.318,8	100,0	21.389,7	21.329,8	99,7
4. Transferències corrents	215.111,0	209.748,9	97,5	191.413,7	190.751,3	99,7
6. Inversions reals	42.467,5	39.681,7	93,4	44.450,1	42.156,9	94,8
7. Transferències de capital	33.968,0	32.257,8	95,0	35.473,4	33.640,1	94,8
8. Variació d'actius financers	282,6	239,2	84,6	308,9	73,7	23,9
9. Variació de passius financers	54.608,3	54.608,3	100,0	70.794,1	70.794,0	100,0
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (CAP. 1 a 4)	383.235,4	376.514,0	98,2	346.950,0	343.855,9	99,1
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (CAP. 6 i 7)	76.435,6	71.939,5	94,1	79.923,6	75.797,0	94,8
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (CAP. 8 i 9)	54.891,0	54.847,5	99,9	71.103,0	70.867,7	99,7
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	514.562,0	503.301,0	97,8	497.976,6	490.520,6	98,5
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL						
4. Transferències corrents	241.580,1	239.582,9	99,2	211.467,5	210.192,3	99,4
7. Transferències de capital	11.677,3	10.890,3	93,3	7.761,0	5.636,8	72,6
TOTAL SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL	253.257,4	250.473,2	98,9	219.228,6	215.829,1	98,4
C) TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)						
TOTAL DESPESES CORRENTS	624.815,6	616.096,9	98,6	558.417,6	554.048,2	99,2
TOTAL DESPESES DE CAPITAL	88.112,8	82.829,8	94,0	87.684,6	81.433,8	92,9
TOTAL DESPESES FINANCERES	54.891,0	54.847,5	99,9	71.103,0	70.867,7	99,7
TOTAL PRESSUPOST	767.819,4	753.774,2	98,2	717.205,2	706.349,7	98,5

Des del punt de vista de les seccions pressupostàries, les principals diferències en relació amb l'any anterior se centren en Economia i Finances que fins 1987 canalitzava les transferències del Fons Nacional de Cooperació Municipal i que a partir de 1988 es gestionen a través de la nova secció de Corporacions locals. En la Secció de Deute cal esmentar, també, la reducció important que hi ha hagut durant el 1988 per la notable disminució dels crèdits de tresoreria en relació amb l'any anterior.

Finalment, la nova secció pressupostària corresponent al Departament de Benestar Social, creada a finals de l'exercici, recull les despeses realitzades fins al tancament del pressupost.

La distribució econòmica de les despeses realitzades, si considerem els serveis de la Generalitat i excloem l'amortització dels crèdits de Tresoreria, queda recollida en el gràfic 3.2.2. Segons aquesta classificació, les operacions corrents apleguen el 83,2% de les despeses, les operacions de capital el 15,9% i les despeses financeres el 0,9% restant.

GRÀFIC 3.2.2.

DISTRIBUCIO DE LES DESPESES DE 1988

(Exclou SS i crèdits tresoreria)

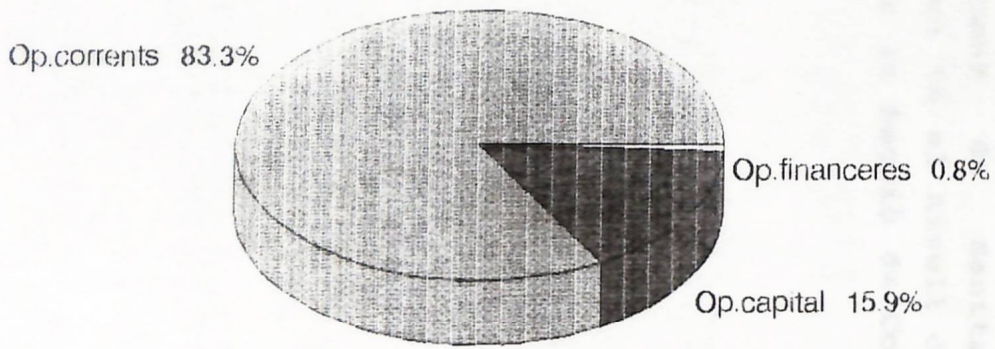

Dins les despeses corrents dels serveis de la Generalitat, les transferències representen la part més important, amb un 55,7% del total. Com en altres anys, les transferències del Fons Nacional de Cooperació Municipal apleguen el volum més important d'aquesta despesa. Cal esmentar, també, el Departament d'Ensenyament, des d'on es gestionen el 28,7% de transferències corrents i, ja amb un nivell considerablement inferior el Departament de Sanitat. Globalment, el Departament d'Ensenyament té el nivell de despesa corrent més alt (41,6%), seguit per la Secció de Corporacions Locals amb el 27,2%.

Quadre 3.2.8.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

DISTRIBUCIÓ PER SECCIONS I CAPÍTOLS DE LES OBLIGACIONS RECONEGUDES PER DESPESES CORRENTS (milions de pessetes(Dades provisionals)

	1988					1987				
SECCIONS	CAPITOL 1 REMUNERACIONS PERSONAL	CAPITOL 2 COMPRES BÉNS I SERVEIS	CAPITOL 3 INTERESSOS	CAPITOL 4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	TOTAL DESPESES CORRENTS	CAPITOL 1 REMUNERACIONS PERSONAL	CAPITOL 2 COMPRES BÉNS I SERVEIS	CAPITOL 3 INTERESSOS	CAPITOL 4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	TOTAL DESPESES CORRENTS
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT										
01 PARLAMENT	815,0	399,7	0,0	313,0	1.527,7	763,4	278,4	0,0	288,0	1.329,8
02 PRESIDENCIA	1.943,1	2.688,1	0,0	10.255,5	14.886,7	1.732,1	2.866,9	0,0	8.713,2	13.312,3
04 GOVERNACIO	6.860,6	2.077,1	0,0	1.353,3	10.291,0	6.183,1	1.434,3	0,0	574,5	8.191,9
05 ECONOMIA I FINANCES	1.515,5	577,0	0,0	60,9	2.153,4	1.269,7	511,0	0,0	96.067,2	97.847,8
06 ENSENYAMENT	89.437,7	6.930,3	0,0	60.151,6	156.519,6	82.648,3	5.218,2	0,0	53.458,7	141.325,2
07 CULTURA	1.953,3	1.106,0	0,0	3.609,7	6.669,0	1.590,2	1.061,5	0,0	3.313,2	5.964,8
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	4.535,4	716,1	0,0	13.948,9	19.200,4	4.169,1	584,9	0,0	13.862,7	18.616,7
09 POLITICA TERRITORIAL I OBRES PUBLIQUES	4.907,2	1.127,1	0,0	9.663,2	15.697,5	4.344,5	1.057,4	0,0	8.071,7	13.473,7
10 AGRICULTURA RAMADERIA I PESCA	4.346,5	865,9	0,0	817,5	6.029,8	3.533,6	655,9	0,0	620,9	4.810,5
11 TREBALL	1.713,0	596,3	0,0	5.469,2	7.778,6	1.442,7	480,2	0,0	4.234,6	6.157,6
12 JUSTÍCIA	5.121,5	2.613,8	0,0	167,0	7.902,3	4.600,9	2.373,5	0,0	174,1	7.148,6
13 INDÚSTRIA I ENERGIA	1.176,7	518,7	0,0	1.287,7	2.983,1	1.022,3	444,0	0,0	1.209,8	2.676,1
14 COMERÇ CONSUM I TURISME	853,1	232,7	0,0	364,3	1.450,1	791,3	238,1	0,0	162,6	1.191,9
15 CONSELL CONSULTIU	65,3	24,7	0,0	0,0	90,0	57,9	26,1	0,0	0,0	84,0
16 CLASSES PASSIVES	414,3	0,0	0,0	0,0	414,3	91,8	0,0	0,0	0,0	91,8
17 DEUTE	0,0	5,0	20.313,8	0,0	20.318,8	0,0	114,8	21.329,8	0,0	21.444,5
18 SINDICATURA DE COMPTES	160,9	38,6	0,0	0,0	199,5	140,8	47,8	0,0	0,0	188,6
19 CORPORACIONS LOCALS	0,0	0,0	0,0	102.235,5	102.235,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 BENESTAR SOCIAL	46,1	69,0	0,0	51,5	166,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	125.865,3	20.585,9	20.313,8	209.748,9	376.514,0	114.381,7	17.393,1	21.329,8	190.751,3	343.855,9
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL										
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	0,0	0,0	0,0	239.582,9	239.582,9	0,0	0,0	0,0	210.192,3	210.192,3
TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)	125.865,3	20.585,9	20.313,8	449.331,8	616.096,9	114.381,7	17.393,1	21.329,8	400.943,6	554.048,2

Les operacions de capital dels Serveis de la Generalitat comptabilitzades durant el 1988, es distribueixen en un 55,2% d'inversions reals i en un 44,8% de transferències de capital. El Departament de Política Territorial i Obres Públiques canalitza la despesa de capital més important amb el 46,1% del total. De la resta de Departaments, atenent al volum d'inversió, cal destacar Ensenyament (13,4%) i Agricultura Ramaderia i Pesca (7,6%).

L'execució de les inversions reals i de les transferències de capital presenten nivells molt alts (93,4% i 95% respectivament).

Quadre 3.2.9.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

DISTRIBUCIÓ PER SECCIONS I CAPÍTOLS DE LES OBLIGACIONS RECONEGUDES PER DESPESES DE CAPITAL (milions de pessetes)

(Dades provisionals)

SECCIONS	1988 INVERSIONS REALS	1988 TRANSFERENCIES CAPITAL	1988 TOTAL	1987 INVERSIONS REALS	1987 TRANSFERÈNCIES CAPITAL	1987 TOTAL	%VARIACIÓ T.88/T.87
A) SERVEIS DE LA GENERALITAT							
01 PARLAMENT	85,4	0,0	85,4	56,7	0	56,7	50,6
02 PRESIDENCIA	1.312,3	2.571,5	3.883,8	1.233,1	2.673,8	3.906,9	(0,6)
04 GOVERNACIO	828,4	1.818,1	2.646,5	1.188,0	2.531,5	3.719,5	(28,8)
05 ECONOMIA I FINANCES	88,6	69,1	157,7	63,7	1.825,3	1.889,0	(91,6)
06 ENSENYAMENT	7.932,0	1.717,2	9.649,2	7.829,9	2.073,4	9.903,3	(2,6)
07 CULTURA	1.242,1	724,2	1.966,4	1.133,0	749,4	1.882,4	4,5
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	504,3	2.613,9	3.118,2	664,2	2.426,3	3.090,5	0,9
09 POLITICA TERRITORIAL I OBRES PUBLIQUES	19.873,5	13.305,9	33.179,4	22.870,3	14.078,6	36.948,9	(10,2)
10 AGRICULTURA RAMADERIA I PESCA	2.448,8	3.026,3	5.475,1	2.512,9	2.925,2	5.438,1	0,7
11 TREBALL	2.568,9	0,0	2.568,9	2.604,5	1,9	2.606,4	(1,4)
12 JUSTICIA	2.435,0	0,0	2.435,0	1.698,7	0,0	1.698,7	43,3
13 INDUSTRIA I ENERGIA	117,5	3.513,7	3.631,2	77,4	1.647,2	1.724,6	110,6
14 COMERÇ CONSUM I TURISME	228,1	2.897,9	3.126,1	218,7	2.707,4	2.926,1	6,8
15 CONSELL CONSULTIU	11,2	0,0	11,2	1,0	0,0	1,0	1.018,0
16 CLASSES PASSIVES	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
17 DEUTE	0	0	0	0	0,0	0,0	-
18 SINDICATURA DE COMPTES	4,0	0,0	4,0	5,0	0,0	5,0	(20,0)
19 CORPORACIONS LOCALS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
20 BENESTAR SOCIAL	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	-
							-
TOTAL SERVEIS DE LA GENERALITAT	39.681,7	32.257,8	71.939,5	42.156,9	33.640,0	75.796,9	(5,1)
B) SERVEIS DE LA SEGURETAT SOCIAL							
08 SANITAT I SEGURETAT SOCIAL	0,0	10.890,3	10.890,3	0,0	5.636,8	5.636,8	93,2
TOTAL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT (A+B)	39.681,7	43.148,1	82.829,8	42.156,9	39.276,8	81.433,7	1,7

Les principals inversions reals realitzades es recullen al quadre 3.2.1. Tres direccions generals concentren el 61,3% de les inversions. Entre elles la més important és la DG de Carreteres, seguida per la DG d'Arquitectura escolar i inversions i per la DG de Transports. En total, onze serveis pressupostaris amb inversions superiors als 500 milions apleguen el 85,3% de les inversions de 1988.

Quadre 3.2.10.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 31 DE DESEMBRE DE 1988

PRINCIPALS INVERSIONS REALS. Detall de les Direccions Generals amb inversions reals superiors als 500 milions de pessetes

Direcció General	Departament	Crèdits totals (C)	Obligacions reconegudes (O)	% O/C
DG Carreteres	PTOP	11.754,9	11.589,5	98,6
DG Arquit.escolar i inversions	Ensenyament	8.548,2	7.524,6	88,0
DG Transports	PTOP	5.424,2	5.213,7	96,1
Programa Foment Ocupació	Treball	2.074,5	2.048,9	98,8
DG Serveis Penitenciaris	Justicia	1.946,1	1.945,6	100,0
Gab.Conseller i SG	PTOP	1.383,7	1.379,4	99,7
DG Esports	Presidència	1.167,7	986,4	84,5
Gab.Conseller i SG	Agricultura R.P.	1.033,1	976,6	94,5
DG Politica Forestal	Agricultura R.P.	988,8	959,2	97,0
DG Arquitectura i Habitatge	PTOP	731,2	674,2	92,2
Secretaria General	Cultura	554,9	552,3	99,5
Altres		6.860,2	5.831,1	85,0
TOTAL INVERSIONS REALS		42.467,5	39.681,7	93,4

3.2.2.- Els ingressos i les despeses de les Entitats Autònomes Administratives

L'estat d'execució dels pressupostos de 1988 de les Entitats Autònomes Administratives mostran, en el moment del tancament pressupostari, uns drets liquidats de 23.378,3 milions i unes obligacions reconegudes de 27.481 milions de pessetes.

En el quadre 3.2.11 es presenten individualment els resultats pressupostaris de les tretze Entitats Autònomes Administratives existents l'any 1988.

A excepció del pressupost de l'Institut de les Lletres Catalanes creat per la Llei 20/87, de 12 de novembre, els pressupostos de les altres Entitats Autònomes van ser aprovats per la Llei 25/1987, de 29 de desembre, dels Pressupostos de 1988.

Tant des del punt de vista dels recursos com des del de les despeses, la Junta de Sanejament i la Junta d'Aigües representen més del 90% del volum d'aquestes Entitats.

En l'àmbit de l'estructura econòmica, els principals components dels ingressos corresponen a la recaptació per cànons de la Junta de Sanejament i, a les transferències corrents i de capital de la Junta d'Aigües provinents en la seva major part del pressupost de la Generalitat.

Pel que fa a les despeses, el 76,7% correspon a operacions de capital. La quasi totalitat d'aquestes operacions són inversions reals de la Junta d'Aigües i transferències de capital de la Junta de Sanejament. Sobre aquesta última Entitat cal fer esment de l'excés important de despeses sobre el volum d'ingressos liquidats. Aquest dèficit es deu als desfasaments existents entre els ingressos anuals i els programes d'inversió que s'han dut a terme durant l'exercici,

i que es financen amb superàvits d'exercicis anteriors, especialment del 1986.

Quadre 3.2.11.

ESTAT D'EXECUCIÓ DELS PRESSUPOSTOS PER A 1988 DE LES ENTITATS AUTÒNOMES ADMINISTRATIVES A 31.12.1988 (milions de pessetes)

(Dades provisionals)

	02.32 I.N.E.F.	02.33 Patronat M. Montserrat	04.31 Esc. Admció Pública	04.32 Escola Policia	06.31 I.C.Noves Professions	07.01 I.Lletres Catalanes	08.31 Institut Est.Salut	09.31 Junta Sanejament	09.32 Junta Residus	09.33 Junta d'Aigües	10.31 INCAVI	11.31 Prom.i Form. Cooperatives	14.31 I.Català Consum	TOTAL EE. AA.
CAPITOLS D'INGRESSOS (Drets reconeguts)														
1. Impostos directes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Impostos indirectes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Taxes i altres ingressos	64,1	33,5	10,6	2,9	8,9	59,2	27,1	10.416,0	4,5	745,4	64,3	0,0	0,1	11.436,8
4. Transferències corrents	441,7	67,4	229,2	80,8	101,2	0,0	55,0	0,0	44,0	2.044,2	115,2	30,0	63,1	3.271,7
5. Ingressos patrimonials	3,2	3,4	3,9	0,0	2,7	0,4	0,0	384,7	1,7	0,0	2,4	0,0	2,9	405,2
6. Alienació d'inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Transferències capital	20,0	0,0	0,0	61,9	3,2	0,0	5,0	0,0	0,0	5.527,5	16,3	0,0	12,6	5.646,5
8. Variació d'actius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
9. Variació de passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	540,0	2.078,0	0,0	0,0	0,0	2.618,0
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap. 1 a 5)	509,0	104,3	243,7	83,7	112,7	59,6	82,1	10.800,6	50,2	2.789,6	181,9	30,0	66,1	15.113,7
TOTAL INGRESSOS DE CAPITAL (Cap. 6 i 7)	20,0	0,0	0,0	61,9	3,2	0,0	5,0	0,0	0,0	5.527,5	16,3	0,0	12,6	5.646,5
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap. 8 i 9)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	540,0	2.078,0	0,0	0,0	0,0	2.618,1
TOTAL INGRESSOS	529,0	104,3	243,7	145,6	115,9	59,6	87,2	10.800,6	590,2	10.395,1	198,2	30,0	78,7	23.378,3
CAPITOLS DE DESPESA (Obligacions reconegudes)														
1. Remuneracions de personal	408,7	23,9	83,1	45,2	29,4	0,0	28,1	160,7	40,4	1.058,7	102,6	9,1	36,1	2.026,1
2. Compra de béns corrents i serveis	92,7	72,5	149,0	40,9	65,9	27,8	50,8	194,2	15,3	1.087,0	69,5	12,9	18,0	1.896,4
3. Interessos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	0,0	21,2	0,0	0,0	0,0	37,2
4. Transferències corrents	2,4	0,0	2,0	0,0	4,6	27,9	0,4	2.011,2	0,0	1,5	1,5	7,7	0,0	2.059,1
6. Inversions reals	24,3	4,1	0,0	59,3	5,1	0,0	4,9	148,8	24,6	7.914,4	16,3	0,0	28,8	8.230,5
7. Transferències de capital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12.850,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12.850,8
8. Variació d'actius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
9. Variació de passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	380,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	380,8
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (CAP. 1 a 4)	503,8	96,4	234,1	86,1	99,8	55,7	79,3	2.382,1	55,8	2.168,3	173,5	29,7	54,2	6.018,8
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (CAP. 6 i 7	24,3	4,1	0,0	59,3	5,1	0,0	4,9	12.999,5	24,6	7.914,4	16,3	0,0	28,8	21.081,3
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (CAP. 8 i 9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	380,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	380,9
TOTAL DESPESES	528,1	100,5	234,1	145,4	104,9	55,7	84,3	15.762,4	80,4	10.082,6	189,9	29,7	82,9	27.481,0

3.2.3.- Els ingressos i les despeses de les Entitats Gestores de la Seguretat Social (ICS i ICASS)

El total de drets liquidats per les Entitats Gestores de la Seguretat Social durant el 1988 ha estat de 270.231 milions de pessetes, dels quals el 91,9% correspon a l'Institut Català de la salut i el 8,1% restant a l'Institut Català de d'Assistència i Serveis Socials.

Les despeses reconegudes durant aquest mateix període han estat de 275.307 milions de pessetes, de les quals 252.741,6 milions corresponen a l'ICS, organisme que gestiona, des de la seva creació, els serveis sanitaris de la Seguretat Social.

La resta d'obligacions reconegudes, és a dir 22.565,4 milions de pessetes, corresponen a l'ICASS. D'aquest import el 67,3% correspon a serveis propis de la Generalitat i el 32,7% restant a Serveis de la Seguretat Social.

Quadre 3.2.12.
ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DEL INSTITUT CATALÀ DE LA SALUT A 31 DE DESEMBRE DE 1988
(milions de pessetes) (Dades provisionals)

CAPÍTOLS	Crèdits totals	Obligacions reconegudes
1. Remuneracions de personal	90.531,3	90.227,7
2. Compra de béns corrents i serveis	101.476,3	101.138,2
3. Interessos	0	0,0
4. Transferències corrents	54.749,5	54.615,7
5. Dotació per amortitzacions	916,0	916,0
6. Inversions reals	10.663,2	5.764,0
7. Transferències de capital	0,0	0
8. Variació d'actius financers	80,0	79,9
9. Variació de passius financers	0,0	0,0
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (CAP. 1 a 5)	247.673,0	246.897,6
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (CAP. 6 i 7)	10.663,2	5.764,0
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (CAP. 8 i 9)	80,0	79,9
T O T A L	258.416,2	252.741,6

Quadre 3.2.13.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE 1988 DEL INSTITUT CATALÀ D'ASSISTÈNCIA I SERVEIS SOCIALS A 31 DE DESEMBRE DE 1988

(milions de pessetes) (Dades provisionals)

CAPITOLS	SERVEIS DE LA GENERALITAT		SERVEIS SEGURETAT SOCIAL		T O T A L	
	Crèdits totals	Obligacions reconegudes	Crèdits totals	Obligacions reconegudes	Crèdits totals	Obligacions reconegudes
1. Remuneracions de personal	1.490,5	1.479,5	2.319,9	2.254,5	3.810,4	3.734,0
2. Compra de béns corrents i serveis	1.118,8	1.078,7	1.384,0	1.191,1	2.502,8	2.269,7
3. Interessos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Transferències corrents	11.712,4	11.535,4	4.010,5	2.815,0	15.722,9	14.350,4
5. Dotació per amortitzacions	0,0	0,0	122,1	122,1	122,1	122,1
6. Inversions reals	74,1	73,4	1.129,7	985,0	1.203,8	1.058,5
7. Transferències de capital	1.054,5	1.023,8	0,0	0,0	1.054,5	1.023,8
8. Variació d'actius financers	1,0	1,0	6,0	5,9	7,0	6,9
9. Variació de passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (CAP. 1 a 5)	14.321,7	14.093,5	7.836,5	6.382,7	22.158,2	20.476,2
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (CAP. 6 i 7)	1.128,6	1.097,2	1.129,7	985,0	2.258,3	2.082,3
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (CAP. 8 i 9)	1,0	1,0	6,0	5,9	7,0	6,9
T O T A L	15.451,3	15.191,8	8.972,2	7.373,6	24.423,5	22.565,4

Quadre 3.2.14

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS DE 1988 DEL INSTITUT CATALÀ DE LA SALUT A 31 DE DESEMBRE DE 1988

(milions de pessetes) (Dades provisionals)

CAPITOLS	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats
3. Taxes i altres ingressos	0,0	3.368,5	3.368,5
4. Transferències corrents	220.660,7	234.707,0	234.707,0
5. Ingressos patrimonials	0,0	173,8	173,8
7. Transferències de capital	10.578,0	10.176,0	10.176,0
8. Variació d'actius financers	0,0	9,9	9,9
TOTAL INGRESSOS	231.238,7	248.435,3	248.435,3

Quadre 3.2.15

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS DE 1988 DEL INSTITUT CATALÀ D'ASSISTÈNCIA I SERVEIS SOCIALS A 31 DE DESEMBRE DE 1988

(milions de pessetes)

	SERVEIS DE LA GENERALITAT			SERVEIS SEGURETAT SOCIAL			T O T A L		
CAPITOLS	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats	Previsions pressupostàries	Drets liquidats	Ingressos realitzats
3. Taxes i altres ingressos	183,0	293,2	293,2	394,0	386,1	386,1	577,0	679,2	679,2
4. Transferències corrents	13.657,7	13.904,9	11.508,8	7.310,7	5.313,5	5.313,5	20.968,5	19.218,3	16.822,3
5. Ingressos patrimonials	0,0	0,0	0,0	0,0	132,8	132,8	0,0	132,8	132,8
7. Transferències de capital	1.032,0	993,9	822,5	1.099,3	770,5	770,5	2.131,3	1.764,4	1.593,0
8. Variació d'actius financers	1,0	0,1	0,1	6,0	0,9	0,9	7,0	1,0	1,0
TOTAL INGRESSOS	14.873,7	15.192,0	12.624,5	8.810,0	6.603,8	6.603,8	23.683,7	21.795,8	19.228,3

3.2.4.- La distribució territorial de les inversions reals de la Generalitat de Catalunya

En els quadres següents es presenta la distribució comarcal de les inversions reals dutes a terme des de 1984. Aquesta informació la trobem desglossada pel que fa a Generalitat, Entitats Autònomes Administratives, Entitats Autònomes Comercials i Financeres, Entitats Gestores de la Seguretat Social, i globalment agregada en el quadre. Les dades corresponen a les obligacions reconegudes en concepte d'inversions reals en les liquidacions pressupostàries de cadascun dels anys esmentats.

Per cadascun dels anys que conformen el periode 84-88 s'ha mantingut l'estructura comarcal vigent en cada moment. Així, fins a l'any 1988 no figura assignada cap inversió a les comarques de l'Alta Ribagorça, el Pla de l'Urgell i el Pla de l'Estany, ja que aquestes van ser creades per la Llei 5/88 de 28 de març. Pels anys anteriors, les inversions efectuades en els seus àmbits territorials actuals estan classificades en les comarques a les que pertanyien aquests territoris.

D'altra banda, també cal tenir en compte en l'examen de les dades, els factors distorsionadors que poden comportar els canvis en l'estructura i tipologia dels diversos organismes de la Generalitat. Així, cal destacar que per la llei de 17/87 de 13 de juliol, Reguladora de l'Administració Hidràulica de Catalunya, l'antiga Entitat Autònoma Comercial, Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental, va esdevenir Entitat Autònoma Administrativa, amb el nom de Junta d'Aigües. El mateix succeeix amb l'Institut Català de Serveis a la Juventut que essent Entitat Autònoma Administrativa l'any 1986 va passar a Entitat Autònoma Comercial al 1987 per la Llei de pressupostos d'aquell any.

Finalment cal dir que el criteri d'assignació territorial de les inversions ha estat el de la seva ubicació física en un determinat municipi o comarca i no el de la seva incidència econòmica. Per tant, la distribució territorial resultant, no sempre coincideix amb la localització de l'impacte econòmic produit per la inversió.

L'anàlisi d'aquestes dades ha de considerar tots aquests fets a l'hora d'analitzar l'impacte econòmic de les inversions en el territori.

Quadre 3.2.16

DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE LES INVERSIONS REALS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.
OBLIGACIONS RECONEGUDES.(Milions de Pessetes corrents)

	1984	1985	1986	1987	1988(*)
Alt Camp	297,7	311,9	465,2	157,8	78,1
Alt Empordà	224,4	387,8	673,2	1.124,8	927,3
Alt Penedès	253,6	159,6	81,7	136,0	557,2
Alt Urgell	307,1	731,8	268,2	392,6	519,7
Alta Ribagorça	-	-	-	-	5,0
Anoia	401,8	294,7	404,8	616,7	194,3
Bages	1.375,9	1.284,0	838,1	1.914,4	2.006,4
Baix Camp	189,7	391,4	334,5	833,7	760,8
Baix Ebre	199,2	494,9	477,1	1.694,9	781,8
Baix Empordà	652,0	602,1	658,2	285,3	523,6
Baix Llobregat	1.235,4	1.930,4	1.855,9	2.236,1	2.769,7
Baix Penedès	55,7	111,2	118,1	165,4	159,3
Barcelonès	3.974,5	7.117,1	7.671,7	8.618,8	10.131,7
Berguedà	1.276,2	1.563,0	818,6	730,9	1.698,2
Cerdanya	129,3	287,1	90,9	280,6	79,2
Conca de Barberà	120,3	130,8	129,6	146,8	93,2
Garraf	443,6	928,4	498,6	449,2	660,1
Garrigues	93,3	61,1	64,9	152,1	23,7
Garrotxa	364,8	291,2	351,6	297,8	124,2
Gironès	456,3	666,1	650,7	650,7	337,4
Maresme	287,2	342,9	387,1	611,3	749,2
Montsià	178,0	65,6	274,8	233,7	275,1
Noguera	344,2	1.078,5	799,7	820,6	617,7
Osona	177,4	210,6	433,8	517,8	587,6
Pallars Jussà	94,8	76,7	124,6	600,4	239,3
Pallars Sobirà	333,2	246,3	889,7	953,8	583,2
Pla d'Urgell	-	-	-	-	5,5
Pla de l'Estany	-	-	-	-	80,6
Priorat	67,2	41,2	220,9	404,2	158,5
Ribera d'Ebre	519,4	767,6	679,2	328,2	191,3
Ripollès	137,7	219,9	149,4	128,3	313,6
Segarra	120,4	161,6	410,7	404,7	123,1
Segrià	651,6	715,0	351,3	625,6	672,4
Selva	477,8	623,3	466,0	715,2	575,4
Solsonès	68,7	74,5	73,4	132,5	156,2
Tarragonès	426,1	600,8	355,6	588,0	419,8
Terra Alta	113,9	120,7	55,5	39,3	128,9
Urgell	244,9	485,0	249,4	235,8	322,1
Val d'Aran	233,4	390,7	86,0	109,9	112,2
Vallès Occidental	1.113,5	2.233,0	3.732,5	2.645,5	2.491,3
Vallès Oriental	842,7	1.634,2	1.824,6	3.228,4	3.021,4
TOTAL COMARCALITZAT	18.482,8	27.832,7	28.015,5	34.207,8	34.255,2
NO COMARCALITZAT	5.227,1	6.855,7	5.157,3	7.949,1	5.426,5
TOTAL	23.709,9	34.688,3	33.172,8	42.156,9	39.681,7

(*) Dades Provisionals

Quadre 3.2.17

DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE LES INVERSIONS REALS DE LES ENTITATS AUTÒNOMES ADMINISTRATIVES.
OBLIGACIONS RECONEGUDES.(Milions de Pessetes corrents)

	1984	1985	1986	1987	1988(*)
Alt Camp	0,3	0,0	0,5	6,8	0,0
Alt Empordà	1,1	12,7	8,4	225,9	482,2
Alt Penedès	5,1	5,4	4,8	10,8	102,5
Alt Urgell	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alta Ribagorça	-	-	-	-	20,0
Anoia	10,9	2,5	14,9	15,2	90,9
Bages	0,0	0,0	0,0	36,3	91,6
Baix Camp	0,5	5,6	2,0	37,8	63,7
Baix Ebre	0,0	0,0	0,0	270,1	1.758,4
Baix Empordà	6,3	14,5	0,1	222,4	108,4
Baix Llobregat	0,3	0,0	1,3	25,4	33,2
Baix Penedès	0,0	0,3	1,8	124,5	279,6
Barcelonès	15,2	120,7	101,9	317,1	263,2
Berguedà	0,0	0,0	0,6	10,4	36,4
Cerdanya	26,4	24,3	2,1	15,7	80,1
Conca de Barberà	2,9	0,0	8,9	9,6	7,6
Garraf	0,0	0,0	0,0	62,9	49,3
Garrigues	0,0	0,0	0,0	313,6	410,1
Garrotxa	0,0	0,0	5,0	38,8	17,2
Gironès	0,0	0,8	1,3	54,2	234,5
Maresme	4,2	6,0	13,5	271,9	578,6
Montsià	0,3	3,8	9,1	559,3	23,5
Noguera	0,0	0,0	0,0	65,8	21,7
Osona	0,0	0,0	0,0	121,2	227,8
Pallars Jussà	0,0	0,0	0,0	28,0	18,1
Pallars Sobirà	0,0	4,2	0,4	0,0	1,1
Pla d'Urgell	-	-	-	-	2,0
Pla de l'Estany	-	-	-	-	17,1
Priorat	0,0	0,0	0,0	2,1	29,5
Ribera d'Ebre	0,0	0,0	0,0	26,6	0,0
Ripollès	0,3	0,6	7,0	128,0	50,3
Segarra	0,0	0,0	0,0	7,4	3,5
Segrià	6,6	15,9	3,6	213,6	454,1
Selva	0,0	0,0	0,0	93,8	174,2
Solsonès	0,0	0,0	0,0	25,1	55,0
Tarragonès	2,5	2,7	12,4	11,0	236,0
Terra Alta	0,0	0,0	0,0	56,1	8,5
Urgell	0,0	0,0	0,0	260,0	639,9
Val d'Aran	26,6	60,2	24,1	0,0	27,9
Vallès Occidental	0,0	19,8	0,0	261,4	126,6
Vallès Oriental	0,0	24,9	19,9	49,4	1.212,1
TOTAL COMARCALITZAT	109,5	325,0	243,6	3.978,4	8.036,4
NO COMARCALITZAT	54,4	124,7	48,3	144,8	194,1
TOTAL	163,9	449,7	291,9	4.123,2	8.230,5

(*) Dades Provisionals

Quadre 3.2.18

DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE LES INVERSIONS REALS DE LES ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL.
OBLIGACIONS RECONEGUDES. (Milions de Pessetes corrents)

	1984	1985	1986	1987	1988(*)
Alt Camp	2,6	0,0	4,0	5,5	7,5
Alt Empordà	0,1	0,0	4,7	11,7	7,6
Alt Penedès	5,5	0,0	2,5	4,9	29,5
Alt Urgell	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alta Ribagorça	-	-	-	-	0,0
Anoia	31,2	0,1	12,3	35,0	8,7
Bages	2,7	10,0	55,5	104,9	64,4
Baix Camp	11,5	31,6	31,3	94,3	180,8
Baix Ebre	35,5	31,9	56,4	102,9	79,8
Baix Empordà	0,0	0,0	1,1	1,6	0,0
Baix Llobregat	261,8	305,6	376,6	261,4	277,9
Baix Penedès	1,2	0,0	0,0	21,2	54,4
Barcelonès	1.380,0	1.011,8	1.989,5	3.079,5	3.601,2
Berguedà	0,0	0,0	0,0	31,1	5,1
Cerdanya	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Conca de Barberà	4,5	0,0	0,0	0,2	2,2
Garraf	14,3	1,1	7,3	7,0	5,4
Garrigues	2,9	26,3	0,3	3,9	0,2
Garrotxa	25,1	24,0	11,7	8,2	0,3
Gironès	472,9	202,3	108,8	177,3	205,0
Maresme	74,7	9,5	35,1	24,0	282,9
Montsià	56,3	10,4	27,2	13,4	2,8
Noguera	0,0	0,0	0,7	0,4	0,0
Osona	2,1	34,4	37,1	16,8	163,2
Pallars Jussà	0,0	0,0	0,0	0,2	19,1
Pallars Sobirà	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pla d'Urgell	-	-	-	-	0,0
Pla de l'Estany	-	-	-	-	34,5
Priorat	0,0	0,0	0,0	41,2	4,1
Ribera d'Ebre	0,0	0,0	0,0	318,0	112,6
Ripollès	0,0	0,0	4,0	1,9	14,4
Segarra	0,2	0,0	0,0	0,6	2,5
Segrià	298,6	273,9	283,2	258,1	150,8
Selva	0,0	0,0	33,2	70,2	2,1
Solsonès	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tarragonès	173,2	166,3	289,5	420,1	911,6
Terra Alta	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0
Urgell	0,2	0,0	0,1	8,5	6,9
Val d'Aran	0,0	0,0	0,0	0,5	69,0
Vallès Occidental	415,5	130,1	87,2	252,8	422,1
Vallès Oriental	30,9	55,2	24,6	98,7	92,9
TOTAL COMARCALITZAT	3.303,8	2.324,3	3.484,0	5.478,2	6.821,4
NO COMARCALITZAT	546,3	1,6	45,2	15,4	1,1
TOTAL	3.850,2	2.325,9	3.529,2	5.493,6	6.822,5

(*) Dades Provisionals

Quadre 3.2.19

DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE LES INVERSIONS REALS DE LES ENTITATS AUTÒNOMES COMERCIALS I FINANCERES.
OBLIGACIONS RECONEGUDES. (Milions de Pessetes corrents)

	1984	1985	1986	1987	1988(*)
Alt Camp	0,0	7,2	24,5	78,2	143,6
Alt Empordà	164,4	242,8	354,3	204,2	284,7
Alt Penedès	303,7	150,1	172,2	51,9	140,5
Alt Urgell	32,6	96,3	114,7	104,9	138,1
Alta Ribagorça	-	-	-	-	0,0
Anoia	48,0	184,2	281,9	324,6	278,9
Bages	223,0	301,7	328,5	555,8	433,9
Baix Camp	23,3	225,0	268,0	397,0	461,3
Baix Ebre	248,1	166,6	385,6	104,4	407,6
Baix Empordà	229,7	302,4	243,4	234,0	188,3
Baix Llobregat	498,2	1.133,0	1.358,3	1.599,0	1.806,6
Baix Penedès	50,3	17,1	141,5	57,1	74,7
Barcelonès	1.143,1	1.087,0	1.870,2	1.018,1	1.057,3
Berguedà	47,4	24,5	4,0	0,0	2,1
Cerdanya	0,0	20,2	0,0	72,0	10,3
Conca de Barberà	14,6	31,0	60,3	8,7	12,9
Garraf	27,0	147,2	133,8	83,3	119,6
Garrigues	0,0	0,0	40,0	0,0	0,6
Garrotxa	17,1	122,8	89,9	54,6	92,3
Gironès	185,2	206,6	422,8	102,1	285,6
Maresme	151,2	250,5	402,4	418,6	284,0
Montsià	72,7	150,2	464,4	144,0	75,5
Noguera	28,3	4,0	109,6	48,9	103,8
Osona	63,1	42,9	119,0	74,8	187,3
Pallars Jussà	8,5	0,1	0,0	0,0	0,0
Pallars Sobirà	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Pla d'Urgell	-	-	-	-	0,0
Pla de l'Estany	-	-	-	-	0,0
Priorat	0,0	0,0	62,4	1,7	56,6
Ribera d'Ebre	35,7	30,6	1,1	17,5	11,2
Ripollès	30,1	66,2	154,4	83,5	177,9
Segarra	9,0	68,0	74,4	58,7	104,4
Segrià	511,6	229,2	464,6	280,1	387,9
Selva	71,3	212,1	299,3	160,2	98,7
Solsonès	0,1	0,0	0,0	0,0	66,0
Tarragonès	83,8	255,1	395,3	197,7	131,9
Terra Alta	0,0	0,0	25,6	16,2	35,8
Urgell	83,1	77,3	423,4	170,6	16,0
Val d'Aran	7,2	20,3	40,9	11,2	78,1
Vallès Occidental	1.206,9	837,3	870,3	1.831,3	2.622,3
Vallès Oriental	643,0	1.037,8	1.091,2	825,1	332,2
TOTAL COMARCALITZAT	6.261,3	7.747,3	11.292,1	9.389,9	10.708,8
NO COMARCALITZAT	1.214,9	281,5	565,9	1.008,0	1.360,7
TOTAL	7.476,2	8.028,8	11.858,0	10.397,9	12.069,4

(*) Dades Provisionals

Quadre 3.2.20

DISTRIBUCIÓ COMARCAL DE LES INVERSIONS REALS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. INCLOU LES ENTITATS AUTÒNOMES ADMINISTRATIVES, ENTITATS AUTÒNOMES COMERCIALS I FINANACERES I ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL. OBLIGACIONS RECONEGUDES.(Milions de Pessetes corrents)

	1984	1985	1986	1987	1988(*)
Alt Camp	300,6	319,1	494,2	248,3	229,2
Alt Empordà	390,0	643,3	1.040,6	1.566,6	1.701,8
Alt Penedès	567,9	315,1	261,2	203,6	829,6
Alt Urgell	339,7	828,1	382,9	497,5	657,8
Alta Ribagorça	-	-	-	-	25,0
Anoia	491,9	481,5	713,9	991,5	572,8
Bages	1.601,6	1.595,7	1.222,1	2.611,4	2.596,3
Baix Camp	225,0	653,6	635,8	1.362,8	1.466,6
Baix Ebre	482,8	693,4	919,1	2.172,3	3.027,6
Baix Empordà	888,0	919,0	902,8	743,3	820,3
Baix Llobregat	1.995,7	3.369,0	3.592,1	4.121,9	4.887,5
Baix Penedès	107,2	128,6	261,4	368,2	568,0
Barcelonès	6.512,8	9.336,6	11.633,2	13.033,5	15.053,3
Berguedà	1.323,6	1.587,5	823,2	772,4	1.741,7
Cerdanya	155,7	331,6	93,0	368,3	169,6
Conca de Barberà	142,3	161,8	198,8	165,3	115,9
Garraf	484,9	1.076,7	639,7	602,4	834,3
Garrigues	96,2	87,4	105,2	469,6	434,5
Garrotxa	407,0	438,0	458,2	399,4	234,0
Gironès	1.114,4	1.075,8	1.183,6	984,4	1.062,5
Maresme	517,3	608,9	838,1	1.325,8	1.894,7
Montsià	307,3	230,0	775,5	950,5	376,9
Noguera	372,5	1.082,5	910,0	935,8	743,2
Osona	242,6	287,9	589,9	730,6	1.165,9
Pallars Jussà	103,3	76,8	124,6	628,7	276,6
Pallars Sobirà	333,2	250,5	890,1	953,8	584,5
Pla d'Urgell	-	-	-	-	7,6
Pla de l'Estany	-	-	-	-	132,2
Priorat	67,2	41,2	283,3	449,2	248,8
Ribera d'Ebre	555,1	798,2	680,3	690,3	315,0
Ripollès	168,1	286,7	314,8	341,7	556,1
Segarra	129,6	229,6	485,1	471,4	233,5
Segrià	1.468,4	1.234,0	1.102,7	1.377,4	1.665,1
Selva	549,1	835,4	798,5	1.039,5	850,5
Solsonès	68,8	74,5	73,4	157,6	277,2
Tarragonès	685,6	1.024,9	1.052,8	1.216,8	1.699,3
Terra Alta	113,9	120,7	81,1	113,2	173,2
Urgell	328,2	562,3	672,9	674,9	984,9
Val d'Aran	267,2	471,2	150,9	121,6	287,2
Vallès Occidental	2.735,9	3.220,1	4.690,0	4.991,1	5.662,4
Vallès Oriental	1.516,6	2.752,1	2.960,3	4.201,6	4.658,6
TOTAL COMARCALITZAT	28.157,4	38.229,3	43.035,2	53.054,2	59.821,8
NO COMARCALITZAT	7.042,7	7.263,5	5.816,7	9.117,3	6.982,3
TOTAL	35.200,2	45.492,7	48.851,9	62.171,6	66.804,1

(*) Dades Provisionals

3.3.- ELS INGRESSOS I DESPESES DE LA GENERALITAT DURANT EL 1989

Abans d'analitzar l'estat d'execució del pressupost d'ingressos i de despeses de la Generalitat de gener a setembre de 1989, cal fer referència a l'adopció, per part de l'Administració central, d'una sèrie de mesures de caràcter pressupostari que tenen efectes en l'execució del pressupost de la Generalitat.

3.3.1.- Mesures de política econòmica

Reial Decret LLei de Mesures Addicionals de Caràcter Social

El Reial Decret LLei 3/1989, de 31 de març, de Mesures Addicionals de Caràcter Social preveu una sèrie de disposicions referents a la revalorització de pensions, compensació als empleats públics de la pèrdua del poder adquisitiu i ampliació de les prestacions de l'atur, que tenen un cost estimatiu de 197.600 milions de pessetes, tal com figura en el Títol VI de l'esmentat Reial Decret LLei.

En aquest mateix Títol VI s'estableix, també, que el cost de les mesures previstes no pot suposar cap augment en la despesa total pressupostada i que s'haurà de finançar a través de les transferències -altes i baixes pel mateix import agregat- entre les diferents dotacions dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 1989.

Per tal de donar compliment al Reial Decret LLei de Mesures Addicionals, el Consell de Ministres ha aprovat diversos Acords, els quals, tal com s'indica a continuació, tenen una incidència directa en els ingressos de les comunitats autònomes, a més de les repercussions que es produiran en el

moment de la liquidació dels Pressupostos Generals de l'Estat a través del càlcul de la Despesa Estatal Equivalent.

Cal recordar, en aquest sentit, que la previsió dels ingressos via percentatge de participació per a l'any 1989 -143.518 milions de pessetes- està subjecte a una liquidació definitiva en funció de l'evolució de la Despesa Estatal Equivalent (GEE), de la recaptació dels Ingressos Tributaris Ajustats Estructuralment (ITAE) i de l'evolució del PIB nominal, segons les regles establertes en l'Acord de finançament de 1986.

Durant els tres anys en què ha estat vigent l'Acord de finançament, l'índex que ha prevalgut -per al 1989 amb caràcter provisional- ha estat el del GEE i, per tant, la liquidació definitiva dels recursos via percentatge per al 1989 dependrà, previsiblement -tal i com ha succeït en anys anteriors- de l'execució dels Pressupostos Generals de l'Estat.

El primer Acord del Consell de Ministres adoptat en aplicació del Reial Decret LLei 3/1989 el dia 28 d'abril de 1989, aprovà una reducció en els crèdits no financers dels Pressupostos Generals de l'Estat i del Pressupost de la Seguretat Social per a l'any 1989 per un import de 193.069 milions de pessetes. Cal indicar que el propi Acord preveu que la diferència fins a arribar als 197.600 milions de pessetes -4.531 milions de pessetes- es cobrirà amb els remanents de tresoreria que es generin amb les reduccions de despesa dels organismes autònoms.

Aquesta reducció té un efecte sobre determinades partides pressupostàries que repercuteix en les previsions d'ingressos de les comunitats autònomes. Aquestes partides són la participació en els ingressos de l'Estat, el Fons de

Compensació Interterritorial i el Fons Nacional de Cooperació Municipal.

- Pel que fa als crèdits que figuren en els Pressupostos de l'Estat en concepte de participació en els ingressos estatals per a la Generalitat de Catalunya, la reducció és de l'ordre de 1.877,6 milions de pessetes, fet que suposa una disminució de l'1,3% respecte de les previsions inicials.

- En relació amb la previsió de crèdits corresponents al Fons de Compensació Interterritorial destinats a la Generalitat de Catalunya, la disminució és de 1.267,6 milions de pessetes, que, en termes relatius, significa una reducció del 5,3% en relació amb el pressupost inicial.

- Els crèdits destinats al Fons Nacional de Cooperació Municipal s'han reduït pel conjunt de l'Estat en 12.050 milions de pessetes, fet que representa una disminució de l'1,7% respecte a les previsions inicials. Aquesta reducció tindrà un efecte en les dotacions destinades a les corporacions locals catalanes.

- Per últim, cal indicar que de l'import de 193.069 milions de pessetes, 17.047 milions corresponen al Pressupost de la Seguretat Social, dels quals 5.010 milions de pessetes a l'INSALUD i 12.037 milions de pessetes a l'INSERSO i la resta d'entitats del sistema de la Seguretat Social. Malgrat que aquesta reducció pot incidir en el pressupost d'ingressos de la Generalitat a través del capítol de transferències de la Seguretat Social, fins aquest moment l'Administració Central no ha comunicat cap decisió a la Generalitat pel que fa a les transferències de l'INSALUD i només ha avançat que la incidència en els pressupostos a través de les transferències de l'INSERSO suposaran aproximadament una disminució de 147 milions de ptes durant el darrer trimestre de 1989.

En segon lloc, per acord del Consell de Ministres del 30 de juny de 1989, es redueixen els crèdits del Ministeri d'Educació i Ciència destinats al finançament dels concerts educatius per un import de 2.250 milions de pessetes. Pel que fa a la Generalitat de Catalunya, l'efecte de la disminució de la subvenció és de 284,6 milions de pessetes.

Acord de no-disponibilitat de crèdits per a operacions de capital del Pressupost de l'Estat.

Amb data 12 de maig de 1989, el Consell de Ministres aprovà un acord pel qual es declara la no-diponibilitat de crèdits per a operacions de capital dels Pressupostos de l'Estat de 1989, així com la no-incorporació de remanents també per a operacions de capital, atenent a motius de cojuntura econòmico-social, tal i com preveu l'article 57.1.b. del text refós de la LLei General Pressupostària.

En l'exposició de motius del projecte d'acord s'indica que l'objectiu de la proposta és reduir en 114.623,9 milions de pessetes la despesa de l'excercici de 1989 -40.302,1 milions de pessetes per la no-disponibilitat de crèdits i 74.321,8 milions de pessetes per la no-incorporació de remanents de crèdit -per tal que aquestes mesures contractives de política fiscal permetin reduir el ritme de creixement de la demanda agregada i els seus efectes inflacionistes.

La incidència directa d'aquestes mesures en el finançament de les CA té lloc a través de la reducció del Fons de Compensació Interterritorial, per un import de 13.418 milions de pessetes i representarà per a la Generalitat de Catalunya una disminució de 1.624,7 milions de pessetes. Aquesta reducció, conjuntament amb la derivada de l'aplicació del Reial Decret LLei de Mesures Socials, citada anteriorment,

suposa, en termes relatius, una disminució del 12,1% respecte a les previsions inicials.

A més de les repercusions directes que s'han esmentat en els dos apartats anteriors, cal indicar també que, segons estableix la disposició addicional tercera del Reial Decret LLei 3/1989, el cost de les mesures socials que adopti la Generalitat per a la compensació de la pèrdua de poder adquisitiu als empleats públics haurà de ser finançat, si escau, a través de l'increment de la despesa estatal equivalent de 1989 en la liquidació definitiva dels ingressos per percentatge de participació d'aquest any.

Finalment, cal deixar constància de les repercusions de les mesures abans esmentades en la liquidació definitiva de la despesa estatal equivalent, ja que, molt probablement i a causa dels components que intervenen en el seu càlcul, afectaran negativament el creixement previst per al 1989.

3.3.2.- L'execució del pressupost

Es presenta a continuació l'estat d'execució del pressupost d'ingressos i de despeses de la Generalitat de l'any 1989 en els tres primers trimestres de l'any. Complementàriament, es presenta l'estat d'execució dels pressupostos de les Entitats Gestores de la Seguretat Social -Institut Català de la Salut i Institut Català d'Assistència i Serveis Socials- pel mateix període de temps.

L'estat d'execució del pressupost d'ingressos

El volum total de drets liquidats del pressupost de la Generalitat en els tres primers trimestres de l'any -excloent les transferències pel finançament dels serveis traspassats de la Seguretat Social i l'endeutament a curt termini per operacions de tresoreria- s'eleva a 408.499 milions de pessetes. Aquesta quantitat suposa un 76,2% de les previsions inicials i correspon, en la seva major part, a ingressos per transferències. Entre aquestes cal destacar les procedents de l'Administració central amb un pes del 67,7% del total de drets liquidats, i un grau de realització del 82,8% de la previsió inicial.

Els ingressos tributaris són els que tenen un grau de realització més elevat, amb un 97% de les previsions inicials. A excepció de l'Impost Extraordinari sobre el Patrimoni de les Persones Físiques, que està subjecte a un període de declaració determinat, i de les taxes i exaccions parafiscals, els drets liquidats de la resta d'impostos cedits superen les previsions inicials. Pel que fa als tributs propis i a la taxa del joc, el grau de realització és, aproximadament, del 80%.

Cal destacar, en primer lloc, el cas de l'Impost sobre Successions, en el qual els drets liquidats durant els tres primers trimestres de l'any superen en un 66% les previsions inicials de recaptació i, en segon lloc, l'Impost sobre Transmissions Patrimonials, en el qual el grau de realització és un 22% superior a les previsions inicials.

De l'estat d'execució dels ingressos tributaris en els tres primers trimestres de l'any se'n pot desprendre que la recaptació anual d'aquests ingressos superarà les previsions pressupostàries inicials.

Quadre 3.3.1

ESTAT D'EXECUCIO DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1989 A 30 DE SETEMBRE DE 1989

(No inclou les transferències pel finançament dels serveis transferits de la S.Social i l'endeutament a curt termini per operacions de tresoreria)

(milions de pessetes)

(Dades provisionals)

	Previsions Inicials	Drets liquidats	Ingressos realitzats
CAPITOLS D'INGRESSOS			
1.- Impostos directes	20.835,0	13.204,5	11.181,8
2.- Impostos indirectes	63.075,0	73.548,5	71.091,2
3.- Taxes i altres ingressos	28.081,6	23.640,0	23.545,7
4.- Transferències corrents	354.539,4	256.251,0	256.251,0
5.- Ingressos patrimonials	900,0	295,3	295,3
6.- Alienació d'inversions	50,0	1,3	1,3
7.- Transferències de capital	38.911,0	23.024,0	23.024,0
8.- Variació d'actius financers	0,0	34,5	34,5
9.- Variació de passius financers	30.000,0	18.500,0	18.500,0
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (Cap 1-5)	467.431,0	366.939,3	362.365,0
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (Cap 6-7)	38.961,0	23.025,3	23.025,3
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (Cap 8-9)	30.000,0	18.534,5	18.534,5
TOTAL INGRESSOS	536.392,0	408.499,0	403.924,8

Quadre 3.3.2.
INGRESSOS TRIBUTARIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A 30 DE SETEMBRE DE 1989

(milions de pessetes)

	Previsions pressupostàries	Drets liquidats (Dades provisionals)	Ingressos realitzats
TRIBUTS CEDITS			
Impost gral. sobre successions	7.500,0	12.453,8	10.508,7
Impost ext. s/patrimoni persones fisiques	13.335,0	750,7	673,1
Impost s/transmissions patrimonials	30.169,0	36.767,5	35.019,0
Impost s/actes jurídics documentats	25.000,0	29.559,5	29.047,3
Impost s/luxe recaptat a destinació(extingit)	1,0	237,6	41,0
Taxa sobre combinacions aleatòries i joc	21.100,0	17.582,5	17.522,3
TRIBUTS PROPIS			
Impost sobre el joc del bingo	7.905,0	6.983,9	6.983,9
Recàrrec s/taxa màquines escurabutxaques	1.200,0	956,8	956,8
Taxes i exaccions parafiscals	4.682,0	2.160,5	2.160,5
TOTAL	110.892,0	107.452,9	102.912,6

L'estat d'execució del pressupost de despeses

L'estat d'execució de les despeses de la Generalitat -excloent les transferències destinades a les entitats gestores de la Seguretat Social- , en els tres primers trimestres de l'any, presenta uns crèdits de 579.409,8 milions de pessetes, i significa un augment de 58.901,3 milions de pessetes en relació amb la previsió inicial de despeses. Aquest increment correspon a les modificacions dels crèdits que es poden concretar en augments en els crèdits ampliables, en incorporacions de romanents de crèdits d'exercicis anteriors i en altres modificacions de crèdit. Aquestes modificacions estan previstes en la LLei de Finances Públiques i en la LLei de Pressupostos de la Generalitat.

Pel que fa a les obligacions reconegudes, el seu volum total, a 30 de setembre de 1989, és de 381.292,7 milions de pessetes i suposa un grau d'execució del 65,8% en relació als crèdits existents a la mateixa data.

Quadre 3.3.3.
EXECUCIO DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1989 A 30 DE SETEMBRE DE 1989
(No inclou les transferències a les Entitats Gestores de la S.S.-ICS,ICASS)
(milions de pessetes)

(Dades provisionals)

	Crèdits Inicials	Crèdits Actuals	Obligacions reconegudes
CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Remuneracions personal	149.488,1	151.707,5	107.447,4
2.- Compra béns i serveis	24.472,7	25.826,8	12.777,0
3.- Interessos	21.384,5	21.641,6	18.122,4
4.- Transferències corrents	227.987,1	233.526,2	166.051,7
6.- Inversions reals	50.391,9	55.012,0	16.585,7
7.- Transferències de capital	38.631,0	45.336,5	20.982,4
8.- Variació actius financers	106,2	562,1	477,7
9.- Variació passius financers	8.047,1	45.797,1	38.848,4
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (Cap.1-4)	423.332,3	432.702,0	304.398,5
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (Cap.6-7)	89.022,9	100.348,6	37.568,1
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (Cap.8-9)	8.153,3	46.359,2	39.326,1
TOTAL DESPESES	520.508,5	579.409,8	381.292,7

L'estat d'execució del pressupost de les Entitats Gestores de la Seguretat Social

L'estat d'execució de les despeses de les Entitats Gestores de la Seguretat Social mostren, a 30 de setembre de 1989, uns crèdits de 296.887,1 milions de pessetes, dels quals un 91,6% correspon a l'Institut Català de la Salut i un 8,4% a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials. Pel que fa a les obligacions reconegudes, en el mateix període de temps, el total és de 211.848,2 milions de pessetes, i un 94% correspon a l'Institut Català de la Salut i un 6% a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials. D'altra banda, el resultat d'obligacions reconegudes suposa un grau de realització del 71,4% dels crèdits totals.

Quadre 3.3.4.
EXECUCIO DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE L'INSTITUT CATALA DE LA SALUT PER A 1988 A 30 DE SETEMBRE DE 1989
(milions de pessetes)

(Dades provisionals)

	Crèdits Inicials	Crèdits Actuals	Obligacions reconegudes
CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Remuneracions personal	93.374,0	93.688,9	63.207,9
2.- Compra béns i serveis	112.365,0	112.549,5	86.630,6
3.- Interessos	0,0	0,0	0,0
4.- Transferències corrents	53.287,0	53.137,0	46.916,0
5.- Dotació amortitzacions	943,0	943,0	0,0
6.- Inversions reals	10.920,0	10.981,4	1.959,6
7.- Transferències de capital	450,0	450,0	260,8
8.- Variació actius financers	100,0	100,0	39,6
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	0,0
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-5)	259.969,0	260.318,3	196.754,5
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	11.370,0	11.431,4	2.220,4
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	100,0	100,0	39,6
TOTAL DESPESES	271.439,0	271.849,7	199.014,5

Quadre 3.3.5.
EXECUCIO DEL PRESSUPOST DE DESPESES DE L'INSTITUT CATALA D'ASSISTENCIA I SERVEIS SOCIALS PER A 1988 A 30 DE SETEMBRE DE 1989
(Serveis de la Generalitat i de la Seguretat Social)
(milions de pessetes)

(Dades provisionals)

	Crèdits Inicials	Crèdits Actuals	Obligacions reconegudes
CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Remuneracions personal	2.829,6	3.148,0	1.838,8
2.- Compra béns i serveis	3.144,8	2.944,7	865,6
3.- Interessos	0,0	0,0	0,0
4.- Transferències corrents	15.736,7	16.083,5	9.573,4
5.- Dotació amortitzacions	156,5	156,5	97,3
6.- Inversions reals	1.873,5	1.913,5	269,3
7.- Transferències de capital	669,3	783,2	185,0
8.- Variació actius financers	8,0	8,0	4,2
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	0,0
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-5)	21.867,6	22.332,8	12.375,2
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	2.542,8	2.696,7	454,3
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	8,0	8,0	4,2
TOTAL DESPESES	24.418,4	25.037,4	12.833,7

3.4.- EL SECTOR PÚBLIC DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL EN L'EXERCICI DE 1988

En aquest apartat es presenten les dades pressupostàries dels ajuntaments i de les diputacions catalanes corresponents a l'exercici de 1988 i es comparen amb les de l'exercici de 1987.

Abans, però, cal deixar constància de l'aprovació de la llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals, que estableix una reforma del sistema de recursos de les Corporacions locals, malgrat que els efectes derivats de l'aplicació d'aquesta llei sobre els ingressos dels municipis i les províncies no es produirà fins a l'exercici del 1989 o exercicis posteriors.

Pressupostos municipals

Les dades pressupostàries municipals tenen com a font la DG de Coordinació amb les Hisendes Territorials del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Segons aquestes dades el total de recursos pressupostaris dels municipis de Catalunya per al 1988 ascendeixen a 322.632 milions de pessetes, quantitat que representa un increment del 27,6% respecte als 260.692 milions de pessetes pressupostats per al 1987. Les principals fonts d'ingressos són els impostos directes (28%), les transferències corrents (26,7%) i les taxes i altres (22,9%).

En relació amb el conjunt espanyol, el total d'ingressos pressupostats als municipis catalans és el 20,6% del volum global pressupostat pels municipis de l'Estat. La variació d'actius financers representa, però, el 44,7% sobre la totalitat d'aquest capitol a nivell estatal; i la recaptació

per impostos directes el 23,7% del total recaptat per aquest concepte.

El volum corresponent a les despeses pressupostàries municipals es distribueix de la següent manera: 72,8% pel que fa a les despeses corrents, 22,1% per a les operacions de capital i 5,1% corresponent a les despeses financeres. Destaquen, quant a capitols, les remuneracions de personal (32,4%), la compra de béns i serveis (26,6%) i les inversions reals (20,3%).

A nivell estatal, les despeses per variació d'actius financers dels municipis de Catalunya representen el 47,9% del total i el pagament d'interessos el 29,8%.

La distribució funcional dels pressupostos de 1988 dels municipis de Catalunya mostra que el principal destinatari dins el capitol de despeses és el grup "Habitatge i benestar comunitari" (28,2%), seguit dels "Serveis generals" (25%) i del "Deute i Indeterminats" (18,5%).
En relació amb la classificació funcional pel conjunt espanyol cal destacar que els municipis catalans realitzen el 26,8% del conjunt de les despeses municipals en ensenyament i el 25,5% de les corresponents a Sanitat.

Quadre 3.4.1.

PRESSUPOSTOS PREVENTIUS DE DESPESA DELS MUNICIPIS DE CATALUNYA

	1988			1987			
CAPITOLS DE DESPESA	MPTA	%dist.	%s/Esp.	MPTA	%dist.	%s/Esp	%var.88/87
1.-REMUNERACIONS PERSONAL	107.743	32,4	20,0	89.822	34,5	18,4	20,0
2.-COMPRA BENS I SERVEIS	88.547	26,6	21,1	69.426	26,6	19,5	27,5
3.-INTERESSOS	29.164	8,8	29,8	24.596	9,4	28,8	18,6
4.-TRANSFERENCIES CORRENTS	16.742	5,0	20,5	19.613	7,5	28,9	(14,6)
6.-INVERSIONS REALS	67.674	20,3	18,4	45.917	17,6	17,0	47,4
7.-TRANSFERENCIES DE CAPITAL	5.762	1,7	24,5	2.601	1,0	17,0	121,5
8.-VARIACIO ACTIUS FINANCERS	6.121	1,8	47,9	611	0,2	8,6	901,8
9.-VARIACIO PASSIUS FINANCERS	10.865	3,3	15,5	8.045	3,1	13,8	35,1
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (Cap.1-4)	242.196	72,8	21,3	203.457	78,1	20,4	19,0
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (Cap.6-7)	73.436	22,1	18,8	48.518	18,6	17,0	51,4
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (Cap.8-9)	16.986	5,1	20,5	8.656	3,3	13,2	96,2
TOTAL DESPESES	332.618	100,0	20,7	260.631	100,0	19,3	27,6

Font: Ministeri d'Economia. Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials

Quadre 3.4.2.

PRESSUPOSTOS PREVENTIUS D'INGRESSOS DELS MUNICIPIS DE CATALUNYA

	1988			1987			
CAPITOLS D'INGRESSOS	MPTA	%dist.	%s/Esp.	MPTA	%dist.	%s/Esp.	%var.88/87
1.- IMPOSTOS DIRECTES	93.022	28,0	23,7	77.499	29,7	22,8	20,0
2.- IMPOSTOS INDIRECTES	12.780	3,8	18,9	11.807	4,5	19,4	8,2
3.- TAXES I ALTRES INGRESSOS	76.281	22,9	21,3	56.565	21,7	19,2	34,9
4.- TRANSFERENCIES CORRENTS	88.788	26,7	20,4	75.767	29,1	20,0	17,2
5.- INGRESSOS PATRIMONIALS	6.724	2,0	18,1	5.414	2,1	9,1	24,2
6.- ALIENACIO INVERSIONS REALS	3.337	1,0	15,6	989	0,4	7,3	237,4
7.- TRANSFERENCIES DE CAPITAL	13.663	4,1	15,3	10.057	3,9	12,3	35,9
8.- VARIACIO ACTIUS FINANCERS	5.389	1,6	44,7	433	0,2	5,0	1.144,6
9.- VARIACIO PASSIUS FINANCERS	32.648	9,8	16,6	22.161	8,5	20,3	47,3
TOTAL OPERACIONS CORRENTS (Cap.1-5)	277.595	83,5	21,5	227.052	87,1	20,0	22,3
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL (Cap.6-7)	17.000	5,1	15,3	11.046	4,2	11,6	53,9
TOTAL OPERACIONS FINANCERES (Cap.8-9)	38.037	11,4	18,5	22.594	8,7	19,1	68,4
TOTAL INGRESSOS	332.632	100,0	20,6	260.692	100,0	19,3	27,6

Font: Ministeri d'Economia. Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials

Quadre 3.4.3.

DISTRIBUCIO FUNCIONAL DELS PRESSUPOSTOS DE 1988 DELS MUNICIPIS DE CATALUNYA

	1988			1987		
	MPTA	%dist.	%s/Esp.	MPTA	%dist.	%s/Esp.
SERVEIS GENERALS	86.245	25,9	22,0	78.070	30,0	22,7
ENSENYAMENT	20.964	6,3	26,8	15.331	5,9	24,0
SANITAT	6.485	1,9	25,5	3.712	1,4	18,4
PENSIONS I ASSISTENCIA SOCIAL	23.676	7,1	21,3	12.776	4,9	14,6
HABITATGE I BENESTAR COMUNITARI	93.953	28,2	18,2	83.245	31,9	18,8
ALTRES SERVEIS COMUNITARIS I SOCIALS	34.156	10,3	18,1	24.492	9,4	15,8
SERVEIS ECONOMICS	5.609	1,7	11,8	5.016	1,9	7,3
DEUTE I INDETERMINATS	61.531	18,5	24,6	37.988	14,6	23,2
TOTAL	332.619	100,0	20,7	260.630	100,0	19,3

Font: Ministeri d'Economia. Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials

Pressupostos de les Diputacions

Per a l'any 1989 la suma dels pressupostos consolidats d'ingressos de les quatre diputacions catalanes se situa en 75.650 M. pta. El 57,7% d'aquests ingressos corresponen a transferències corrents i el 22,4% a variació de passius financers. Altres partides significatives són les taxes i altres ingressos, amb el 8,3%, impostos directes, amb el 4,5% i variació d'actius financers (4,4%). La Diputació de Girona és especialment dependent de les transferències corrents, amb el 72,6% d'ingressos que procedeixen d'aquest concepte, mentre que la Diputació de Tarragona ho és de la variació de passius financers, amb un 43,5% d'ingressos per aquest concepte, degut a la integració en el pressupost consolidat d'aquesta corporació provincial del moviment de fons originat pel cobrament dels impostos de caràcter real de la major part dels municipis de la província mitjançant el servei provincial de recaptació que facilita als municipis bestretes a compte (Quadre 3.4.4.).

Pel que fa a les despeses la partida més important és la que es destina a remuneracions del personal que, pel conjunt de les quatre diputacions, suma 23.046 M pta. (el 30,5% del total de despeses), seguida de la compra de béns corrents i de serveis que, amb 15.216 M pta, representa el 20,1% del total. La Diputació de Girona destina a despeses de personal el 41,1% del seu pressupost i la de Barcelona el 36,8% a despeses de personal i el 23,8% a compra de béns i de serveis. Les inversions reals sumen, globalment, 1.698 M pta. que representen el 2,24% de la suma dels pressupostos (5,5 punts menys que en els pressupostos de l'exercici anterior), mentre que les transferències de capital pugen a 12.546 M pta (el 16,6% de la suma dels pressupostos, 3,3 punts més que en l'exercici anterior). A la Diputació de Barcelona les inversions reals han passat del 10,5% a l'exercici del 1988

al 0,5% a l'exercici de 1989 i les transferències de capital del 9,4% al 16,5% en el mateix període. (Quadre 3.4.5.).

Les quatre diputacions catalanes, globalment considerades, han incrementat llurs ingressos en un 131,1% entre l'any 1982 i l'any 1989. Barcelona i Lleida, amb el 89% i el 72% respectivament se situen per sota d'aquest índex, mentre que Girona (167%) i, especialment, Tarragona (463%) el superen àmpliament. L'increment dels ingressos de les diputacions catalanes es veu en certa mesura distorsionat per l'evolució dels capítols 8 i 9, de caràcter financer, com es fa evident en el cas de la Diputació de Tarragona; mentre que els capítols financers per al conjunt de les quatre diputacions quintupliquen el seu volum emtre 1982 i 1989, la resta de capítols no arriben a doblar en el mateix període. (Quadre 3.4.6.).

Quadre 3.4.4.

PRESSUPOSTOS CONSOLIDATS D'INGRESSOS DE LES DIPUTACIONS CATALANES, 1.988-1989

(Milions de ptes)

	1989					1988				
Capitols d'ingressos	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total
Impostos directes	2.478	372	193	333	3.376	2.600	330	154	260	3.344
Impostos indirectes	3	0	0	78	81	2	40	0	0	42
Taxes i altres ingressos	4.448	616	820	374	6.258	2.974	625	558	398	4.555
Transferències corrents	27.922	4.720	4.757	6.211	43.610	25.702	3.754	4.443	6.023	39.922
Ingressos patrimonials	1.124	55	265	602	2.046	1.103	71	351	611	2.136
Alienació d'inversions	2	0	0	35	37	0	0	0	15	15
Transferències de capital	2	0	0	27	29	0	0	0	564	564
Variació d'actius financers	128	0	211	2.957	3.296	130	85	209	3.080	3.504
Variació de passius financers	7.371	740	620	8.186	16.917	7.976	1.400	600	7.460	17.436
TOTAL INGRESSOS	43.478	6.503	6.866	18.803	75.650	40.487	6.305	6.315	18.411	71.518

Font: Annex al Projecte de Llei del Pressupost de la Generalitat, les seves Entitats Autònomes i Entitats Gestores de la SS

Quadre 3.4.5.

PRESSUPOSTOS CONSOLIDATS DE DESPESES DE LES DIPUTACIONS CATALANES, 1.988-1989

(Milions de ptes)

Capitols de despeses	1989					1988				
	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Total
Remuneracions del personal	15.980	2.675	2.391	2.000	23.046	13.829	2.287	2.067	1.645	19.828
Compra béns corrents i servei	10.357	1.237	1.441	2.181	15.216	9.807	1.071	1.482	1.974	14.334
Interessos	3.748	716	478	660	5.602	3.321	626	478	482	4.907
Transferències corrents	3.681	595	337	1.109	5.722	3.632	517	278	851	5.278
Inversions reals	218	332	796	352	1.698	4.239	293	752	259	5.543
Transferències de capital	7.175	545	1.045	3.781	12.546	3.799	379	992	2.936	8.106
Variació d'actius financers	400	1	30	2.775	3.206	229	0	30	2.917	3.176
Variació de passius financers	1.919	402	348	5.945	8.614	1.631	1.132	236	7.347	10.346
TOTAL DESPESES	43.478	6.503	6.866	18.803	75.650	40.487	6.305	6.315	18.411	71.518

Font: Annex al Projecte de Llei del Pressupost de la Generalitat, les seves Entitats Autònomes i Entitats Gestores de la SS

Quadre 3.4.6.

EVOLUCIO DELS PRESSUPOSTOS D'INGRESSOS DE LES DIPUTACIONS CATALANES (1.982-1.989)

(Milions de ptes)

	1.982	1.983	1.984	1.985	1.986	1.987	1.988	1.989
A/ SENSE OPERACIONS FINANCERES								
Barcelona	19.504	23.475	28.438	31.903	32.606	33.147	32.381	35.979
Girona	2.400	3.058	3.483	4.408	4.572	4.512	4.820	5.763
Lleida	3.568	3.303	4.698	4.543	4.649	5.994	5.506	6.035
Tarragona	3.109	3.866	4.530	6.017	6.531	7.956	7.871	7.660
Total	28.581	33.702	41.149	46.871	48.358	51.609	50.578	55.437
B/ OPERACIONS FINANCERES (CAPITOLS 8 i 9)								
Barcelona	3.466	1.683	3.669	2.459	4.335	7.633	8.106	7.499
Girona	36	482	836	480	798	650	1.485	740
Lleida	423	94	132	189	207	1.036	809	831
Tarragona	233	590	1.344	1.504	983	1.502	10.540	11.143
Total	4.158	2.849	5.981	4.632	6.323	10.821	20.940	20.213
C/ PRESSUPOST TOTAL								
Barcelona	22.970	25.158	32.107	34.362	36.941	40.780	40.487	43.478
Girona	2.436	3.540	4.319	4.888	5.370	5.162	6.305	6.503
Lleida	3.991	3.397	4.830	4.732	4.856	7.030	6.315	6.866
Tarragona	3.342	4.456	5.874	7.521	7.514	9.458	18.411	18.803
TOTAL	32.739	36.551	47.130	51.503	54.681	62.430	71.518	75.650

Font: Annexos als Projectes de Llei del Pressupost de la Generalitat, les seves Entitats autònomes i Entitats Gestores de la SS (v.e.)

3.5.- LA RECAPTACIÓ DELS TRIBUTS DE L'ESTAT A CATALUNYA L'ANY 1988

Segons les dades recentment publicades per la Inspecció General del Ministeri d'Economia i Hisenda, la recaptació de tributs estatals a Catalunya durant el 1988 ha assolit un import total de 1.637.274 milions de pessetes (MPTA). Aquesta xifra representa un increment d'un 16,2% en relació amb la de l'any anterior.

Aquest import inclou tant els tributs recaptats per les quatre delegacions provincials del Ministeri d'Economia i Hisenda a Catalunya com els tributs cedits a la Generalitat i recaptats per aquesta. No inclou però, la recaptació efectuada directament per la Direcció General del Tresor del Ministeri d'Economia i Hisenda, ja que aquesta es comptabilitza centralitzadament, sense desglossament territorial.

Aquest import, pel conjunt regionalitzat a nivell estatal és de 7.590.570 MPTA., xifra que representa un increment del 12,5% respecte a la de l'any anterior. La recaptació total en l'àmbit de l'Estat espanyol durant el 1988 ha estat de 8.177.727 MPTA. i, la diferència de 557.157 MPTA correspon al volum recaptat per l'esmentada Direcció General del Tresor.

Respecte a l'evolució dels diferents grups tributaris i pel que fa als impostos directes, l'increment a Catalunya ha estat de l'11,2% passant dels 652.151 milions recaptats l'any 1987 als 725.315 del 1988. Els increments per aquest mateix concepte en l'Estat espanyol, tant per la part regionalitzada com per al total, han presentat un comportament similar, essent de l'11,8% i 11,9% respectivament.

Els 725.315 milions recaptats a Catalunya representen el 19,8% de la recaptació regionalitzada pels impostos directes a l'Estat.

El volum recaptat en concepte d'impostos directes a Catalunya representa el 44,3% de la recaptació total catalana. Per al conjunt espanyol aquest percentatge és d'un 47,7% del total.

Pel seu volum destaca l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques amb 533.442 M. PTA., que representen un 32,6% de la recaptació total efectuada a Catalunya. Cal remarcar, també, el fort increment registrat pels impostos directes cedits (21,5%) a la Generalitat (Impost sobre Successions i Donacions i Impost Extraordinari sobre el Patrimoni).

Pel que fa als impostos indirectes, aquests han presentat a Catalunya, durant el 1988, un comportament diferenciat del dels impostos directes, amb taxes d'increment més elevades. Així, la seva recaptació ha crescut a Catalunya un 21,3% (de 726.542 milions recaptats l'any 1987 a 881.390 el 1988) mentre que el seu increment a nivell espanyol ha estat del 13,5%. El seu pes a Catalunya és gran ja que representen més de la meitat de la recaptació (53,8%). Dins aquest capítol destaca l'Impost sobre el Valor Afegit que suposa gairebé el 37% de la recaptació total a Catalunya (mentre que a l'Estat l'IVA representa el 27,4% de la recaptació total).

També és significatiu l'increment del 98,3% registrat en els impostos indirectes cedits a la Generalitat degut, en gran part, a la incorporació de la recaptació per Actes Jurídics Documentats.

L'increment registrat per les taxes i altres conceptes és força més moderat a Catalunya (0,6%) en relació amb el del conjunt regionalitzat espanyol (9,2%).

Per institucions, el conjunt de la recaptació estatal a Catalunya es distribueix, el 1988 en 1.539.622 MPTA recaptats per les delegacions del Ministeri d'Economia i Hisenda i 97.652 milions de pessetes recaptats per la Generalitat de Catalunya.

La recaptació tributària a Catalunya ha suposat, pel 1988, el 21,6% del total regionalitzat a l'Estat espanyol. Aquest fet no implica, però, que aquest percentatge representi la càrrega fiscal efectivament suportada pels habitants de Catalunya, ja que cal tenir en compte l'existència de fenòmens de traslació territorial de la càrrega impositiva. Aquests fenòmens, que es registren, sobretot, en les figures impositives de carácter indirecte, fan que l'aportació impositiva d'un determinat territori no tingui, sempre, una correspondència directa en la càrrega fiscal que suporten, realment, els contribuents d'aquest mateix territori.

En el cas de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, aquest fenomen, tot i que existeix, es produeix en molta menys intensitat. Aquest fet, juntament amb la seva importància quantitativa dins el volum de recaptació total, fan que aquesta figura impositiva pugui ser considerada com una aproximació prou fiable de la contribució impositiva dels habitants de cada territori a la recaptació tributària global. L'any 1988 la recaptació a Catalunya en concepte d'IRPF ha estat de 533.442 milions de pessetes, xifra que representa un 20% de la recaptació total regionalitzada de l'esmentat impost. Aquest percentatge representa un lleuger increment respecte al de l'any 1987 (19,5%). Cal esmentar, però, que una petita part de la recaptació de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques ha estat realitzada de forma centralitzada sense desglossament territorial (concretament 158.875 milions de pessetes per a l'any 1988).

Quadre 3.5.1.

RECAPTACIO DE TRIBUTS ESTATALS ANY 1988

(milions de pessetes)

	CATALUNYA			ESPANYA REGIONALITZAT			ESPANYA TOTAL		
	1987	1988	% var.	1987	1988	% var.	1987	1988	%var.
IMPOSTOS DIRECTES	652.151	725.315	11,2%	3.280.337	3.667.288	11,8%	3.472.230	3.886.071	11,9%
IRPF (Adm.central)	481.236	533.442	10,8%	2.267.751	2.444.877	7,8%	2.405.652	2.603.752	8,2%
IRPF (P.Basc i Navarra)				195.413	223.702	14,5%	195.413	223.702	14,5%
Altres Imp. directes (Adm.central)	149.674	166.067	11,0%	696.646	854.744	22,7%	750.638	914.652	21,8%
Altres Imp. cedits i concertats amb CA	21.241	25.806	21,5%	120.527	143.965	19,4%	120.527	143.965	19,4%
IMPOSTOS INDIRECTES	726.542	881.390	21,3%	3.286.269	3.728.359	13,5%	3.424.913	3.885.661	13,5%
IVA (Adm.central)	499.131	603.495	20,9%	1.799.833	2.053.453	14,1%	1.799.848	2.053.468	14,1%
IVA (P.Basc i Navarra)				153.020	181.944	18,9%	153.020	181.944	18,9%
Duanes (Adm.central)	153.729	174.518	13,5%	352.347	382.182	8,5%	352.347	382.182	8,5%
Altres Imp. indirectes (Adm.central)	48.564	53.557	10,3%	867.684	919.608	6,0%	1.006.313	1.076.895	7,0%
Imp. cedits i concertats amb CA	25.118	49.820	98,3%	113.385	191.172	68,6%	113.385	191.172	68,6%
TAXES I ALTRES	30.386	30.569	0,6%	178.433	194.923	9,2%	367.681	375.995	2,3%
Taxes i altres (Adm.central)	9.996	8.543	-14,5%	75.285	81.491	8,2%	264.533	262.563	-0,7%
Taxes cedides i concertades amb CA	20.390	22.026	8,0%	103.148	113.432	10,0%	103.148	113.432	10,0%
TOTAL	1.409.079	1.637.274	16,2%	6.745.039	7.590.570	12,5%	7.264.824	8.147.727	12,2%

Font: Informe sobre Recaptació any 1988.Inspecció General del Ministeri d'Economia i Hisenda

Quadre 3.5.2.
DISTRIBUCIO RECAPTACIO IMPOSTOS ESTATALS
(milions de pessetes)

	T.CEDITS I CONCERTATS		DELEGACIONS D'HISENDA		TOTAL	
	1987	1988	1987	1988	1987	1988
Andalusia	45.604	62.247	475.963	515.112	521.567	577.359
Aragó	12.675	16.344	175.896	192.939	188.571	209.283
Astùries	7.859	9.718	94.537	108.361	102.396	118.079
Balears	6.122	9.769	87.511	99.797	93.633	109.566
Canàries	14.491	19.543	94.040	106.070	108.531	125.613
Cantàbria	4.028	8.425	84.141	80.041	88.169	88.466
Castella-Lleó	17.078	21.036	251.216	262.084	268.294	283.120
Castella-La Manxa	8.516	10.037	85.054	91.899	93.570	101.936
Catalunya	66.749	97.652	1.342.330	1.539.622	1.409.079	1.637.274
Extremadura	4.816	6.248	36.285	41.826	41.101	48.074
Galicia	16.054	22.919	201.897	220.609	217.951	243.528
Madrid	0	0	2.391.456	2.626.225	2.391.456	2.626.225
Mùrcia	5.596	8.950	66.929	69.809	72.525	78.759
Navarra	54.882	68.231	14.690	22.941	69.572	91.172
Pais Basc	377.144	434.960	229.850	265.268	606.994	700.228
La Rioja	2.581	3.554	24.040	27.838	26.621	31.392
València	41.298	54.584	397.181	458.929	438.479	513.513
Ceuta	0	0	4.129	4.383	4.129	4.383
Melilla	0	0	2.402	2.603	2.402	2.603
TOTAL REGIONALITZAT	685.493	854.217	6.059.547	6.736.356	6.745.040	7.590.573
D.G. DEL TRESOR	0	0	519.783	557.156	519.783	557.156
TOTAL ESTATAL	685.493	854.217	6.579.330	7.293.512	7.264.823	8.147.729

Font: Informe sobre Recaptació any 1988.Inspecció General del Ministeri d'Economia i Hisenda

3.6.- ELS FONS ESTRUCTURALS COMUNITARIS I LA SEVA APLICACIÓ A CATALUNYA

La reforma dels fons estructurals

Com a conseqüència de l'aprovació, l'any 1987, de l'Acta Unica Europea i per tal d'afavorir la cohesió econòmica i social a Europa amb motiu de l'establiment del mercat únic l'any 1992, el 1988 la CEE va iniciar el procés de reforma dels Fons Estructurals (FFEE). Aquesta reforma comportarà en l'aspecte quantitatiu la duplicació de les dotacions dels tres fons a l'any 1993 en relació als existents el 1987, i des d'un punt de vista qualitatiu, l'enfocament integrat, és a dir la cooperació entre les diverses administracions i la coordinació dels tres FFEE -Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), Fons d'Orientació i Garantia Agrícola Secció Orientació (FEOGA-0) i Fons Social Europeu (FSE)- en cinc objectius diferents, cada un dels quals és participat de forma específica per un o varis FFEE. Aquests objectius són:

Objectiu 1: Fomentar el desenvolupament a les regions subdesenvolupades (FEDER, FSE, FEOGA-0).
Objectiu 2: Reconversió de regions en declivi industrial (FEDER, FSE).
Objectiu 3: Combatre l'atur de llarga durada (FSE).
Objectiu 4: Facilitar la inserció professional dels joves (FSE).
Objectiu 5.a: Accelerar l'adaptació de les estructures agràries (FEOGA-0).
Objectiu 5.b: Fomentar el desenvolupament de les zones rurals (FEDER, FEOGA-0).

Amb càrrec als FFEE de la Comunitat, s'han aprovat subvencions a la Generalitat de Catalunya en l'exercici de 1989 de 10.660 milions de pessetes, dels quals 8.620

corresponen al FEDER, 223 al FEOGA-O i 1.817 al FSE, a partir de l'adscripció d'objectius que s'especifica a continuació:

El fons europeu de desenvolupament regional (FEDER)

Després de la recent reforma dels FFEE de la CEE l'actuació del FEDER a Catalunya ha quedat restringida als objectius 2 (reconversió de regions en declivi industrial) i 5.b. (desenvolupament de zones rurals). En el mapa adjunt s'indica quin és l'àmbit territorial elegible per aquests objectius a Catalunya. Cal destacar que Catalunya ha quedat exclosa de l'Objectiu 1 dels FFEE, que és el que concentra el major volum dels recursos del FEDER -de l'ordre del 80%- degut al fet que el PIB/hab. de Catalunya, mesurat en termes de poder de compra estandaritzat (SPA), supera el 75% de la mitjana comunitària.

El Marc Comunitari de Suport (MCS) corresponent a l'Objectiu 2 d'Espanya, que actualment encara no està aprovat definitivament, preveu que la Generalitat de Catalunya podrà accedir pel període 1989-1991 a un finançament procedent del FEDER de 15.100 milions de pessetes, per a aplicar-los a l'Objectiu 2 de la zona elegible, i assigna aquests recursos a cinc eixos prioritaris. Aquestes aportacions no contemplen les possibles actuacions que el FEDER pugui finançar a les administracions locals i central a Catalunya, en l'àmbit de les seves competències ni les que es puguin fer en el marc dels programes d'iniciativa comunitària que es puguin establir en base a l'article 10 del Reglament (CEE) 4254/88 del FEDER.

Pel que fa a l'Objectiu 5.b. encara no s'ha elaborat el MCS, per bé que es preveu que els recursos financers que s'hi assignin seran molt reduïts. L'aprovació d'aquests marcs comunitaris de suport implicarà la desaparició de la relació

existent entre el Fons de Compensació Interterritorial i el FEDER prevista a l'Acord de Finançament de les Comunitats Autònomes pel període 1987-1991 i, amb tota seguretat, suposarà per a la Generalitat una assignació de recursos de l'esmentat fons europeu inferior al 30% del FCI, tal com preveia l'esmentat acord.

MAPA DE LES ZONES ELEGIBLES PEL FEDER A CATALUNYA. OBJECTIUS 2 I 5B

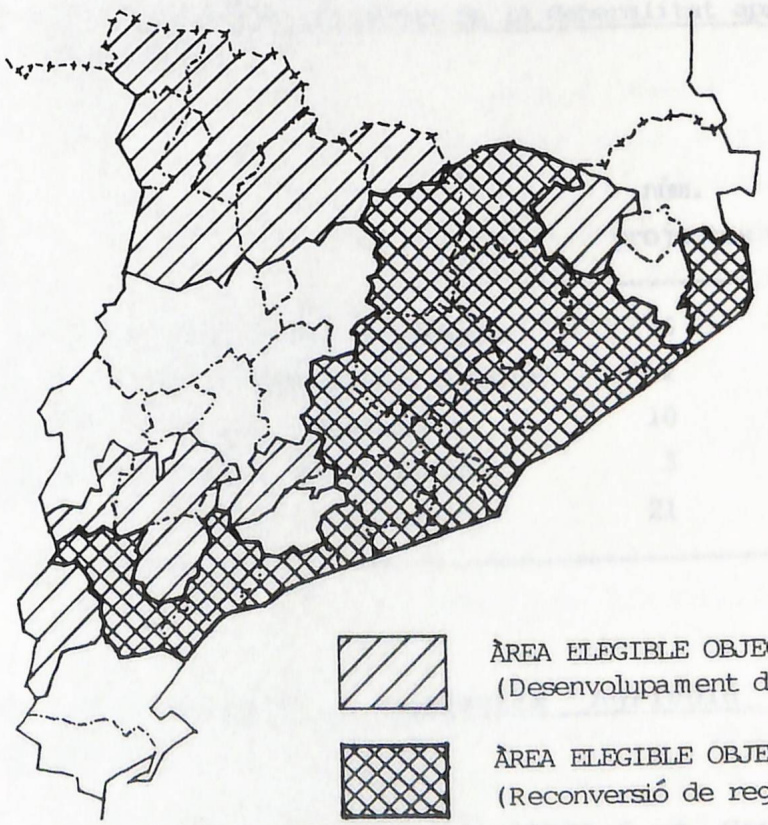

Nota: de l'àrea elegible Objectiu 2 en resten exclosos determinats barris del municipi de Barcelona.

Font: DG de Programació Econòmica.-

La CEE ha aprovat (el 21/12/89) 21 projectes de la Generalitat que comporten un finançament del FEDER de 8.620 milions de pessetes, amb càrrec al MCS 1989-1991 de l'Objectiu 2 i tres projectes de l'Administració Central de l'Estat que comporten un finançament del FEDER de 2.504 milions de pessetes, amb la qual cosa la subvenció aprovada l'any 1989 pel FEDER a Catalunya entre projectes de Generalitat i Estat és de 11.163 milions de pessetes. El Quadre 3.6.1. indica la distribució dels recursos aplicats a projectes presentats per la Generalitat de Catalunya.

Quadre 3.6.1. Distribució dels projectes de la Generalitat aprovats per sectors FEDER 1989.

Sector	núm. projectes	Subvenció Aprovada (MPTA)
Centres d'investigació aplicada i de Serveis	6	1.223,8
Universitats o instituts d'ensenyament superior	2	600,0
Infrastructures de transport. Carreteres.	10	4.323,3
Infrastructures de transport. Ferrocarrils.	3	2.473,0
TOTAL	21	8.620,2

El Fons d'Orientació i Garantia Agrícola (FEOGA-Secció Orientació)

L'aportació total prevista pel FEOGA-0 a Catalunya per a l'exercici de 1989 a través de programes i accions de les diverses Administracions se situa en 1.856 milions de pessetes, que està previst que generin una inversió total de 11.603 milions de pessetes.

Els programes aprovats el 1989 pel FEOGA-0 corresponents a la Generalitat de Catalunya sumen 446 milions de pessetes, dels quals el 50% correspon a l'aportació de la Generalitat i l'altre 50%, és a dir, 223 milions de pessetes, són subvencionats pel FEOGA-0. Aquests projectes s'inscriuen en el Pla d'Acció Comuna d'Infrastructura Rural de les Zones Desafavorides de Catalunya (Reglament 1.118/88) que forma part del paquet d'accions indirectes, en les quals la intervenció de la CEE s'orienta a reembossar a les Administracions una part de les subvencions atorgades. També formen part d'aquest paquet les Indemnitzacions Compensatòries de Muntanya (ICM) i la Millora de l'Eficàcia de les Infrastructures Agràries (Reglament 797/85).

Dins el camp d'actuació del FEOGA-0 també hi ha el que s'anomena accions directes, regulades pels Reglaments 355/77 i 4.028/86, que consisteixen en l'atorgament d'ajudes directes a les empreses agroalimentàries i pesqueres per a la realització d'inversions productives. En aquest cas el finançament destinat a les empreses prové del FEOGA-0 i del Ministeri d'Agricultura (MAPA).

El Fons Social Europeu (FSE)

El Fons Social Europeu ha aprovat per l'exercici de 1989 una dotació de 11.322 milions de pessetes per a Catalunya. D'aquest import, el 87% es destina a formació i el 13% restant a subvencions per a contractació. Pel que fa a la distribució per Administracions, el 80,7% correspon a l'Administració de l'Estat, el 16% a la Generalitat de Catalunya, el 3% a l'Administració Local i el 0,3% restant a d'altres institucions.

Els programes aprovats pel Fons Social Europeu per l'exercici de 1989 presentats per la Generalitat suposen un import de

3.698 milions de pessetes. L'aportació pressupostària de la Generalitat a aquests programes és de 1.817 milions de pessetes i iguala la subvenció aprovada pel FSE.

La major part de les ajudes es destinen a accions de formació, entre les que destaquen els programes d'acció formativa, amb un pressupost total de 1.997,3 milions de pessetes, (el 54% del pressupsot total) i els programes de formació ocupacional, amb 796,4 milions de pessetes (el 21,5% del pressupost total) bàsicament per a menors de 25 anys. També es destina una partida significativa a la formació de treballadors de PIMES, majors de 25 anys, amb una dotació de 434 milions de pessetes (l'11,7% del pressupost). El nombre total de beneficiaris del FSE a Catalunya per a 1989 és de 15.766 persones.

4.- ELS PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT PER AL 1990

4.1.- PRESENTACIÓ

Els pressupostos de la Generalitat per a 1990 estan formats pels corresponents a la Generalitat pròpiament dita, les seves Entitats Autònomes, les Empreses Públiques i altres Ens i les Entitats Gestores de la Seguretat Social, tal com es disposa a l'article 49 de l'Estatut d'Autonomia, a l'article 21 de la Llei Orgànica 8/1980 de 22 de setembre del Finançament de les Comunitats Autònomes i es recull posteriorment a l'article 29 de la Llei de Finances Públiques de Catalunya.

La quantificació dels pressupostos de 1990 és la següent:

- Generalitat de Catalunya	987.971,3 milions de pta.
- Entitats Autònomes Administratives	48.689,1 milions de pta.
- Entitats Autònomes Comercials i Financeres	50.744,2 milions de pta.
- Entitats Gestores de la Seguretat Social	356.297,9 milions de pta.
- Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i empreses depenents	28.331,9 milions de pta.
- Empreses Generalitat	41.100,1 milions de pta.

El Pressupost consolidat de la Generalitat, Entitats Autònomes i Entitats Gestores de la Seguretat Social previst per a 1990 assoleix 1.064.644,5 milions de pessetes. En els quadres 4.1.1. i 4.1.2. es presenten les xifres consolidades de despeses i ingressos respectivament.

Quadre 4.1.1.

PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, DE LES SEVES ENTITATS AUTONOMES I DE LES ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL

PRESSUPOST CONSOLIDAT D'INGRESSOS DE 1990

(milions PTA)

CAPITOLS	Generalitat	Organismes Autonoms Adm.	Com. i fin.	Entitats Gest. Seg. Social	Total sense consolidar	Tranf. internes	Total consolidat	%
1.- Impostos directes	33.800,0	0,0	0,0	0,0	33.800,0		33.800,0	3,2
2.- Impostos indirectes	100.103,0	0,0	0,0	0,0	100.103,0		100.103,0	9,4
3.- Taxes i altres ingressos	37.626,5	18.820,2	6.877,6	4.505,0	67.829,3		67.829,3	6,4
4.- Transferències corrents	727.918,8	6.577,0	2.626,0	332.039,4	1.069.161,2	343.920,0	725.241,2	68,1
5.- Ingressos patrimonials	900,0	427,0	8.824,2	1.099,5	11.250,7		11.250,7	1,1
TOTAL OPERACIONS CORRENTS	900.348,3	25.824,2	18.327,8	337.643,9	1.282.144,2	343.920,0	938.224,2	88,1
6.- Alienació inversions reals	50,0	12,0	13.962,0	0,0	14.024,0		14.024,0	1,3
7.- Transferències de capital	39.573,0	9.878,3	7.498,5	18.546,0	75.495,8	35.138,0	40.357,8	3,8
TOTAL OPERACIONS CAPITAL	39.623,0	9.890,3	21.460,5	18.546,0	89.519,8	35.138,0	54.381,8	5,1
8.- Variació actius financers	0,0	2.178,6	2.373,1	108,0	4.659,7		4.659,7	0,4
9.- Variació passius financers	48.000,0	10.796,0	8.582,8	0,0	67.378,8		67.378,8	6,3
TOTAL OPERACIONS FINANCERES	48.000,0	12.974,6	10.955,9	108,0	72.038,5	0,0	72.038,5	6,8
T O T A L	987.971,3	48.689,1	50.744,2	356.297,9	1.443.702,5	379.058,0	1.064.644,5	100,0

Quadre 4.1.2.

PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, DE LES SEVES ENTITATS AUTONOMES I DE LES ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL

PRESSUPOST CONSOLIDAT DE DESPESES 1990

(milions PTA.)

CAPITOLS	Generalitat	Organismes Autonoms Admtius.	Cial. i fin.	Entitats Gest. Seg. Social	Total sense consolidar	Tranf. internes	Total consolidat	%
1.- Remuneracions de personal	177.988,7	3.932,2	3.027,5	113.689,0	298.637,4		298.637,4	28,1
2.- Despeses béns corrents i serveis	32.389,6	4.161,8	3.456,6	149.070,1	189.078,1		189.078,1	17,8
3.- Interessos	26.121,3	1.756,7	2.250,6	0,0	30.128,6		30.128,6	2,8
4.- Transferències corrents	595.808,7	3.825,9	4.627,0	73.785,3	678.046,9	343.920,0	334.126,9	31,4
5.- Dotació amortitzacions	0,0	0,0	0,0	1.099,5	1.099,5		1.099,5	0,1
TOTAL OPERACIONS CORRENTS	832.308,3	13.676,6	13.361,7	337.643,9	1.196.990,5	343.920,0	853.070,5	80,1
6.- Inversions reals	66.475,3	16.122,0	23.532,7	16.421,5	122.551,5		122.551,5	11,5
7.- Transferències de capital	64.436,0	16.321,7	1.289,0	2.124,5	84.171,2	35.138,0	49.033,2	4,6
TOTAL OPERACIONS CAPITAL	130.911,3	32.443,7	24.821,7	18.546,0	206.722,7	35.138,0	171.584,7	16,1
8.- Variació actius financers	12.165,4	1.160,8	10.648,8	108,0	24.083,0		24.083,0	2,3
9.- Variació passius financers	12.586,3	1.408,0	1.912,0	0,0	15.906,3		15.906,3	1,5
TOTAL OPERACIONS FINANCERES	24.751,7	2.568,8	12.560,8	108,0	39.989,3	0,0	39.989,3	3,8
T O T A L	987.971,3	48.689,1	50.744,2	356.297,9	1.443.702,5	379.058,0	1.064.644,5	100,0

Gràfic 4.1.1.

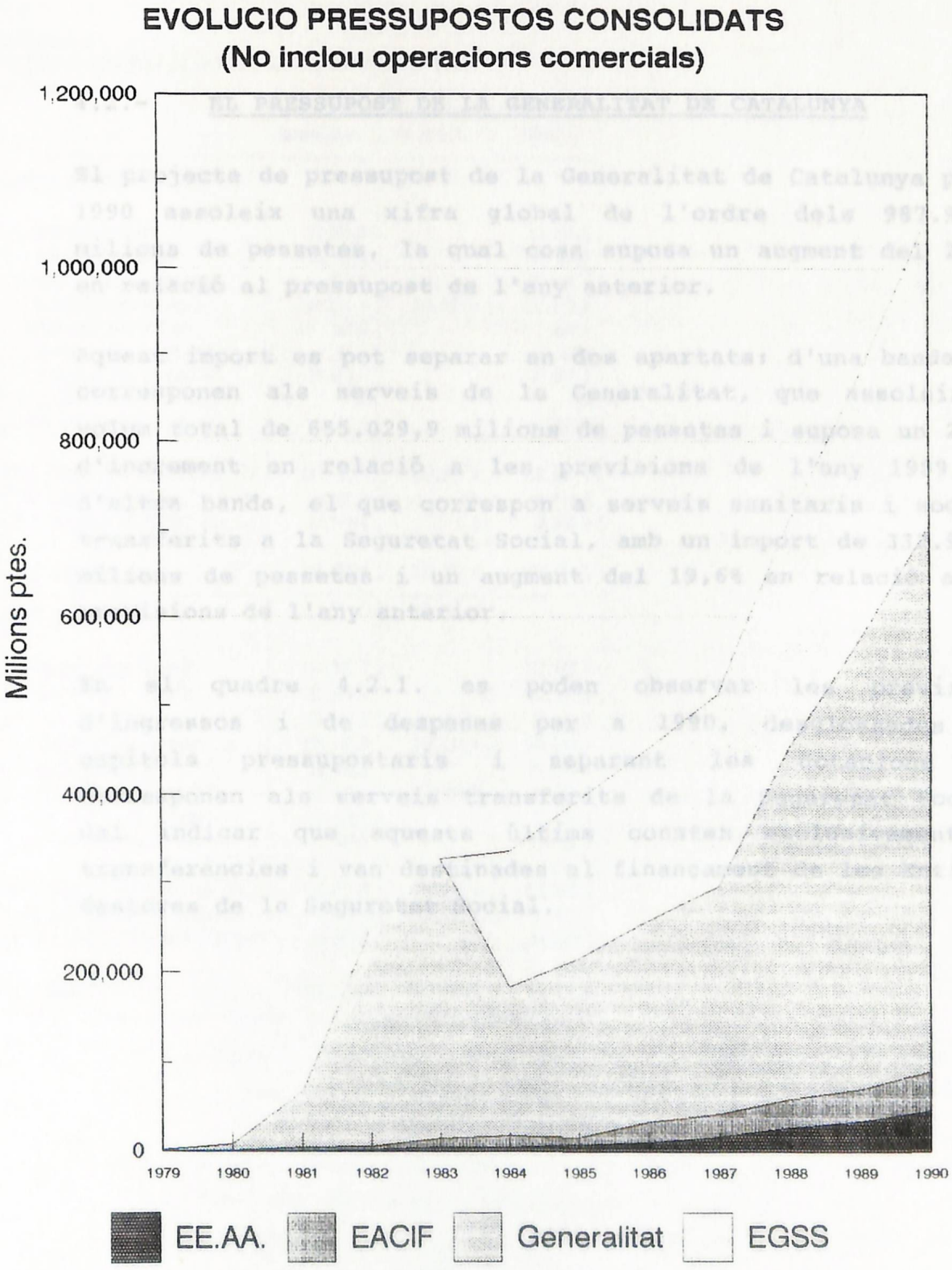
EVOLUCIO PRESSUPOSTOS CONSOLIDATS
(No inclou operacions comercials)
Milions ptes.
1,200,000
1,000,000
800,000
600,000
400,000
200,000
0
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
EE.AA.
EACIF
Generalitat
EGSS

4.2.- EL PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El projecte de pressupost de la Generalitat de Catalunya per a 1990 assoleix una xifra global de l'ordre dels 987.971,3 milions de pessetes, la qual cosa suposa un augment del 21,3% en relació al pressupost de l'any anterior.

Aquest import es pot separar en dos apartats: d'una banda, el corresponen als serveis de la Generalitat, que assoleix un volum total de 655.029,9 milions de pessetes i suposa un 21,2% d'increment en relació a les previsions de l'any 1989; i, d'altra banda, el que correspon a serveis sanitaris i socials transferits a la Seguretat Social, amb un import de 332.941,4 milions de pessetes i un augment del 19,6% en relació a les previsions de l'any anterior.

En el quadre 4.2.1. es poden observar les previsions d'ingressos i de despeses per a 1990, desglossades per capítols pressupostaris i separant les dotacions que corresponen als serveis transferits de la Seguretat Social. Cal indicar que aquests últims consten exclusivament de transferències i van destinades al finançament de les Entitats Gestores de la Seguretat Social.

Quadre 4.2.1.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
(milions ptes)

	Serveis de la Generalitat	Serveis transf de la S.S.	TOTAL
CAPITOLS D'INGRESSOS			
1.- Impostos directes	33.800,0		33.800,0
2.- Impostos indirectes	100.103,0		100.103,0
3.- Taxes i altres ingressos	37.626,5		37.626,5
4.- Transferències corrents	394.977,4	332.941,4	727.918,8
5.- Ingressos patrimonials	900,0		900,0
6.- Alienació inversions reals	50,0		50,0
7.- Transferències de capital	39.573,0		39.573,0
8.- Variació actius financers	0,0		0,0
9.- Variació passius financers	48.000,0		48.000,0
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	567.406,9	332.941,4	900.348,3
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	39.623,0	0,0	39.623,0
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	48.000,0	0,0	48.000,0
TOTAL INGRESSOS	655.029,9	332.941,4	987.971,3
CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Remuneracions personal	177.988,7		177.988,7
2.- Compra béns i serveis	32.389,6		32.389,6
3.- Interessos	26.121,3		26.121,3
4.- Transferències corrents	280.172,3	315.636,4	595.808,7
6.- Inversions reals	66.475,3		66.475,3
7.- Transferències de capital	47.131,0	17.305,0	64.436,0
8.- Variació actius financers	12.165,4		12.165,4
9.- Variació passius financers	12.586,3		12.586,3
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	516.671,9	315.636,4	832.308,3
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	113.606,3	17.305,0	130.911,3
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	24.751,7	0,0	24.751,7
TOTAL DESPESES	655.029,9	332.941,4	987.971,3

4.2.1.- El Pressupost d'Ingressos de la Generalitat

Marc General

Els recursos que formen el marc de finançament de la Generalitat, segons el seu origen, es poden desglossar en dues classes: els ingressos de gestió pròpia i els ingressos per transferències.

Els ingressos de gestió pròpia són recursos autònoms, l'obtenció dels quals depèn directament de l'administració financera de la Generalitat. Dins aquest grup s'engloben els tributs cedits i els propis, els ingressos patrimonials i els ingressos financers.

Els tributs cedits són figures impositives de titularitat estatal, el rendiment dels quals està cedit a les comunitats autònomes. Els tributs cedits a la Generalitat són els següents: l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, l'impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques, l'impost general sobre successions i la taxa sobre el joc.

Els tributs propis, la titularitat dels quals correspon a la Generalitat són, d'una banda, les taxes inherents als serveis traspassats a la Generalitat i, d'altra banda, els tributs de nova creació: l'impost sobre el joc del bingo i el recàrrec sobre la taxa que grava les màquines escurabutxaques.

Pel que fa als ingressos financers, poden ser prèstecs concertats amb persones físiques o jurídiques, o bé, emissió de deute públic, i han d'anar destinats exclusivament a finançar despeses d'inversió.

Tal com s'ha indicat, a més dels ingressos de gestió pròpia, la Generalitat rep uns ingressos per transferències procedents

d'altres administracions públiques, els quals representen la part més significativa en l'estructura financera del pressupost de la Generalitat. Efectivament, per a l'any 1990 el pes de les transferències se situa en un 77,7% del total del pressupost.

Els ingressos per transferències corrents i de capital es perceben amb càrrec als pressupostos de les diferents administracions públiques: de l'Administració Central, de la Seguretat Social i, també, de les diputacions provincials i dels ajuntaments. La importància quantitativa en unes i en altres és molt diferent, la part més gran procedeix de l'Administració Central i de la Seguretat Social. En efecte, en el pressupost de l'any 1990 les transferències de l'Administració Central suposen un 54,7% del total dels ingressos per transferències i les de la Seguretat Social un 43,3%.

Cal indicar que en compliment de l'article 48.2 de l'Estatut d'Autonomia, que estableix que els ingressos dels ens locals de Catalunya consistents en participacions en ingressos estatals es percebran a través de la Generalitat, en el pressupost figuren les dotacions corresponents al Fons Nacional de Cooperació Municipal destinades als ajuntaments i diputacions de Catalunya.

Transferències de l'Administració Central

Pel que fa a l'Administració Central, les transferències que es reben són les procedents del percentatge de participació en els ingressos de l'Estat, les subvencions condicionades i, fins a l'any 1989, les procedents del Fons de Compensació Interterritorial.

Els recursos procedents del percentatge de participació en els ingressos de l'Estat vénen definits en l'Acord de Finançament de les comunitats autònomes pel quinquenni 1987-91. En aquest acord es va establir la metodologia de càlcul d'aquest percentatge, així com els criteris que determinen la seva evolució durant el quinquenni.

El percentatge definitiu de participació en els ingressos de l'Estat ve configurat per la relació entre el finançament incondicionat inicial -prèvia deducció de les quantitats fixades com objectiu de recaptació per tributs cedits i taxes, així com de les subvencions de gratuïtat a l'ensenyament- i els Ingressos Tributaris de l'Estat Ajustats Estructuralment (ITAE).

El criteri bàsic que defineix l'evolució és la taxa de creixement dels ITAE, definits com els impostos directes i indirectes, excepte els susceptibles de cessió i els ingressos que constitueixen recursos de la CEE, més la recaptació per cotitzacions a la Seguretat Social i a l'atur. No obstant això, es determina que l'increment màxim que pot experimentar el finançament via percentatge és el del PIB nominal de l'economia espanyola i, el límit mínim és l'increment de la Despesa Estatal Equivalent (GEE), de la qual en formen part els Capítols I, II i VI de la majoria de Ministeris i Organismes Autònoms, exceptuats, entre d'altres, els Ministeris de Defensa, Interior i Justícia.

El percentatge de participació és fix per a un període de cinc anys, després del qual es revisarà. Malgrat això, es preveuen uns supòsits de revisió d'aquest percentatge: cessió de nous tributs, modificació de la capacitat recaptatòria de tributs cedits i nous traspassos de serveis a les comunitats autònomes.

Les subvencions condicionades es caracteritzen pel fet que van destinades a una finalitat específica. Tal com estableix

l'article 153 del text refós de la LLei General Pressupostària (Reial Decret Legislatiu 1091/88), la gestió i l'administració d'aquestes subvencions s'efectuarà segons el que preveu la normativa estatal i segons la normativa autonòmica, en la mesura que la comunitat autònoma tingui competències. En aquest article s'estableix també que els criteris de distribució d'aquestes subvencions els fixaran els respectius departaments ministerials, després que les CA hagin manifestat la seva opinió. La distribució s'haurà d'efectuar al començament de l'exercici econòmic.

En relació amb les transferències del Fons de Compensació Interterritorial, la seva finalitat és el finançament de projectes de nova inversió dels serveis transferits a les CA i, alhora, la correcció dels desequilibris interterritorials.

Fins a l'any 1989 la distribució entre CA de les dotacions d'aquest fons s'ha fet segons el que està establert en la LLei 7/1984 del Fons de Compensació Interterritorial. El volum global del FCI es fixa en un 30% de la inversió civil nova de l'Estat i es distribueix entre comunitats autònomes segons les següents variables sòcio-econòmiques: renda per habitant, saldo migratori, atur, superfície i insularitat.

Finalment, també es perceben a través de l'Administració Central els diferents fons estructurals de la CEE que aporten recursos a les CA i que són el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE) i el Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària, secció Orientació (FEOGA-O).

El FEDER té com a finalitat fomentar el desenvolupament econòmic de les zones menys afavorides i reconvertir les regions afectades pel declivi industrial. En l'acord de finançament s'estableix que les comunitats autònomes poden

obtenir uns recursos del FEDER en una quantia màxima del 30% del seu respectiu FCI.

En relació amb el FSE (Fons Social Europeu), la seva funció prioritària és la lluita contra l'atur de llarga durada i la integració dels joves a la vida professional.

Per últim, el FEOGA-Orientació té com a objectiu l'adaptació de les estructures agràries, la reconversió de les produccions agràries i el desenvolupament de les zones rurals.

Modificacions en les transferències de l'Administració Central per a 1990

Durant l'any 1989 van ser aprovats pel Consell de Ministres els Reials Decrets relatius als Acords de Traspàs de serveis de la Comissió Mixta de Transferències Estat-Generalitat de Catalunya en les matèries següents:

- Ensenyaments de Graduat Social
- Ensenyaments Superiors de Marina Civil
- Transports per Carretera i per Cable
- Ampliació de mitjans en matèria de Temps Lliure
- Ampliació de mitjans en matèria de Protecció de Menors
- Societats Anònimes Laborals

El valor del cost efectiu d'aquests serveis en pessetes 1986 és de 563 milions de pessetes, i el de les taxes associades de 144 milions de pessetes. En definitiva, el nou valor de la financiació inicial per percentatge de participació en ingressos per a 1990 (en pessetes 1986) és de 95.437 milions de pessetes, el que representa un índex de participació de 1'1,1882927.

En funció de les modificacions en el percentatge de participació en ingressos i de l'índex de creixement previst en la Despesa Estatal Equivalent (1,6957), els recursos provinents de la participació en els ingressos de l'Estat l'any 1990, segons previsió pressupostària, són de 161.833 milions de pessetes.

D'altra banda, el Consell de Política Fiscal i Financera en la reunió plenària celebrada el dia 21 de febrer de 1990 va aprovar la reforma del Fons de Compensació Interterritorial (FCI), la qual preveu, entre d'altres modificacions, l'establiment d'una Compensació Transitòria al marge de les dotacions específiques del FCI, ja que a partir de 1990 només participaran d'aquest Fons les Comunitats Autònomes de menor renda per càpita.

Catalunya no participarà l'any 1990 del Fons de Compensació Interterritorial, i el valor de la compensació transitòria per a aquest any va ser acordat en 26.330 milions de pessetes, que representa un creixement del 10,2% respecte dels recursos rebuts a través del FCI l'any 1989.

Finalment, pel que fa al FEDER ja s'ha esmentat, en l'apartat 3.6., que la Generalitat podrà obtenir uns 15.100 milions de pessetes per al conjunt del període 1989-91, dels quals 8.620 corresponen a projectes ja aprovats. Actualment s'està treballant en l'elaboració de programes operatius i grans projectes que cobriran els aproximadament 6.500 milions de pessetes encara disponibles per a la resta del període esmentat, és a dir, per als anys 1990 i 1991.

Previsió d'ingressos pressupostaris

El pressupost d'ingressos per a 1990, excloent els recursos destinats al finançament dels serveis transferits de la Seguretat Social, assoleix un import de 655.029,9 milions de pessetes, la qual cosa suposa un increment del 22,1% en relació a les previsions de l'any anterior. Al quadre 4.2.2. i el gràfic 4.2.1. es presenta l'estructura de pressupost d'ingressos per capítols pressupostaris per a l'any 1990 i la seva comparació amb les previsions de l'any 1989. En el quadre 4.2.3., que es passa a comentar a continuació, figura la previsió d'ingressos atenent a l'origen dels recursos.

a) Ingressos corresponents a la recaptació prevista dels tributs cedits de l'Estat

Les previsions de recaptació per tributs cedits de l'Estat per a 1990 assoleixen la xifra de 151.091 milions de pessetes, la qual cosa representa un 23,1% del total d'ingressos previstos i un increment del 55,6% en relació a les previsions realitzades l'any 1989.

Els desglossament de la recaptació prevista pels diferents tributs cedits, per ordre d'importància és la següent: Impost sobre Actes Jurídics Documentats, 47.000 milions; Impost sobre Transmissions Patrimonials, 42.719 milions; Taxa Estatal sobre el Joc, 27.571 milions; Impost sobre Successions, 18.000 milions i, per últim, Impost Extraordinari sobre el Patrimoni i les Persones Físiques, 15.800 milions.

b) Recaptació per Tributs Propis

La recaptació prevista per als dos tributs creats per la Generalitat de Catalunya per a l'any 1990 és de 12.048 milions de pessetes, i representen un increment del 32,3%

Gràfic 4.2.1.

PRESSUPOST DE LA GENERALITAT PER A 1990
DISTRIBUCIO PER CAPITOLS D'INGRESSOS

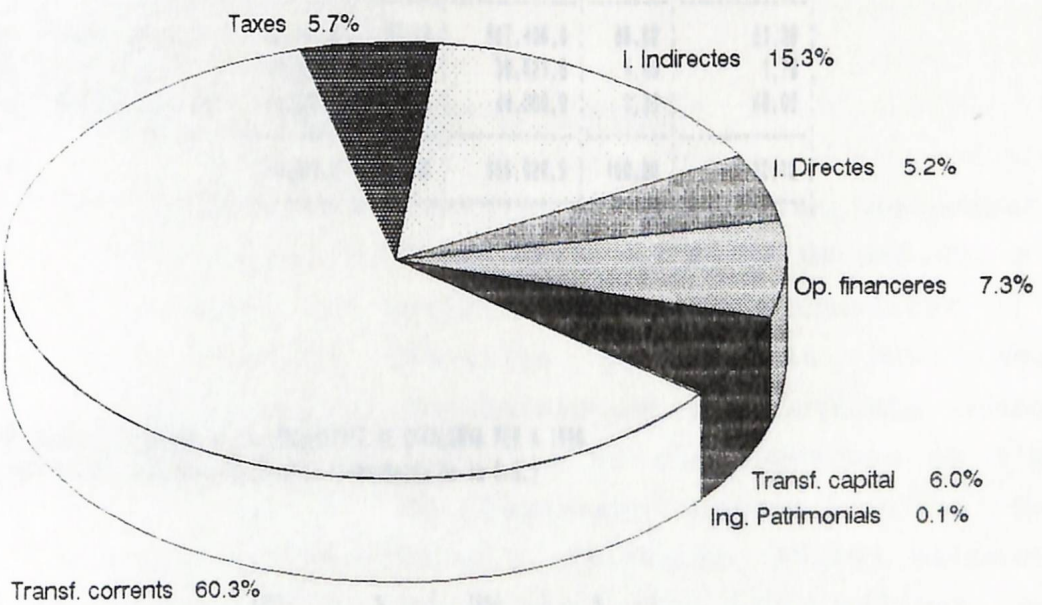

Quadre 4.2.2.
PROJECTE DE PRESSUPOST D'INGRESSOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990. RESUM PER CAPITOLS
(Exclou els ingressos corresponents als serveis traspassats de la S.S.) (milions ptes)

	1989	%	1990	%	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS					
1.- Impostos directes	20.835,0	3,88	33.800,0	5,16	62,23
2.- Impostos indirectes	63.075,0	11,76	100.103,0	15,28	58,70
3.- Taxes i altres ingressos	28.081,6	5,24	37.626,5	5,74	33,99
4.- Transferències corrents	354.539,4	66,10	394.977,4	60,30	11,41
5.- Ingressos patrimonials	900,0	0,17	900,0	0,14	0,00
6.- Alienació inversions reals	50,0	0,01	50,0	0,01	0,00
7.- Transferències de capital	38.911,0	7,25	39.573,0	6,04	1,70
8.- Variació actius financers	0,0	0,00	0,0	0,00	-
9.- Variació passius financers	30.000,0	5,59	48.000,0	7,33	60,00
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	467.431,0	87,14	567.406,9	86,62	21,39
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	38.961,0	7,26	39.623,0	6,05	1,70
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	30.000,0	5,59	48.000,0	7,33	60,00
TOTAL INGRESSOS	536.392,0	100,00	655.029,9	100,00	22,12

Quadre 4.2.3.
PROJECTE DE PRESSUPOST D'INGRESSOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
(Exclou els ingressos corresponents als serveis traspassats de la S.S.)
(milions ptes.)

	1989	%	1990	%
INGRESSOS				
Tributs cedits	97.105,0	18,1	151.091,0	23,1
Tributs Propis	14.886,0	2,8	19.490,0	3,0
Transf. corrents de l'Estat	345.623,3	64,4	385.472,0	58,8
Altres transf. corrents	8.916,0	1,7	9.505,4	1,5
Transf. capital de l'Estat	31.743,0	5,9	34.573,0	5,3
Altres transf. capital	7.168,0	1,3	5.000,0	0,8
Emissió de deute a llarg termini	30.000,0	5,6	48.000,0	7,3
Altres ingressos	950,6	0,2	1.898,5	0,3
TOTAL	536.392,0	100,0	655.029,9	100,0

en relació a les previsions efectuades l'any anterior. La recaptació de l'Impost sobre el joc de la Plena o Bingo es preveu que assoleixi la xifra de 10.383 milions de pessetes; i el recàrrec que grava les màquines escurabutxaques 1.665 milions de pessetes.

La resta de tributs propis són les taxes i d'altres exaccions, per a les quals es preveu una recaptació de 7.442 milions de pessetes.

c) Transferències corrents de l'Estat

Les previsions en concepte de transferències corrents de l'Estat per a 1990 assoleixen la xifra de 385.472 milions de pessetes, les quals aporten a la Generalitat el 58,8% dels ingressos previstos per aquest any. Aquestes transferències es desglossen en els següents conceptes: percentatge de participació en els ingressos de l'Estat, 161.833 milions de pessetes; subvencions a tercers procedents dels diferents ministeris, 68.743 milions; per compensació de serveis estatutaris, 6.222 milions; dotació derivada de la major despesa estatal equivalent, 5.100 milions; i, finalment, les tranferències destinades als municipis i diputacions catalanes de 143.574 milions.

d) Transferències de capital de l'Estat

Les transferències de capital procedents de l'Estat previstes per a l'any 1990 suposen un volum total de 34.573 milions de pessetes i un 5,3% del conjunt d'ingressos previst per a la Generalitat. Aquestes transferències es composen de les següents dotacions: compensació transitòria per inversions, 26.330 milions de pessetes, que representa un 10,2% d'increment en relació a la dotació del FCI de l'any 1989; subvencions a tercers

procedents de diferents ministeris, 7.350 milions de pessetes; i, per últim, 893 milions per al Pla d'Obres i Serveis.

e) Altres transferències

Al marge de les transferències corrents i de capital procedents de l'Estat es preveuen per a 1990 altres transferències corrents i de capital de l'ordre dels 14.505 milions de pessetes. D'aquestes transferències cal destacar les que provenen de la CEE (Fons Social Europeu i Fons Europeu de Desenvolupament Regional), que representen 7.500 milions de pessetes. Les restants provenen de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes i de les diputacions i ajuntaments per atendre els serveis traspassats (bombers i mossos d'esquadra).

f) Emissió de deute a llarg termini

Per a l'any 1990 es preveu una emissió de deute a llarg termini de 48.000 milions de pessetes, destinada al finançament d'actuacions inversores.

g) Altres ingressos

Per últim, la resta d'ingressos prevista per a 1990 correspon als ingressos patrimonials, a l'alienació d'inversions reals i a altres ingressos, el volum global dels quals és de 1.898,5 milions de pessetes.

4.2.2.- El pressupost de despeses de la Generalitat

El projecte de pressupost de despeses d'enguany de la Generalitat de Catalunya assoleix un import de 655.029,9 milions de pessetes un cop deduïdes les transferències dels serveis traspassats de la Seguretat Social.

Els crèdits pressupostaris per a 1990 experimenten un creixement de 118.638 milions de pessetes en termes absoluts i del 22,1% en termes relatius en relació als crèdits aprovats per a 1989.

Seguint la classificació econòmica de la despesa (quadre 4.2.4.), aquest increment es localitza principalment, en termes absoluts, en les transferències corrents, remuneracions de personal, inversions reals i variació d'actius financers. Els augments més significatius en termes relatius es produeixen, per aquest ordre, en la variació d'actius i passius financers, compra de béns corrents i serveis i inversions reals.

La distribució percentual dels crèdits de 1990 és d'un 78,9% per a despeses corrents, un 17,3% per a despeses de capital i un 3,8% per a despeses financeres. Els principals capítols de despesa són les transferències corrents, que representen el 42,8% del total, seguides per ordre d'importància per les despeses de personal, 27,2%, i les inversions reals amb un 10,2% (gràfic 4.2.2.).

Les despeses de funcionament, constituïdes per les remuneracions de personal i la compra de béns i serveis creixen un 20,9%, nivell inferior a la resta de la despesa, i representen un total del 32,1% del pressupost.

Les dotacions per a 1990 de despeses de personal incorporen, a més de l'augment de les retribucions per a 1990, la

Quadre 4.2.4.

PROJECTE DE PRESSUPOST DE DESPESES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990. RESUM PER CAPITOLS

(Exclou les despeses corresponents als serveis traspassats de la S.S.) (milions ptes)

	1989	%	1990	%	% variació 90/89
CAPITOLS DE DESPESA					
1.- Remuneracions personal	149.488,1	27,87	177.988,7	27,17	19,07
2.- Compra béns i serveis	24.472,7	4,56	32.389,6	4,94	32,35
3.- Interessos	21.384,5	3,99	26.121,3	3,99	22,15
4.- Transferències corrents	243.058,8	45,31	280.172,3	42,77	15,27
6.- Inversions reals	50.391,9	9,39	66.475,3	10,15	31,92
7.- Transferències de capital	39.442,8	7,35	47.131,0	7,20	19,49
8.- Variació actius financers	106,2	0,02	12.165,4	1,86	11355,19
9.- Variació passius financers	8.047,1	1,50	12.586,3	1,92	56,41
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	438.404,0	81,73	516.671,9	78,88	17,85
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	89.834,7	16,75	113.606,3	17,34	26,46
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	8.153,3	1,52	24.751,7	3,78	203,58
TOTAL DESPESES	536.392,0	100,00	655.029,9	100,00	22,12

Gràfic 4.2.2.

PRESSUPOST DE LA GENERALITAT PER A 1990
DISTRIBUCIO PER CAPITOLS DE DESPESA

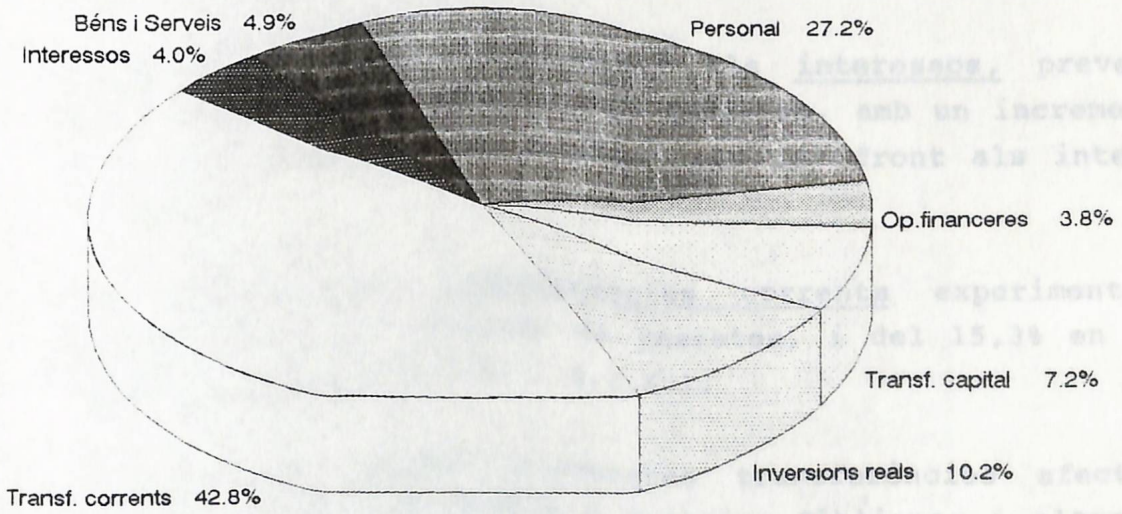

compensació per la pèrdua del poder adquisitiu produïda per la diferència entre l'augment de retribucions en 1989 i la variació de l'índex de preus al consum.

El creixement de les despeses per a la compra de béns corrents i de serveis està localitzat, bàsicament, al Departament d'Ensenyament, al de la Presidència i al de Benestar Social.

El tercer capítol corresponent als interessos, preveu uns crèdits de 26.121,3 milions de pessetes, amb un increment del 22,2% respecte a l'any anterior per fer front als interessos financers.

Les depeses per transferències corrents experimenten un augment de 37.114 milions de pessetes, i del 15,3% en termes relatius (quadres 4.2.5. i 4.2.6.).

El principal augment d'aquestes transferències afecta als crèdits per transferències a Empreses Públiques i altres Ens, amb un creixement de 13.155 milions; a les transferències a Corporacions Locals, que augmenten 12.679 milions; i a les transferències a famílies i institucions sense finalitat de lucre, per a les quals es preveuen uns crèdits de 52.556,4 milions de pessetes, amb un augment respecte al 1989 de 7.033,6 milions.

Pel que fa a les direccions generals gestores d'aquests crèdits, la variació més important correspon a les transferències per participació dels ens locals en ingressos de l'Estat, que augmenten de forma paral.lela als ingressos pressupostats per aquest mateix concepte en 12.004,4 milions de pessetes. Altres variacions significatives són les de la D.G. d'Universitats, que augmenta els seus crèdits per a transferències corrents en 7.624,2 milions, és a dir, un 30,8% respecte al 1989. La Direcció General de Gestió de Professorat

i Centres Educatius experimenta un creixement de 5.782,3 milions de pessetes, que representa un augment del 14,4% respecte a l'any anterior (quadre 4.2.6.).

Quadre 4.2.5.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
TRANSFERENCIES CORRENTS: DISTRIBUCIO PER ARTICLES (Milions ptes.)
(Exclou les transferències corresponents als serveis traspassats de la S.S.)

Article	1989	%	1990	%
40 A l'Estat/A la Generalitat	0,0	0,0	0,0	0,0
41 A Organismes Autònoms Administratius	2.490,0	1,0	4.208,2	1,5
42 A la Seguretat Social	15.071,7	6,2	16.541,1	5,9
43 A Organismes Autonoms Comercials o Financers	2.207,3	0,9	2.701,0	1,0
44 A Empreses Públiques i d'altres ens públics	35.756,1	14,7	48.911,6	17,5
45 A Comunitats Autònomes	0,0	0,0	0,0	0,0
46 A Corporacions Locals	137.278,6	56,5	149.957,6	53,5
47 A Empreses privades	4.732,1	1,9	5.296,4	1,9
48 A families i institucions sense finalitat de lucre	45.522,8	18,7	52.556,4	18,8
49 A l'exterior	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL TRANSFERENCIES CORRENTS	243.058,6	100,0	280.172,3	100,0

Quadre 4.2.6.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
PRINCIPALS TRANSFERENCIES CORRENTS.
(Detall de les Direccions Generals amb transferències corrents superiors als 500 milions)

Serveis	Seccions	1989	%	1990	%	%variació 90/89
Unic	Corporacions Locals	131.569,6	54,13	143.574,0	51,24	9,12
D.G. Gestió professorat i centres	Ensenyament	40.306,7	16,58	46.089,0	16,45	14,35
D.G. Universitats	Ensenyament	24.774,4	10,19	32.398,6	11,56	30,77
D.G. Afers Socials	Benestar Social	15.134,1	6,23	16.522,0	5,90	9,17
S.G. i Consell Executiu	Presidència	5.625,4	2,31	9.034,5	3,22	60,60
D.G. Ocupació	Treball	2.989,0	1,23	3.270,0	1,17	9,40
D.G. Promoció Cultural	Cultura	2.389,8	0,98	3.149,2	1,12	31,77
S.G. Esports	Presidència	2.282,1	0,94	2.775,8	0,99	21,64
D.G. Transports	PTOP	2.713,0	1,12	2.624,2	0,94	-3,27
D.G. Ordenació i Innovació Educativa	Ensenyament	130,06	0,05	2.328,1	0,83	1689,99
G. Conseller i S.G.	Indústria	1.198,3	0,49	1.829,7	0,65	52,69
D.G. Administració Local	Governació	1.440,0	0,59	1.489,0	0,53	3,40
D.G. Indústria	Indústria	1.142,0	0,47	1.310,0	0,47	14,71
D.G. Joventut	Presidència	1.018,2	0,42	1.233,8	0,44	21,18
D.G. Política Lingüística	Cultura	675,4	0,28	1.231,0	0,44	82,26
G. Conseller	Cultura	823,1	0,34	1.106,7	0,40	34,46
D.G. Serveis Comunitaris	Benestar Social	825,8	0,34	904,5	0,32	9,53
D.G. Seguretat Social	Treball	21,0	0,01	837,0	0,30	3885,72
Gab. Conseller i S.G.	Agricultura R. i Pesca	698,2	0,29	799,2	0,29	14,47
D.G. Obres Hidràuliques	PTOP	760,1	0,31	798,1	0,28	5,00
Gabinet Conseller i Deleg. Territorials	Economia	304,4	0,13	678,8	0,24	123,03
D.G. Patrimoni Cultural	Cultura	422,5	0,17	521,2	0,19	23,35
D.G. Funció Pública	Governació	308,0	0,13	510,8	0,18	65,85
Altres		5.507,6	2,27	5.157,0	1,84	-6,37
TOTAL TRANSFERENCIES CORRENTS		243.058,8	100,00	280.172,3	100,00	15,27

En termes relatius, els creixements més importants es produeixen a la D.G. de Seguretat Social del Departament de Treball i a la D.G. d'Ordenació i Innovació Educativa.

Les despeses de capital, per la seva part, experimenten un creixement del 26,5%, xifra lleugerament superior a l'augment de la despesa total (22,1%).

Concretament, les inversions augmenten un 31,9% i les transferències de capital ho fan en un 19,5%. El total de la despesa prevista per aquests conceptes és de 66.475,3 i 47.131 milions de pessetes respectivament, xifres que representen globalment un 17,4% del pressupost.

Els principals departaments gestors de les operacions de capital són Política Territorial i Obres Públiques (43%) i Ensenyament (16,5%). Els augments més importants de crèdits tenen també lloc en aquests departaments. El primer d'aquests departaments augmenta els seus crèdits per operacions de capital en 11.884,2 milions de pessetes, que es destinen bàsicament, a inversions reals. El Departament d'Ensenyament, per la seva part, té un augment pressupostari de 4.452,4 milions de pessetes en els crèdits d'aquests tipus d'operacions (quadre 4.2.7.).

Les inversions reals previstes per a 1990 es destinen principalment (quadre 4.2.8.) a béns destinats a l'ús general (42,7%) i a edificis i altres construccions (31,4%).

La Direcció General de Carreteres gestiona uns crèdits totals del 35,6% del total d'inversions del pressupost de la Generalitat, amb un augment respecte al 1989 del 42,9%, sensiblement superior a la mitjana d'aquestes despeses. La Direcció General d'Arquitectura i Equipaments, amb un import de 12.320,8 milions de pessetes, representa un 18,5% dels crèdits per inversions. En ordre al seu creixement percentual,

Quadre 4.2.7.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
OPERACIONS DE CAPITAL. DISTRIBUCIO PER SECCIONS
(Exclou les transferències corresponents als serveis traspassats de la S.S.)
(milions ptes)

SECCIONS	1989	%	1990	%	% variació 90/89
01.- Parlament	90,4	0,10	122,9	0,11	35,95
02.- Presidència	6.266,4	6,98	8.072,2	7,11	28,82
04.- Governació	3.234,6	3,60	6.268,0	5,52	93,78
05.- Economia i Finances	1.099,3	1,22	883,7	0,78	-19,61
06.- Ensenyament	14.329,2	15,95	18.781,6	16,53	31,07
07.- Cultura	3.179,7	3,54	4.178,0	3,68	31,40
08.- Sanitat i S.S.	3.279,2	3,65	3.650,8	3,21	11,33
09.- Pol.Territorial i O.P.	36.924,0	41,10	48.826,2	42,98	32,23
10.- Agricultura, Ramad. i Pesca	4.807,8	5,35	5.255,3	4,63	9,31
11.- Treball	2.000,0	2,23	590,0	0,52	-70,50
12.- Justicia	2.397,0	2,67	3.136,0	2,76	30,83
13.- Industria i Energia	4.562,7	5,08	4.912,2	4,32	7,66
14.- Comerç, Consum i T.	3.226,6	3,59	3.662,5	3,22	13,51
15.- Consell Consultiu	5,5	0,01	175,0	0,15	3081,82
16.- Classes Passives	0,0	0,00	0,0	0,00	-
17.- Deute	0,0	0,00	0,0	0,00	-
18.- Sindicatura Comptes	4,1	0,00	22,5	0,02	448,78
19.- Corporacions Locals	0,0	0,00	0,0	0,00	-
20.- Benestar Social	4.428,2	4,93	2.469,5	2,17	-44,23
21.- Despeses diversos departaments	-	-	2.600,0	2,29	-
T O T A L	89.834,8	100,00	113.606,3	100,00	26,46

Quadre 4.2.8.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
INVERSIONS REALS: DISTRIBUCIO SEGONS CLASSIFICACIO ECONOMICA DE LA DESPESA (Milions ptes.)

Article	1989	%	1990	%
60 Terrenys i béns naturals	1.697,4	3,4	1.775,4	2,7
61 Edificis i altres construccions	16.749,8	33,2	20.874,7	31,4
62 Maquinària, instal.lacions i utillatge	782,8	1,6	1.056,3	1,6
63 Material de transport	346,4	0,7	398,3	0,6
64 Mobiliari i estris	1.954,9	3,9	2.917,9	4,4
65 Equips per procés de dades	1.683,4	3,3	2.441,2	3,7
66 Béns destinats a l'us general	22.064,2	43,8	28.414,9	42,7
67 Altre immobilitzat material	3.714,9	7,4	6.696,9	10,1
68 Immobilitzat immaterial	1.398,1	2,8	1.899,6	2,9
TOTAL INVERSIONS REALS	50.391,9	100,0	66.475,3	100,0

Quadre 4.2.9.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
PRINCIPALS INVERSIONS REALS
(Detall de les Direccions Generals amb inversions reals superiors als 500 milions)

Direcció General	Departament	1989	%	1990	%	%variació 90/89
D.G. Carreteres	PTOP	16.542,0	32,83	23.632,5	35,55	42,86
D.G. Arquitectura i equipaments	Ensenyament	10.574,5	20,98	12.320,8	18,53	16,51
D.G. Transports	PTOP	4.299,8	8,53	4.664,4	7,02	8,48
Gabinet Conseller i S.G.	PTOP	2.267,5	4,50	2.765,7	4,16	21,97
D.G. Serveis Penitenciaris i Rehabilitació	Justicia	1.691,0	3,36	2.345,0	3,53	38,68
S.General i Consell Executiu	Presidència	417,6	0,83	1.886,0	2,84	351,57
Gabinet Conseller i S.G.	Agricultura R. i Pesca	1.329,0	2,64	1.488,0	2,24	11,96
S.G. Esports	Presidència	1.137,0	2,26	1.464,2	2,20	28,77
D.G. Patrimoni Cultural	Cultura	922,3	1,83	1.423,5	2,14	54,34
D.G. Medi Natural	Agricultura R. i Pesca			1.190,9	1,79	
D.G. Arquitectura i Habitatge	PTOP	798,5	1,58	1.105,0	1,66	38,38
Compra immoble D.G. Patrimoni	Diversos Departaments			1.100,0	1,65	
D.G. Seguretat Ciutadana	Governació	236,9	0,47	925,8	1,39	290,81
S.General	Cultura	864,6	1,72	964,5	1,45	11,55
D.G. Serveis Comunitaris	Benestar	470,0	0,93	739,5	1,11	57,34
D.G. Universitats	Ensenyament	40,0	0,08	672,5	1,01	1581,25
D.G. Medi Ambient	PTOP			569,5	0,86	
Altres		8.801,2	17,47	7.217,6	10,86	-17,99
TOTAL INVERSIONS REALS		50.391,9	100,00	66.475,3	100,00	31,92

cal destacar l'augment de crèdits previstos a la D.G. d'Universitats, a la Secretaria General i Consell Executiu i a la Direcció General de la Seguretat Ciudadana del Departament de Governació. Així mateix, cal fer esment de les inversions pressupostades a les noves direccions generals de Medi Natural del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, amb 1.190,9 milions, i de Medi Ambient del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, amb 569,5 milions de pessetes. Una nova secció denominada Diversos Departaments, preveu uns crèdits per a la compra d'un immoble per 1.100 milions de pessetes (quadre 4.2.9.).

Les transferències de capital, amb un valor total de 47.131 milions de pessetes, tenen com a principal destinatari les Corporacions Locals amb 12.139,8 milions de pessetes, és a dir, un 25,8% del total. Les transferències a empreses i a altres ens públics configuren el segon grup en importància amb 7.532,6 milions de pessetes. Les transferències consolidables amb els Organismes Autònoms Comercials i Financers sumen un total de 7.532,6 milions de pessetes, i les destinades als Organismes Administratius 5.896,8 milions de pessetes. Les transferències de capital a empreses privades i a les famílies i institucions sense finalitat de lucre, assoleixen 6.377,6 i 5.981,3 milions de pessetes, respectivament (quadre 4.2.10.).

Les principals transferències de capital es gestionen des del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Les transferències més importants són les que realitza la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, que preveu en el seu pressupost un total de 4.685,4 milions de pessetes, dels quals 3.700 milions corresponen a transferències a l'Institut Català del Sòl per a la construcció de nous habitatges (quadre 4.2.11.).

Quadre 4.2.10.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
TRANSFERENCIES DE CAPITAL: DISTRIBUCIO PER ARTICLES (Milions ptes.)
(Exclou les transferències corresponents als serveis traspassats de la S.S.)

ARTICLE	1989	%	1990	%
70 A l'Estat/A la Generalitat	17,1	0,0	0,0	0,0
71 A Organismes Autònoms Administratius	4.089,7	10,4	5.896,8	12,5
72 A la Seguretat Social	811,8	2,1	1.241,0	2,6
73 A Organismes Autònoms Comercials o Financers	4.068,3	10,3	7.532,6	16,0
74 A Empreses Públiques i d'altres ens públics	14.543,2	36,9	7.961,8	16,9
75 A Comunitats Autònomes	0,0	0,0	0,0	0,0
76 A Corporacions Locals	8.019,4	20,3	12.139,8	25,8
77 A Empreses privades	3.459,1	8,8	6.377,6	13,5
78 A families i institucions sense finalitat de lucre	4.434,1	11,2	5.981,3	12,7
79 A l'exterior	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL TRANSFERENCIES DE CAPITAL	39.442,8	100,0	47.131,0	100,0

La D.G. d'Obres Hidràuliques preveu en els seus crèdits per transferències de capital un total de 4.418,6 milions de pessetes, que s'adrecen en un 90,8% a la Junta d'Aigües.

Cal esmentar també les transferències de la D.G. d'Administració Local, amb destí a a les Corporacions Locals per un import de 4.355,2 milions de pessetes, xifra que representa un creixement del 125,1% respecte a l'any anterior.

El capítol de variació d'actius financers és el que presenta més variació percentual respecte al pressupost de 1989. Els crèdits previstos en aquest projecte són de 12.165,4 milions de pessetes, xifra que representa l'1,9% de les despeses.

Els principals agents d'aquestes despeses són, per una part, el Departament de Benestar Social, amb una aportació a compte de capital a l'empresa ADIGSA per un import de 3.286 milions de pessetes i, per una altra, el Departament de PTOP, que presenta en el seu projecte de pressupost uns crèdits per adquisició d'accions per un import de 2.802,8 milions de pessetes i una aportació a compte de capital de 2.960,5 milions de pessetes a l'empresa Ferrocarrils de la Generalitat.

Cal també esmentar els crèdits pressupostats pel Departament d'Indústria com aportacions a compte de capital al Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, al Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial i a l'Institut d'Investigació Aplicada a l'Automòbil per un total de 2.286,8 milions de pessetes.

Finalment, els crèdits previstos per l'amortització de crèdits i deute es fixen en 12.586,3 milions de pessetes, amb un creixement del 56,4% respecte al 1989.

Quadre 4.2.11.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990
PRINCIPALS TRANSFERENCIES DE CAPITAL.
(Detall de les Direccions Generals amb transferències de capital superiors als 500 milions)

Direcció General	Departament	1989	%	1990	%	%variació 90/89
D.G. Arquitectura i Habitatge	PTOP	2.945,4	7,47	4.685,4	9,94	59,07
D.G. Obres Hidràuliques	PTOP	3.422,6	8,68	4.418,6	9,38	29,10
D.G. Administració Local	Governació	1.935,0	4,91	4.355,2	9,24	125,07
D.G. Ordenació i Planif. Sanitària	Sanitat i S.S.	2.694,0	6,83	2.860,0	6,07	6,16
D.G. Universitats	Ensenyament	1.351,5	3,43	2.383,1	5,06	76,33
S.G. d'Esports	Presidència	2.177,0	5,52	2.347,8	4,98	7,85
D.G. Arquitectura i equipaments	Ensenyament	1.627,0	4,13	2.280,5	4,84	40,17
D.G. Indústria	Indústria	1.251,0	3,17	2.236,7	4,75	78,79
S.G. i Consell Executiu	Presidència	2.136,3	5,42	1.753,1	3,72	-17,94
D.G. Turisme	Comerç,consum i turisme	1.330,0	3,37	1.731,3	3,67	30,17
D.G. Medi Ambient	PTOP		0,00	1.718,0	3,65	-
D.G. Transports	PTOP	4.215,0	10,69	1.550,0	3,29	-63,23
Dot.capital a OA Finan. D.G.Política Financ.	Diversos Departaments		0,00	1.500,0	3,18	-
D.G. Comerç interior	Comerç,consum i turisme	1.450,0	3,68	1.450,0	3,08	0,00
D.G. d'Afers Socials	Benestar Social	811,2	2,06	1.241,0	2,63	52,98
D.G. Promoció Comercial	Indústria	849,9	2,15	1.119,8	2,38	31,75
D.G. Urbanisme	PTOP	353,0	0,89	985,0	2,09	179,04
D.G. Carreteres	PTOP	75,0	0,19	737,7	1,57	883,65
D.G. Patrimoni Cultural	Cultura	394,0	1,00	703,1	1,49	78,45
D.G. Promoció Cultural	Cultura	494,0	1,25	702,9	1,49	42,29
Gabinet Conseller i S.G.	Agricultura, R.i Pesca	971,8	2,46	629,2	1,34	-35,25
Gabinet Conseller i S.G.	Indústria	1.931,0	4,90	612,3	1,30	-68,29
Altres		7.027,6	17,82	5.130,4	10,89	-27,00
TOTAL TRANSFERENCIES DE CAPITAL		39.442,3	100,00	47.131,0	100,00	19,49

La distribució del total de les despeses pressupostades per Departaments o Seccions pressupostàries es presenta al quadre 4.2.12.

En valors absoluts, les seccions que presenten un creixement superior són Ensenyament, Política Territorial i Obres Públiques, Corporacions Locals i Deute. Aquestes quatre seccions representen el 73,6% del pressupost de despeses de la Generalitat.

En termes relatius, excepció feta del Consell Consultiu i la Sindicatura de Comptes, les seccions que presenten un increment més substancial de les seves dotacions pressupostàries són PTOP, amb un 40% de creixement; Presidència, amb un 39,7%; Indústria i Energia, que creix un 38,4%; Governació, que experimenta un augment del 38,1% i la Secció de Deute i Cultura, amb creixements del 31,5% i el 30,6%, respectivament.

Una nova secció denominada Despeses de Diversos Departaments presenta enguany uns crèdits de 7.700 milions de pessetes. Aquests crèdits tenen com a finalitat principal atendre l'adequació i compensació de retribucions de personal.

Quadre 4.2.12.
PROJECTE DE PRESSUPOST DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1990. RESUM PER SECCIONS
(Exclou les despeses corresponents als serveis traspassats de la S.S.) (milions ptes)

SECCIONS	1989	%	1990	%	% variació 90/89
01.- Parlament	1.882,5	0,35	2.204,4	0,34	17,10
02.- Presidència	20.100,8	3,75	28.074,8	4,29	39,67
04.- Governació	14.484,0	2,70	20.000,0	3,05	38,08
05.- Economia i Finances	3.973,5	0,74	4.776,7	0,73	20,21
06.- Ensenyament	195.674,0	36,48	232.045,4	35,43	18,59
07.- Cultura	11.793,3	2,20	15.350,5	2,34	30,16
08.- Sanitat i S.S.	9.101,2	1,70	10.249,7	1,56	12,62
09.- Pol.Territorial i O.P.	48.533,3	9,05	67.937,0	10,37	39,98
10.- Agricultura, Ramad. i Pesca	11.308,3	2,11	13.223,3	2,02	16,93
11.- Treball	8.002,8	1,49	8.575,0	1,31	7,15
12.- Justicia	12.042,8	2,25	12.835,1	1,96	6,58
13.- Indústria i Energia	9.323,6	1,74	12.900,0	1,97	38,36
14.- Comerç, Consum i T.	4.868,0	0,91	5.600,0	0,85	15,04
15.- Consell Consultiu	112,5	0,02	315,0	0,05	180,04
16.- Classes Passives	500,0	0,09	550,0	0,08	10,00
17.- Deute	29.461,6	5,49	38.738,6	5,91	31,49
18.- Sindicatura Comptes	224,8	0,04	430,5	0,07	91,52
19.- Corporacions Locals	131.569,6	24,53	143.574,0	21,92	9,12
20.- Benestar Social	23.435,4	4,37	29.950,0	4,57	27,80
21.- Despeses diversos departaments	-	-	7.700,0	1,18	-
T O T A L	536.392,0	100,00	655.029,9	100,00	22,12

4.3.- ELS PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS AUTÒNOMES DE CARÀCTER ADMINISTRATIU

Els pressupostos de les Entitats Autònomes Administratives que es presenten al Parlament per al 1990 sumen globalment un total de 48.689,1 milions de ptes, xifra que representa un augment sobre els pressupostos aprovats per al 1989 del 50,8% (quadres 4.3.1. i 4.3.2.).

Les despeses consolidades d'aquestes Entitats assoleixen però 45.028,1 milions de ptes ja que hi ha unes transferències internes entre aquests organismes per un import de 3.661.- milions de ptes.

En el pressupost de 1990 es presenten els pressupostos de tres noves Entitats Autònomes Administratives creades durant el 1989: l'Institut Català d'Estudis Mediterranis i l'Institut Català de la Dona, adscrits al Departament de la Presidència i l'Institut d'Estadística de Catalunya adscrit al Departament d'Economia i Finances.

Els pressupostos de les Entitats Autònomes Administratives es financien en un 53,1% per ingressos corrents; un 20,3% per ingressos de capital i un 26,6% per operacions financeres.

Les despeses es distribueixen en un 16,6% per despeses de funcionament; un 11,5% altres despeses corrents, un 33,1% va destinat a l'execució d'inversions reals; un 33,5% a transferències de capital i el restant 5,3% són operacions financeres.

Les principals variacions pressupostàries respecte l'any anterior es produeixen, com es veurà més endavant, en entitats gestores del medi ambient a Catalunya: la Junta de Sanejament, la Junta de Residus i la Junta d'Aigües.

Quadre 4.3.1.
PROJECTE DE PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS AUTONOMES ADMINISTRATIVES PER A 1990
(milions ptes)

	02.32 I.N.E.F. Catalunya	02.33 Patronat Muntanya Montserrat	02.34 Institut Català Est. Mediterranis	02.35 Institut Català de la Dona	04.31 Escola Administr. Pública	04.32 Escola Policia Catalunya	05.31 Institut Estadística Catalunya	06.31 Inst.Cat. Noves Prof.	07.31 Institució Lletres Catalanes	08.31 Institut Estudis Salut	09.31 Junta Sanejament	09.32 Junta Residus	09.33 Junta d'Aigües	10.31 INCAVI	11.31 Inst. Prom Formació Coop.	14.31 Institut Català Consum	TOTAL E.A.A.
CAPITOLS D'INGRESSOS																	
1.- Impostos directes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.- Taxes i altres ingressos	73,3	57,2	0,0	0,0	4,4	42,0	0,2	16,0	0,0	46,5	14.869,0	14,0	3.656,1	41,4	0,0	0,0	18.820,2
4.- Transferències corrents	703,2	119,9	198,0	189,1	499,8	178,2	491,6	180,0	86,8	122,7	0,0	499,2	2.987,1	168,3	45,3	108,0	6.577,0
5.- Ingressos patrimonials	13,0	1,3	0,5	0,0	1,0	0,0	0,8	5,0	0,4	0,0	398,5	4,5	2,0	0,0	0,0	0,0	427,0
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	0,0	0,0	12,0
7.- Transferències de capital	17,0	0,0	0,0	0,0	20,0	195,5	416,0	4,0	13,2	20,4	0,0	1.658,0	7.489,6	18,5	0,0	26,0	9.878,3
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	1.417,0	0,0	760,8	0,5	0,0	0,0	2.178,6
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4.996,0	3.000,0	2.800,0	0,0	0,0	0,0	10.796,0
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	789,6	178,3	198,5	189,1	505,2	220,2	492,5	201,0	87,2	169,2	15.267,5	517,7	6.645,2	209,7	45,3	108,0	25.824,2
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	17,0	0,0	0,0	0,0	20,0	195,5	416,0	4,0	13,2	20,4	0,0	1.658,0	7.501,6	18,5	0,0	26,0	9.890,3
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	6.413,0	3.000,0	3.560,8	0,5	0,0	0,0	12.974,6
TOTAL INGRESSOS	806,6	178,3	198,5	189,1	525,2	415,7	908,6	205,0	100,4	189,9	21.680,5	5.175,7	17.707,5	228,7	45,3	134,0	48.689,1

Quadre 4.3.2.

PROJECTE DE PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS AUTONOMES ADMINISTRATIVES PER A 1990

(milions ptes)

	02.32 I.N.E.F. Catalunya	02.33 Patronat Muntanya Montserrat	02.34 Institut Català Est. Mediterranis	02.35 Institut Català de la Dona	04.31 Escola Administr. Pública	04.32 Escola Policia Catalunya	05.31 Institut Estadística Catalunya	06.31 Inst.Cat. Noves Prof.	07.31 Institució Lletres Catalanes	08.31 Institut Estudis Salut	09.31 Junta Sanejament	09.32 Junta Residus	09.33 Junta d'Aigües	10.31 INCAVI	11.31 Inst. Prom Formació Coop.	14.31 Institut Català Consum	TOTAL E.A.A.
CAPITOLS DE DESPESA																	
1.- Remuneracions personal	666,0	39,8	49,1	30,1	179,9	104,5	316,8	65,5	16,2	68,3	351,0	194,3	1.601,9	168,2	12,8	67,7	3.932,2
2.- Compra béns i serveis	116,0	16,7	146,9	123,5	314,7	112,5	171,5	120,1	37,0	100,0	240,0	140,1	2.432,0	40,0	18,0	32,8	4.161,8
3.- Interessos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	625,0	183,3	944,9	0,0	0,0	0,0	1.756,7
4.- Transferències corrents	7,5	71,5	0,0	35,0	10,5	3,3	0,0	16,0	34,0	1,0	3.620,0	0,0	2,6	2,5	14,5	7,5	3.825,9
6.- Inversions reals	17,0	50,3	2,5	0,0	20,0	195,5	253,3	3,5	13,2	20,4	303,0	4.108,0	11.091,5	18,0	0,0	26,0	16.122,0
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	155,7	0,0	0,0	0,0	15.616,0	550,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16.321,7
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	1.160,0	0,0	0,0	0,0	1.160,8
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,8	0,0	0,0	0,0	925,5	0,0	474,7	0,0	0,0	0,0	1.408,0
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	789,6	128,1	196,0	188,6	505,2	220,3	491,8	201,6	87,2	169,2	4.836,0	517,7	4.981,4	210,7	45,3	108,0	13.676,6
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	17,0	50,3	2,5	0,0	20,0	195,5	409,0	3,5	13,2	20,4	15.919,0	4.658,0	11.091,5	18,0	0,0	26,0	32.443,7
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	7,8	0,0	0,0	0,3	925,5	0,0	1.634,7	0,0	0,0	0,0	2.568,8
TOTAL DESPESES	806,6	178,3	198,5	189,1	525,2	415,7	908,6	205,0	100,4	189,9	21.680,5	5.175,7	17.707,5	228,7	45,3	134,0	48.689,1

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

El projecte de pressupost d'aquest Institut per a 1990 preveu un total d'ingressos i despeses de 806,6 milions de pessetes (quadre 4.3.3.).

En relació al pressupost aprovat per a l'any anterior, hi ha un augment pressupostari en termes nominals del 31,4%.

Les despeses d'enguany es distribueixen en un 97,9% per despeses corrents i el restant 2,1% per despeses de capital.

Per la part dels ingressos, les transferències corrents de la Generalitat financien el 87,1% del pressupost. La resta d'ingressos provenen de taxes i altres ingressos (9,1%), i, en menor mesura, de transferències de capital i ingressos patromonials.

Patronat de la Muntanya de Montserrat

Aquest Patronat adscrit al Departament de la Presidència, presenta per a 1990 un projecte de pressupost de 178,3 milions de pessetes (quadre 4.3.4.), dels quals el principal capítol de despesa correspon a transferències corrents a institucions sense finalitat de lucre, per a la prestació de serveis públics i neteja del recinte del Monestir.

En el capítol d'inversions cal ressenyar la instal.lació d'una nova pujada d'aigües, que juntament amb altres inversions presenta un total de crèdits pressupostaris de 50,3 milions.

Referent als ingressos, el finançament d'aquesta Entitat prové bàsicament de transferències corrents de la Generalitat i d'ens territorials. Les taxes d'aparcament configuren la segona font de finançament.

Quadre 4.3.3.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIO FISICA DE CATALUNYA (02.32)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	502,2	666,0	32,6
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	97,3	116,0	19,3
3.- Taxes i altres ingressos	59,0	73,3	24,3	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	541,0	703,2	30,0	4.- Transferències corrents	2,5	7,5	200,0
5.- Ingressos patrimonials	2,0	13,0	550,1	6.- Inversions reals	12,0	17,0	41,7
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	12,0	17,0	41,7	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	602,0	789,6	31,2	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	602,0	789,6	31,2
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	12,0	17,0	41,7	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	12,0	17,0	41,7
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	614,0	806,6	31,4	TOTAL DESPESES	614,0	806,6	31,4

Quadre 4.3.4.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL PATRONAT DE LA MUNTANYA DE MONTSERRAT (02.33)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	37,9	39,8	5,1
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	16,1	16,7	3,8
3.- Taxes i altres ingressos	54,5	57,2	4,9	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	53,5	119,9	124,0	4.- Transferències corrents	50,8	71,5	40,8
5.- Ingressos patrimonials	1,2	1,3	8,3	6.- Inversions reals	4,4	50,3	1.042,1
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	109,2	178,3	63,3	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	104,8	128,1	22,2
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	4,4	50,3	1.042,1
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	109,2	178,3	63,3	TOTAL DESPESES	109,2	178,3	63,3

Institut Català d'Estudis Mediterranis

L'Institut Català d'Estudis Mediterranis va ser creat per la llei 1/1989 de 16 de febrer del Parlament de Catalunya, i té entre els seus principals objectius l'estudi dels problemes que afecten el medi, la indústria, el comerç, les noves tecnologies i les realitats culturals de l'àrea mediterrànea.

El projecte d'aquesta Entitat per enguany és de 198,5 milions de pessetes (quadre 4.3.5.), finançats quasi en la seva integritat per transferències corrents de la Generalitat.

Les despeses corresponen en un 98,7% a despeses de funcionament bàsicament, per compra de béns corrents i de serveis.

Institut Català de la Dona

La llei 11/1989 de 10 de juliol del Parlament de Catalunya creà aquest Institut amb naturalesa d'organisme autònom de caràcter administratiu.

L'objectiu d'aquest Institut és elaborar i executar tots aquells projectes i propostes relatius a la formació de la dona, que permetin fer efectiu el principi d'igualtat dins l'àmbit de competències de la Generalitat, per complir i desenvolupar allò que estableix l'article 8.2. de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i els principis constitucionals.

Els recursos pressupostaris d'aquest Institut assoleixen en el projecte pressupostari de 1990 els 189,1 milions de pessetes (quadre 4.3.6), finançats per transferències corrents del pressupost de la Generalitat.

Quadre 4.3.5.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA D'ESTUDIS MEDITERRANIS(02.34)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	-	0,0	-	1.- Remuneracions personal	-	49,1	-
2.- Impostos indirectes	-	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	-	146,9	-
3.- Taxes i altres ingressos	-	0,0	-	3.- Interessos	-	0,0	-
4.- Transferències corrents	-	198,0	-	4.- Transferències corrents	-	0,0	-
5.- Ingressos patrimonials	-	0,5	-	6.- Inversions reals	-	2,5	-
6.- Alienació inversions reals	-	0,0	-	7.- Transferències de capital	-	0,0	-
7.- Transferències de capital	-	0,0	-	8.- Variació actius financers	-	0,0	-
8.- Variació actius financers	-	0,0	-	9.- Variació passius financers	-	0,0	-
9.- Variació passius financers	-	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	-	198,5	-	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	-	196,0	-
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	-	0,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	-	2,5	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	-	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	-	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	-	198,5	-	TOTAL DESPESES	-	198,5	-

Quadre 4.3.6.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA DE LA DONA(02.35)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	-	0,0	-	1.- Remuneracions personal	-	30,1	-
2.- Impostos indirectes	-	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	-	123,5	-
3.- Taxes i altres ingressos	-	0,0	-	3.- Interessos	-	0,0	-
4.- Transferències corrents	-	189,1	-	4.- Transferències corrents	-	35,0	-
5.- Ingressos patrimonials	-	0,0	-	6.- Inversions reals	-	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	-	0,0	-	7.- Transferències de capital	-	0,0	-
7.- Transferències de capital	-	0,0	-	8.- Variació actius financers	-	0,5	-
8.- Variació actius financers	-	0,0	-	9.- Variació passius financers	-	0,0	-
9.- Variació passius financers	-	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	-	189,1	-	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	-	188,6	-
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	-	0,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	-	0,0	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	-	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	-	0,5	-
TOTAL INGRESSOS	-	189,1	-	TOTAL DESPESES	-	189,1	-

Les despeses es distribueixen en un 15,9% per remuneracions de personal, un 65,3% per despeses de compra de béns corrents i serveis. La quantitat restant de 35 milions de pessetes va destinada a transferències corrents a famílies i institucions sense finalitat de lucre.

Escola d'Administració Pública

El pressupost d'enguany d'aquesta Entitat és d'un import de 525,2 milions de pessetes (quadre 4.3.7.).

Aquesta Escola es financia amb transferències corrents i de capital del pressupost de la Generalitat, que globalment augmenten en relació a l'any anterior un 59%.

Les principals despeses d'aquesta Entitat són per la compra de béns corrents i de serveis, que agrupen gairebé el 60% del pressupost, i les despeses de personal, que representen un 34,3% del total.

Escola de Policia de Catalunya

El projecte de pressupost d'aquesta entitat presenta uns recursos de 415,7 milions de pessetes, dels quals 373,7 milions provenen de transferències del pressupost de la Generalitat i els restants 42 milions de taxes i altres ingressos (quadre 4.3.8.).

Es preveuen uns crèdits per despeses corrents de 220,3 milions amb un augment respecte de l'any anterior del 73,6% i unes despeses de capital de 195,5 milions, adreçades en la seva major part a acondicionament de locals i adquisició de mobiliari.

Quadre 4.3.7.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'ESCOLA D'ADMINISTRACIO PUBLICA (04.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	115,1	179,9	56,3
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	193,1	314,7	63,0
3.- Taxes i altres ingressos	4,4	4,4	(1,1)	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	305,0	499,8	63,9	4.- Transferències corrents	2,2	10,5	377,3
5.- Ingressos patrimonials	1,0	1,0	0,0	6.- Inversions reals	20,0	20,0	0,0
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	20,0	20,0	0,0	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	310,4	505,2	62,7	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	310,4	505,2	62,7
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	20,0	20,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	20,0	20,0	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	330,4	525,2	59,0	TOTAL DESPESES	330,4	525,2	59,0

Quadre 4.3.8.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'ESCOLA DE POLICIA DE CATALUNYA (04.32)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	69,2	104,5	51,1
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	57,7	112,5	94,9
3.- Taxes i altres ingressos	15,0	42,0	180,2	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	111,9	178,2	59,2	4.- Transferències corrents	0,0	3,3	-
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	133,8	195,5	46,1
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	133,8	195,5	46,1	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	126,9	220,2	73,5	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	126,9	220,3	73,6
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	133,8	195,5	46,1	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	133,8	195,5	46,1
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	260,7	415,7	59,5	TOTAL DESPESES	260,7	415,7	59,5

Institut d'Estadística de Catalunya (IEC)

L'article 44 de la llei 14/1987 de 9 de juliol d'estadística, autoritzava el Govern de la Generalitat a crear aquest Institut.

El Decret 341/1989 d'11 de desembre crea l'IEC com l'òrgan estadístic de la Generalitat amb caràcter d'entitat autònoma administrativa adscrita al Departament d'Economia i Finances.

El projecte de pressupost d'enguany preveu uns ingressos i despeses de 908,6 milions de pessetes (quadre 4.3.9.). La distribució de despeses, que es financien en la pràctica integritat per transferències del pressupost de la Generalitat, és la següent: remuneracions de personal 34,9%, compra de béns corrents i de serveis 18,9%, operacions de capital 45% i altres, el restant 1,2%.

Institut Català de noves professions

Per a 1990 es preveu per aquest Institut un pressupost de 205 milions de pessetes, amb un augment respecte l'anterior del 45,6% (quadre 4.3.10.).

El finançament d'aquest organisme prové en un 89,8% del pressupost de la Generalitat.

Les despeses que presenten una previsió d'augment més significatiu són les destinades a la compra de béns corrents i de serveis, capítol que representa el 58,6% del pressupost.

Quadre 4.3.9.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT D'ESTADISTICA DE CATALUNYA(05.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	-	0,0	-	1.- Remuneracions personal	-	316,8	-
2.- Impostos indirectes	-	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	-	171,5	-
3.- Taxes i altres ingressos	-	0,2	-	3.- Interessos	-	3,5	-
4.- Transferències corrents	-	491,6	-	4.- Transferències corrents	-	0,0	-
5.- Ingressos patrimonials	-	0,8	-	6.- Inversions reals	-	253,3	-
6.- Alienació inversions reals	-	0,0	-	7.- Transferències de capital	-	155,7	-
7.- Transferències de capital	-	416,0	-	8.- Variació actius financers	-	0,0	-
8.- Variació actius financers	-	0,0	-	9.- Variació passius financers	-	7,8	-
9.- Variació passius financers	-	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	-	492,5	-	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	-	491,8	-
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	-	416,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	-	409,0	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	-	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	-	7,8	-
TOTAL INGRESSOS	-	908,6	-	TOTAL DESPESES	-	908,6	-

Quadre 4.3.10.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL INSTITUT CATALA DE NOVES PROFESSIONS (06.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	59,5	65,5	10,1
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	72,9	120,1	64,7
3.- Taxes i altres ingressos	14,5	16,0	10,5	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	120,0	180,0	50,0	4.- Transferències corrents	5,1	16,0	213,8
5.- Ingressos patrimonials	3,0	5,0	66,7	6.- Inversions reals	3,3	3,5	4,8
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	3,3	4,0	21,3	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	137,5	201,0	46,2	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	137,5	201,6	46,6
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	3,3	4,0	21,3	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	3,3	3,5	4,9
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	140,8	205,0	45,6	TOTAL DESPESES	140,8	205,0	45,6

Institució de les LLetres Catalanes

El projecte de pressupost d'aquesta entitat és de 100,4 milions de pessetes, els quals es financien amb transferències del pressupost de la Generalitat (quadre 4.3.11.).

En relació a l'exercici anterior hi ha un augment dels crèdits d'aquesta institució del 61,4% en pessetes corrents.

El repartiment de les despeses pressupostades és el següent: despeses de funcionament (capítol 1 i 2) 53%, transferències corrents 33,9% i inversions reals el restant 13,1%.

Institut d'Estudis de la Salut

Aquest Institut presenta un projecte de pressupost de 189,9 milions de pessetes, que es financia amb ingressos per prestacions de serveis i amb transferències corrents i de capital del pressupost de la Generalitat (quadre 4.3.12.).

Les principals despeses corresponen al capítol 2 amb 100,- milions de pessetes. Segueixen a continuació les remuneracions de personal amb 68,3 milions i les inversions reals amb 20,4 milions.

Junta de Sanejament

El projecte de pressupost d'enguany d'aquesta entitat és de 21.680,5 milions de pessetes (quadre 4.3.13.).

El pressupost d'ingressos preveu un creixement de la recaptació del cànon de sanejament del 24,2%, que implica un augment respecte de l'any anterior de 2.897 milions de pessetes. Considerant el total d'aquests ingressos, juntament

amb els ingressos patrimonials i els romanents de tresoreria que s'inclouen en el capítol de variació d'actius financers, aquesta entitat autofinancia les seves despeses en un 77%, i preveu un endeutament de 4.996 milions de ptes. per fer front a la resta de despeses.

Del pressupost de despeses els aspectes més destacables són l'augment de les transferències corrents i, especialment, de capital a les Corporacions Locals, per despeses d'explotació i actuacions inversores, respectivament, en sistemes de sanejament. Les primeres augmenten fins un total de 3.200 milions de ptes., mentre les transferències de capital a aquestes entitats territorials passen dels 7.608 milions pressupostats l'any 1989 als 11.710 milions previstos en aquest pressupost.

Les transferències a la Junta d'Aigües presenten també un notable augment del 60,9% en les transferències corrents i del 57,2% en les de capital.

Junta de Residus

Aquesta entitat presenta per al 1990 un pressupost de 5.175,7 milions de pessetes (quadre 4.3.14.), que es preveu finançar per les transferències provinents del pressupost de la Generalitat (1.417,2 milions) i per les procedents de diferents ministeris de l'Administració de l'Estat, i preveu un endeutament de 3.000,- milions de ptes.

En relació a l'exercici anterior, la previsió de despeses d'aquesta entitat és superior en 3.426,8 milions de pessetes, quantitat que es destina principalment a inversions reals que configuren el 79,4% de les despeses i a transferències de capital, en especial a empreses privades.

Quadre 4.3.11.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE LA INSTITUCIO DE LES LLETRES CATALANES(07.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	-	0,0	-	1.- Remuneracions personal	6,2	16,2	160,6
2.- Impostos indirectes	-	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	36,0	37,0	2,8
3.- Taxes i altres ingressos	0,0	0,0	-	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	62,0	86,8	39,9	4.- Transferències corrents	20,0	34,0	70,0
5.- Ingressos patrimonials	0,2	0,4	100,0	6.- Inversions reals	0,0	13,2	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	0,0	13,2	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	62,2	87,2	40,1	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	62,2	87,2	40,1
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	13,2	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	13,2	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	62,2	100,4	61,4	TOTAL DESPESES	62,2	100,4	61,4

Quadre 4.3.12.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT D'ESTUDIS DE LA SALUT (08.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	50,7	68,3	34,7
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	68,4	100,0	46,1
3.- Taxes i altres ingressos	35,2	46,5	32,2	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	64,0	122,7	91,7	4.- Transferències corrents	1,0	1,0	0,0
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	12,0	20,4	70,0
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	12,0	20,4	70,0	8.- Variació actius financers	0,2	0,3	50,5
8.- Variació actius financers	21,1	0,3	(98,6)	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	99,2	169,2	70,6	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	120,1	169,2	40,9
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	12,0	20,4	70,0	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	12,0	20,4	70,0
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	21,1	0,3	(98,6)	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,2	0,3	50,5
TOTAL INGRESSOS	132,3	189,9	43,6	TOTAL DESPESES	132,3	189,9	43,6

Quadre 4.3.13.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE LA JUNTA DE SANEJAMENT (09.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	286,3	351,0	22,6
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	326,2	240,0	(26,4)
3.- Taxes i altres ingressos	11.972,0	14.869,0	24,2	3.- Interessos	468,0	625,0	33,5
4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	2.597,0	3.620,0	39,4
5.- Ingressos patrimonials	268,0	398,5	48,7	6.- Inversions reals	238,0	303,0	27,3
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	10.306,0	15.616,0	51,5
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	2.907,0	1.417,0	(51,3)	9.- Variació passius financers	925,5	925,5	0,0
9.- Variació passius financers	0,0	4.996,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	12.240,0	15.267,5	24,7	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	3.677,5	4.836,0	31,5
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	10.544,0	15.919,0	51,0
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	2.907,0	6.413,0	120,6	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	925,5	925,5	-
TOTAL INGRESSOS	15.147,0	21.680,5	43,1	TOTAL DESPESES	15.147,0	21.680,5	43,1

Quadre 4.3.14.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE LA JUNTA DE RESIDUS (09.32)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	95,1	194,3	104,3
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	41,3	140,1	239,2
3.- Taxes i altres ingressos	8,0	14,0	75,0	3.- Interessos	12,5	183,3	1.366,1
4.- Transferències corrents	136,4	499,2	266,0	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
5.- Ingressos patrimonials	4,5	4,5	0,0	6.- Inversions reals	1.600,0	4.108,0	156,8
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	550,0	-
7.- Transferències de capital	200,0	1.658,0	729,0	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	1.400,0	3.000,0	114,3				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	148,9	517,7	247,7	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	148,9	517,7	247,7
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	200,0	1.658,0	729,0	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	1.600,0	4.658,0	191,1
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	1.400,0	3.000,0	114,3	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	1.748,9	5.175,7	195,9	TOTAL DESPESES	1.748,9	5.175,7	195,9

Junta d'Aigües

El projecte de pressupost d'aquesta entitat es enguany de 17.707,5 milions de pessetes, quantitat que representa un augment del 32,1% en relació a l'any anterior (quadre 4.3.15.).

Del capítol d'ingressos cal destacar, per la seva magnitud, el creixement de les transferències de capital provinent de la Junta de Sanejament, com ja s'ha comentat al parlar de les despeses d'aquesta última entitat. Augmenten també les transferències corrents i la recaptació de canons. S'inclouen dins les previsions d'ingressos, 760,8 milions per reintegraments de prèstecs i, finalment, es preveu un endeutament per finançar la resta de despeses de 2.800 milions de pessetes.

En la part de despeses les variacions més significatives respecte l'anterior pressupost són l'augment de les inversions reals, per les quals es preveuen uns crèdits de 11.091,5 milions de ptes. (32,2% més que l'any 1989), i dins del capítol de variació d'actius financers la dotació de 1.160 milions de pessetes.

Institut Català de la Vinya i el Vi

Aquesta entitat presenta un projecte de pressupost de 228,7 milions de pessetes, que representa en relació al pressupost aprovat per a l'any 1989 un augment del 16,2% (quadre 4.3.16.).

Els ingressos provenen principalment de transferències de la Generalitat. Els ingressos propis pressupostats són de 41,4 milions.

Les despeses previstes es destinen en la seva major part (73,5%) a remuneracions de personal, la resta corresponen, per

aquest ordre, a compra de béns i serveis, inversions reals i transferències corrents.

Quadre 4.3.15.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE LA JUNTA D'AIGUES (09.33)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	1.525,6	1.601,9	5,0
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	1.891,0	2.432,0	28,6
3.- Taxes i altres ingressos	2.735,4	3.656,1	33,7	3.- Interessos	427,0	944,9	121,3
4.- Transferències corrents	2.339,7	2.987,1	27,7	4.- Transferències corrents	1,5	2,6	68,3
5.- Ingressos patrimonials	2,0	2,0	0,0	6.- Inversions reals	8.390,6	11.091,5	32,2
6.- Alienació inversions reals	2,0	12,0	500,0	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	5.324,6	7.489,6	40,7	8.- Variació actius financers	0,0	1.160,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	760,8	-	9.- Variació passius financers	1.167,9	474,7	(59,4)
9.- Variació passius financers	3.000,0	2.800,0	(6,7)				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	5.077,0	6.645,2	30,9	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	3.845,1	4.981,4	29,5
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	5.326,6	7.501,6	40,8	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	8.390,6	11.091,5	32,2
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	3.000,0	3.560,8	18,7	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	1.167,9	1.634,7	40,0
TOTAL INGRESSOS	13.403,6	17.707,5	32,1	TOTAL DESPESES	13.403,6	17.707,5	32,1

Quadre 4.3.16.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA DE LA VINYA I EL VI (10.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	130,3	168,2	29,1
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	47,4	40,0	(15,5)
3.- Taxes i altres ingressos	40,5	41,4	2,3	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	139,3	168,3	20,8	4.- Transferències corrents	2,1	2,5	19,0
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	17,1	18,0	5,3
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	17,1	18,5	8,2	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,5	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	179,8	209,7	16,7	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	179,8	210,7	17,2
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	17,1	18,5	8,2	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	17,1	18,0	5,3
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,5	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	196,9	228,7	16,2	TOTAL DESPESES	196,9	228,7	16,2

Institut de Promoció i Formació Cooperativa

El pressupost d'aquest organisme per a 1990 és de 45,3 milions de pessetes, que es financien íntegrament per transferències corrents del presssupost de la Generalitat (quadre 4.3.17.).

Les despeses es distribueixen en 12,8 milions per remuneracions de personal, 18 milions per compra de béns i serveis i 14,5 milions per transferències corrents.

Institut Català del Consum

Aquest organisme adscrit al Departament de Consum, Comerç i Turisme presenta per a 1990 un pressupost de 134 milions de pessetes, distribuïts pel cantó de les despeses en 108 milions per despeses corrents i 26 milions per despeses de capital (quadre 4.3.18.).

Els recursos pressupostaris són finançats en la seva totalitat per transferències del pressupost de la Generalitat.

Quadre 4.3.17.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT DE PROMOCIO I FORMACIO COOPERATIVA (11.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	9,5	12,8	34,6
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	18,5	18,0	(2,6)
3.- Taxes i altres ingressos	0,0	0,0	-	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	42,0	45,3	7,9	4.- Transferències corrents	14,0	14,5	3,6
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	42,0	45,3	7,9	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	42,0	45,3	7,9
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	42,0	45,3	7,9	TOTAL DESPESES	42,0	45,3	7,9

Quadre 4.3.18.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL INSTITUT CATALA DEL CONSUM (14.31)
(milions ptes)

	1989	1990	% variació 90/89		1989	1990	% variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
1.- Impostos directes	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	49,8	67,7	35,9
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	31,1	32,8	5,5
3.- Taxes i altres ingressos	0,0	0,0	-	3.- Interessos	0,0	0,0	-
4.- Transferències corrents	80,9	108,0	33,5	4.- Transferències corrents	0,0	7,5	-
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	26,0	26,0	0,0
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	26,0	26,0	0,0	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-				
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	80,9	108,0	33,5	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	80,9	108,0	33,5
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	26,0	26,0	0,0	TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	26,0	26,0	0,0
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	106,9	134,0	25,3	TOTAL DESPESES	106,9	134,0	25,3

4.4.- ELS PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS AUTÒNOMES COMERCIALS I FINANCERES

Els projectes de pressupostos de les Entitats Autònomes Comercials i Financeres de la Generalitat per a 1990 assoleixen un total de 50.744,2 milions de pessetes, quantitat que representa un creixement del 42,7% en relació als pressupostos de 1989.

Respecte a les despeses, l'augment pressupostari més destacat correspon a les operacions de capital, que creixen un 84,2% respecte el pressupost de 1989. Les operacions financeres augmenten també notablement (61,3%), mentre les despeses de funcionament es redueixen en un 6,5%.

Aquest augment de les operacions de capital prové bàsicament de l'Institut Català del Sòl, que, com s'indica més endavant, ha incrementat molt les seves dotacions per a inversions reals, en concret per a la promoció pública de l'habitatge; les variacions dels capítols de despeses financeres tenen el seu origen, bàsicament, en l'Institut Català de Finances i en l'Institut Català del Crèdit Agrari. La reducció de les despeses corrents, està causada per la disminució del pressupost de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes.

Des de la perspectiva dels ingressos, aquests pressupostos es financien en un 36,1% amb ingressos corrents, en un 42,3% amb ingressos de capital i el restant 21,6% amb operacions financeres. En termes absoluts, la principal diferència en relació als pressupostos anteriors correspon als ingressos de capital, que presenten un augment de 10.648,6 milions; els ingressos corrents augmenten un total de 2.429,7 milions i els ingressos financers ho fan en 2.662,9 milions de pessetes. En el pressupost d'enguany no es preveuen específicament ingressos comercials com en l'any anterior.

Quadre 4.4.1.
PROJECTE DE PRESSUPOSTOS D'INGRESSOS DE LES ENTITATS AUTONOMES COMERCIALS O FINANCERES PER A 1990
(milions ptes)

	02.52 Institut C. Serveis Joventut	02.53 Diari Oficial Generalitat	05.51 Inst.Cat. Crèdit Agrari	05.52 Institut Català Finances	07.51 Organit. Espectac. i festes	09.51 Institut Català Sòl	09.52 Comissió Ports	09.53 Institut Cartogràfic	20.51 EEAA Joc i Apostes	TOTAL EACIF
CAPITOLS D'INGRESSOS										
3.- Taxes i altres ingressos	464,3	306,9	0,0	0,0	180,0	4.865,9	773,1	287,5	0,0	6.877,6
4.- Transferències corrents	1.006,8	130,7	0,0	0,0	974,0	0,0	64,6	450,0	0,0	2.626,0
5.- Ingressos patrimonials	5,0	12,0	651,8	911,5	0,0	878,9	196,1	0,0	6.168,9	8.824,2
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13.962,0	0,0	0,0	0,0	13.962,0
7.- Transferències de capital	354,0	33,1	1.727,3	0,0	25,0	4.350,0	200,0	809,1	0,0	7.498,5
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	902,0	735,1	0,0	607,0	129,0	0,0	0,0	2.373,1
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	1.281,8	4.400,0	0,0	2.701,0	0,0	200,0	0,0	8.582,8
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	1.476,0	449,6	651,8	911,5	1.154,0	5.744,8	1.033,8	737,5	6.168,9	18.327,9
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	354,0	33,1	1.727,3	0,0	25,0	18.312,0	200,0	809,1	0,0	21.460,5
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	2.183,8	5.135,1	0,0	3.308,0	129,0	200,0	0,0	10.955,8
TOTAL INGRESSOS	1.830,0	482,7	4.562,8	6.046,6	1.179,0	27.364,8	1.362,7	1.746,6	6.168,9	50.744,2

Quadre 4.4.2.
PROFECTE DE PRESSUPOSTOS DE DESPESES DE LES ENTITATS AUTONOMES COMERCIALS O FINANCERES PER A 1990
(milions ptes)

	02.52 Institut C. Serveis Joventut	02.53 Diari Oficial Generalitat	05.51 Inst.Cat. Crèdit Agrari	05.52 Institut Català Finances	07.51 Organit. Espectac. i festes	09.51 Institut Català Sòl	09.52 Comissió Ports	09.53 Institut Cartogràfic	20.51 EEAA Joc i Apostes	TOTAL EACIF
CAPITOLS DE DESPESA										
1.- Remuneracions personal	888,1	231,2	105,5	128,0	172,2	676,0	204,0	449,5	173,0	3.027,5
2.- Compra béns i serveis	587,9	218,4	58,3	88,1	981,8	311,7	169,1	263,0	778,3	3.456,6
3.- Interessos	0,0	0,0	496,7	589,0	0,0	1.139,9	0,0	25,0	0,0	2.250,6
4.- Transferències corrents	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	4.626,4	4.627,0
6.- Inversions reals	354,0	33,1	12,0	27,0	25,0	20.743,2	788,1	959,1	591,2	23.532,7
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	88,9	0,0	0,0	1.000,0	200,0	0,0	0,0	1.289,0
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	3.308,3	4.839,5	0,0	2.500,0	1,0	0,0	0,0	10.648,8
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	493,0	375,0	0,0	994,0	0,0	50,0	0,0	1.912,0
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	1.476,0	449,6	660,6	805,1	1.154,0	2.127,5	373,7	737,5	5.577,7	13.361,7
TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	354,0	33,1	100,9	27,0	25,0	21.743,2	988,1	959,1	591,2	24.821,7
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	3.801,3	5.214,5	0,0	3.494,0	1,0	50,0	0,0	12.560,8
TOTAL DESPESES	1.830,0	482,7	4.562,8	6.046,6	1.179,0	27.364,8	1.362,7	1.746,6	6.168,9	50.744,2

Institut Català de Serveis a la Joventut

El projecte de pressupost per a 1990 de l'Institut Català de Serveis a la Joventut (quadre 4.4.3.) és de 1.830 milions de pessetes, és a dir, un 23% superior a 1989.

Les despeses de funcionament (remuneracions de personal i compra de béns corrents i serveis) augmenten un 19,6%, mentre les inversions ho fan un 39,5%.

Aquesta entitat es financia bàsicament de transferències corrents i de capital provinents de la D.G. de la Joventut. El creixement del total d'ingressos corrents és paral.lel al de les despeses, com així ho són igualment els ingressos i despeses de capital.

Diari Oficial de la Generalitat

Les previsions pressupostàries d'aquesta entitat per a 1990 (quadre 4.4.4.) són de 482,7 milions de pessetes, un 14,1% superiors a 1989.

L'augment més significatiu del pressupost de despeses correspon a remuneracions de personal, amb un creixement del 33,6%.

Pel cantó dels ingressos, la principal variació respecte al 1989 correspon a l'augment del capítol de taxes i altres ingressos, que presenta un creixement del 49%.

Quadre 4.4.3.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL INSTITUT CATALA DE SERVEIS A LA JOVENTUT (02.52)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	413,7	464,3	12,2	1.- Remuneracions personal	750,9	888,1	18,3
4.- Transferències corrents	816,3	1.006,8	23,3	2.- Compra béns i serveis	483,6	587,9	21,6
5.- Ingressos patrimonials	4,5	5,0	11,1	3.- Interessos	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	253,7	354,0	39,5	6.- Inversions reals	253,7	354,0	39,5
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
				9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	1.234,5	1.476,0	19,6	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	1.234,5	1.476,0	19,6
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	253,7	354,0	39,5	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	253,7	354,0	39,5
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	1.488,2	1.830,0	23,0	TOTAL DESPESES	1.488,2	1.830,0	23,0

Quadre 4.4.4.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DEL DIARI OFICIAL DE LA GENERALITAT (02.53)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	205,9	306,9	49,0	1.- Remuneracions personal	173,0	231,2	33,6
4.- Transferències corrents	160,7	130,7	(18,7)	2.- Compra béns i serveis	198,6	218,4	10,0
5.- Ingressos patrimonials	5,0	12,0	140,0	3.- Interessos	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	0,0	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	51,3	33,1	(35,5)	6.- Inversions reals	51,3	33,1	(35,5)
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	0,0	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	0,0	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
				9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	371,6	449,6	21,0	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	371,6	449,6	21,0
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	51,3	33,1	(35,5)	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	51,3	33,1	(35,5)
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	422,9	482,7	14,1	TOTAL DESPESES	422,9	482,7	14,1

Institut Català del Crèdit Agrari

L'Institut Català del Crèdit Agrari presenta enguany un pressupost de 4.562,8 milions de pessetes (quadre 4.4.5.), amb un creixement del 64,5% respecte a l'any anterior.

La capacitat creditícia d'aquest Institut s'amplia substancialment amb un augment del capítol de despeses corresponent a una variació d'actius financers d'un 46,5%. Les despeses de funcionament augmenten un 17,7% i els interessos de càrrega financera un 53,7%. També es preveu un crèdit de 493 milions per amortització de prèstecs.

Institut Català de Finances

El pressupost de 1990 de l'Institut Català de Finances és de 6.046,6 milions de pessetes (quadre 4.4.6.). La capacitat creditícia d'aquesta entitat es fixa en una quantitat preventiva de 4.839,5 milions de pessetes, que representa un 80% del seu pressupost, amb un augment respecte a l'any anterior del 35%. El pressupost total augmenta un 37,8%.

Pel cantó dels ingressos, un 72,8% correspon al capital de variació de passius financers, i el restant 27,2% a ingressos patrimonials i a reintegraments de prèstecs.

Organització d'Espectacles i Festes

Les previsions d'ingressos i despeses del pressupost d'aquesta entitat per a 1990 es xifren en 1.179 milions de pessetes (quadre 4.4.7.). Respecte de l'any anterior l'increment pressupostari és del 31,2%.

Quadre 4.4.5.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA DEL CREDIT AGRARI (05.51)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	92,6	105,5	14,0
4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	47,4	58,3	23,0
5.- Ingressos patrimonials	495,5	651,8	31,5	3.- Interessos	323,1	496,7	53,7
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	70,5	1.727,3	2.350,0	6.- Inversions reals	8,0	12,0	50,0
8.- Variació actius financers	593,7	902,0	51,9	7.- Transferències de capital	45,0	88,9	97,7
9.- Variacio passius financers	1.614,9	1.281,8	(20,6)	8.- Variació actius financers	2.258,5	3.308,3	46,5
				9.- Variació passius financers	0,0	493,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	495,5	651,8	31,5	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	463,1	660,6	42,6
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	70,5	1.727,3	2.350,0	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	53,0	100,9	90,5
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	2.208,6	2.183,8	(1,1)	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	2.258,5	3.801,3	68,3
TOTAL INGRESSOS	2.774,6	4.562,8	64,5	TOTAL DESPESES	2.774,6	4.562,8	64,5

Quadre 4.4.6.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA DE FINANCES (05.52)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	0,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	110,0	128,0	16,4
4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	100,0	88,1	(11,9)
5.- Ingressos patrimonials	877,0	911,5	3,9	3.- Interessos	484,4	589,0	21,6
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	115,0	27,0	(76,5)
8.- Variació actius financers	511,3	735,1	43,8	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	3.000,0	4.400,0	46,7	8.- Variació actius financers	3.579,0	4.839,5	35,2
				9.- Variació passius financers	0,0	375,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	877,0	911,5	3,9	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-5)	694,4	805,1	15,9
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	115,0	27,0	(76,5)
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	3.511,3	5.135,1	46,2	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	3.579,0	5.214,5	45,7
TOTAL INGRESSOS	4.388,3	6.046,6	37,8	TOTAL DESPESES	4.388,4	6.046,6	37,8

La financiació de les despeses d'aquest organisme procedeix en un 15,3% dels ingressos provinents de les activitats de diferents centres culturals i en un 84,7% de les transferències corrents i de capital del Departament de Cultura.

Pel cantó de les despeses, quasi la totalitat del pressupost es reparteix entre despeses de personal 14,6% i bàsicament despeses de béns i serveis (83,3%).

Institut Català del Sòl

El pressupost de l'Institut Català del Sòl per a 1990 és de 27.364,8 milions de pessetes (quadre 4.4.8.), amb un augment respecte al 1989 del 88%.

En termes absoluts, en relació al pressupost anterior hi ha un increment de 12.805,4 milions de pessetes. La major part d'aquest augment es destina a inversions reals, que augmenten les seves dotacions en 11.056,8 milions, fins arribar a uns crèdits totals de 20.743,2 milions, és a dir, un 75,8% del pressupost d'aquesta entitat.

Les principals actuacions inversores d'aquesta Entitat són la promoció del sòl i la promoció pública d'habitatge.

Pel cantó de les despeses, cal també assenyalar la consignació de 2.500 milions de pessetes en la partida de prèstecs a Corporacions Locals i de dret públic i de 1.000 milions en la d'aportacions a juntes de compensació i convenis urbanístics.

La previsió d'ingressos per a 1990 d'aquesta entitat es concentra en més del 50% en els provinents de l'alienació d'inversions reals (venda de solars). Altres ingressos importants són els ingressos propis del capítol de taxes i

Quadre 4.4.7.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'ORGANITZACIO D'ESPECTACLES I FESTES (07.51)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	166,0	180,0	8,4	1.- Remuneracions personal	97,3	172,2	77,0
4.- Transferències corrents	732,4	974,0	33,0	2.- Compra béns i serveis	801,1	981,8	22,5
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	3.- Interessos	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	0,0	25,0	-	6.- Inversions reals	0,0	25,0	-
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
				9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	898,4	1.154,0	28,5	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	898,4	1.154,0	28,5
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	25,0	-	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	25,0	-
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	898,4	1.179,0	31,2	TOTAL DESPESES	898,4	1.179,0	31,2

Quadre 4.4.8.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CATALA DEL SOL (09.51)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 89/88		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	1.522,0	4.865,9	219,7	1.- Remuneracions personal	550,0	676,0	22,9
4.- Transferències corrents	30,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	273,5	311,7	14,0
5.- Ingressos patrimonials	700,0	878,9	25,6	3.- Interessos	619,5	1.139,9	84,0
6.- Alienació inversions reals	6.941,0	13.962,0	101,2	4.- Transferències corrents	30,0	0,0	(100,0)
7.- Transferències de capital	2.795,4	4.350,0	55,6	6.- Inversions reals	9.686,4	20.743,2	114,1
8.- Variació actius financers	570,0	607,0	6,5	7.- Transferències de capital	1.500,0	1.000,0	(33,3)
9.- Variacio passius financers	2.001,0	2.701,0	35,0	8.- Variació actius financers	1.000,0	2.500,0	150,0
				9.- Variació passius financers	900,0	994,0	10,4
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	2.252,0	5.744,8	155,1	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	1.473,0	2.127,5	44,4
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	9.736,4	18.312,0	88,1	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	11.186,4	21.743,2	94,4
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	2.571,0	3.308,0	28,7	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	1.900,0	3.494,0	83,9
TOTAL INGRESSOS	14.559,4	27.364,8	88,0	TOTAL DESPESES	14.559,4	27.364,8	88,0

altres ingressos (17,8%), les transferències de capital del Departament de Política Territorial i Obres Públiques (15,9%) i crèdits hipotecaris (9,9%).

Comissió de Ports

Per a 1990 la Comissió de Ports preveu uns ingressos i despeses de 1.362,7 milions de pessetes (quadre 4.4.9).

L'augment respecte de l'any anterior en termes absoluts és de 504,7 milions de pessetes, dels quals 222,8 milions es destinen al capítol d'inversions reals, que assoleix un total de 788,1 milions de pessetes, i altres 200 milions a transferències de capital a ports pesquers-esportius; la resta es destina a l'increment de despeses de funcionament.

Respecte al pressupost d'ingressos cal comentar l'augment del capítol de taxes i altres ingressos, que inclou per a 1990 una previsió d'ingressos per prestacions de serveis portuaris de 743 milions. Es preveuen també uns ingressos patrimonials de 196,1 milions, unes transferències de la Generalitat de 200 milions i uns ingressos provinents de romanents de tresoreria de 127 milions.

Institut Cartogràfic de Catalunya

El pressupost d'aquesta entitat per a 1990 és de 1.746,6 milions de pessetes, amb un creixement respecte a 1989 del 36% (quadre 4.4.10.).

Pel cantó de les despeses, cal esmentar el creixement de les dotacions assignades al capítol d'inversions reals, que passa a tenir uns crèdits de 959,1 milions de pessetes (el 54,9% del pressupost). L'augment de les dotacions pressupostàries es

Quadre 4.4.9.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE LA COMISSIO DE PORTS DE CATALUNYA (09.52)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	22,0	773,1	3.414,0	1.- Remuneracions personal	162,9	204,0	25,2
4.- Transferències corrents	64,0	64,6	0,9	2.- Compra béns i serveis	128,2	169,1	31,9
5.- Ingressos patrimonials	160,0	196,1	22,6	3.- Interessos	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,6	0,6	(3,3)
7.- Transferències de capital	60,0	200,0	233,3	6.- Inversions reals	565,3	788,1	39,4
8.- Variació actius financers	2,0	129,0	6.347,9	7.- Transferències de capital	0,0	200,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	1,0	1,0	0,0
10.-Vendes	550,0	0,0	-	9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	246,0	1.033,8	320,2	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	291,7	373,7	28,1
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	60,0	200,0	233,3	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	565,3	988,1	74,8
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	2,0	129,0	6.347,9	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	1,0	1,0	0,0
TOTAL INGRESSOS COM.IND.FIN.(Cap.10)	550,0	0,0	(100,0)				
TOTAL INGRESSOS	858,0	1.362,7	58,8	TOTAL DESPESES	858,0	1.362,7	58,8

Quadre 4.4.10.
PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'INSTITUT CARTOGRAFIC DE CATALUNYA ((09.53)
(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	265,3	287,5	8,4	1.- Remuneracions personal	394,9	449,5	13,8
4.- Transferències corrents	379,0	450,0	18,7	2.- Compra béns i serveis	227,6	263,0	15,6
5.- Ingressos patrimonials	0,0	0,0	-	3.- Interessos	21,8	25,0	14,7
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-
7.- Transferències de capital	640,0	809,1	26,4	6.- Inversions reals	590,0	959,1	62,6
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	200,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
				9.- Variació passius financers	50,0	50,0	0,0
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	644,3	737,5	14,5	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	644,3	737,5	14,5
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	640,0	809,1	26,4	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	590,0	959,1	62,6
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	200,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	50,0	50,0	-
TOTAL INGRESSOS	1.284,3	1.746,6	36,0	TOTAL DESPESES	1.284,3	1.746,6	36,0

financia principalment per les transferències del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i per la previsió d'un endeutament de 200 milions de pessetes.

Entitat Autònoma de Jocs i Apostes

El projecte de pressupost d'aquesta entitat per a 1990 és de 6.168,9 milions de pessetes, xifra que representa una reducció del 30,5% en relació al pressupost de 1989 (quadre 4.4.11.). Aquesta reducció es deu a l'adequació de les previsions a l'evolució actual dels ingressos tributaris del joc.

Les despeses d'aquesta entitat corresponen bàsicament a transferències corrents al pressupost d'ingressos de la Generalitat (75%) i la resta es distribueix en despeses de funcionament, 15,4%, i inversions reals, 9,6%.

Quadre 4.4.11.

PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1990 DE L'ENTITAT AUTONOMA DE JOC I APOSTES DE LA GENERALITAT (20.51)

(milions ptes)

	1989	1990	%variació 90/89		1989	1990	%variació 90/89
CAPITOLS D'INGRESSOS				CAPITOLS DE DESPESA			
3.- Taxes i altres ingressos	495,0	0,0	-	1.- Remuneracions personal	164,7	173,0	5,0
4.- Transferències corrents	0,0	0,0	-	2.- Compra béns i serveis	1.857,0	778,3	(58,1)
5.- Ingressos patrimonials	8.383,8	6.168,9	(26,4)	3.- Interessos	0,0	0,0	-
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	-	4.- Transferències corrents	6.200,0	4.626,4	(25,4)
7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-	6.- Inversions reals	657,1	591,2	(10,0)
8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-	7.- Transferències de capital	0,0	0,0	-
9.- Variacio passius financers	0,0	0,0	-	8.- Variació actius financers	0,0	0,0	-
				9.- Variació passius financers	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	8.878,8	6.168,9	(30,5)	TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-4)	8.221,7	5.577,7	(32,2)
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES DE CAPITAL (Cap.6-7)	657,1	591,2	(10,0)
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	0,0	0,0	-	TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	0,0	0,0	-
TOTAL INGRESSOS	8.878,8	6.168,9	(30,5)	TOTAL DESPESES	8.878,8	6.168,9	(30,5)

4.5.- ELS PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL

El projecte de pressupostos de les Entitats Gestores de la Seguretat Social de 1990 assoleix un total de 356.297,9 milions de pessetes. En relació als pressupostos aprovats l'any anterior aquesta xifra representa un increment global del 20,1% (quadre 4.5.1.).

Les Entitats Gestores de la Seguretat Social són: l'Institut Català de la Salut (ICS), que aplega la major part dels recursos d'aquestes entitats, i l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS).

Considerat individualment, el projecte de pressupost de l'ICS es xifra en 326.888 milions de pessetes, quantitat que representa un increment del 20,4% en relació al pressupost de l'any anterior.

El finançament d'aquesta entitat prové en un 98,5% de recursos de l'INSALUD; la resta són ingressos derivats de les prestacions de serveis i ingressos patrimonials.

Les despeses de funcionament representen la part més important de l'activitat de l'ICS. Les remuneracions del personal, i la compra de béns corrents i de serveis sumen un total de 254.452 milions, és a dir, un 77,8% del pressupost.

Altres despeses significatives d'aquesta entitat són les transferències corrents (17,2%) i les inversions reals (4,3%).

El projecte de pressupost de l'ICASS és de 29.409,9 milions de pessetes, dels quals 17.644,- milions corresponen a serveis de la Generalitat i els restants 11.765,9 milions a serveis traspassats per la Seguretat Social.

Els recursos d'aquesta entitat provenen de transferències corrents i de capital en un 97,4%, la resta són, bàsicament, ingressos per prestació de serveis i ingressos patrimonials. Els recursos que tenen el seu origen en transferències de l'INSERSO representen un 37,4% del total d'ingressos d'aquesta entitat.

El capítol més important de despesa correspon al de transferències corrents, les quals es destinen en un 62,4% a pensions assistencials. Les altres transferències més importants són les que es faciliten per a l'atenció de les persones disminuïdes, i les destinades a serveis socials d'atenció primària i a la vellesa.

Quadre 4.5.1.
PROJECTES DE PRESSUPOSTOS DE LES ENTITATS GESTORES DE LA SEGURETAT SOCIAL PER A 1990
(milions ptes)

	INST.CATALA DE LA SALUT (ICS)	INST. CATALA ASSIST. I S.S (ICASS)			TOTAL ENTITATS GESTORES S.S.		
		Serveis Generalitat	Serveis S.S.	TOTAL	Serveis Generalitat	Serveis S.S.	TOTAL
CAPITOLS D'INGRESSOS							
1.- Impostos directes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.- Impostos indirectes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.- Taxes i altres ingressos	3.900,0	0,0	605,0	605,0	0,0	4.505,0	4.505,0
4.- Transferències corrents	306.795,0	16.403,0	8.841,4	25.244,4	16.403,0	315.636,4	332.039,4
5.- Ingressos patrimonials	943,0	0,0	156,5	156,5	0,0	1.099,5	1.099,5
6.- Alienació inversions reals	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7.- Transferències de capital	15.150,0	1.241,0	2.155,0	3.396,0	1.241,0	17.305,0	18.546,0
8.- Variació actius financers	100,0	0,0	8,0	8,0	0,0	108,0	108,0
9.- Variació passius financers	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL INGRESSOS CORRENTS (Cap.1-5)	311.638,0	16.403,0	9.602,9	26.005,9	16.403,0	321.240,9	337.643,9
TOTAL INGRESSOS CAPITAL (Cap.6-7)	15.150,0	1.241,0	2.155,0	3.396,0	1.241,0	17.305,0	18.546,0
TOTAL INGRESSOS FINANCERS (Cap.8-9)	100,0	0,0	8,0	8,0	0,0	108,0	108,0
TOTAL INGRESSOS	326.888,0	17.644,0	11.765,9	29.409,9	17.644,0	338.653,9	356.297,9
CAPITOLS DE DESPESA							
1.- Remuneracions personal	109.986,0	2,8	3.700,3	3.703,0	2,8	113.686,3	113.689,0
2.- Compra béns i serveis	144.466,0	2.004,6	2.599,5	4.604,1	2.004,6	147.065,5	149.070,1
3.- Interessos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.- Transferències corrents	56.243,0	14.395,6	3.146,6	17.542,3	14.395,6	59.389,6	73.785,3
5.- Dotació amortitzacions	943,0	0,0	156,5	156,5	0,0	1.099,5	1.099,5
6.- Inversions reals	14.000,0	266,5	2.155,0	2.421,5	266,5	16.155,0	16.421,5
7.- Transferències de capital	1.150,0	974,5	0,0	974,5	974,5	1.150,0	2.124,5
8.- Variació actius financers	100,0	0,0	8,0	8,0	0,0	108,0	108,0
9.- Variació passius financers		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL DESPESES CORRENTS (Cap.1-5)	311.638,0	16.403,0	9.602,9	26.005,9	16.403,0	321.240,9	337.643,9
TOTAL DESPESES CAPITAL (Cap.6-7)	15.150,0	1.241,0	2.155,0	3.396,0	1.241,0	17.305,0	18.546,0
TOTAL DESPESES FINANCERES (Cap.8-9)	100,0	0,0	8,0	8,0	0,0	108,0	108,0
TOTAL DESPESES	326.888,0	17.644,0	11.765,9	29.409,9	17.644,0	338.653,9	356.297,9

4.6.- ELS PRESSUPOSTOS DE LA CORPORACIÓ CATALANA DE RÀDIO I TELEVISIÓ I LES SEVES EMPRESES

El projecte de pressupost d'explotació consolidat de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i les seves empreses per a 1990 és de 26.321,7 milions; el projecte de pressupost de capital consolidat és de 2.010,2 milions (quadres 4.6.1. i 4.6.2.).

El pressupost d'explotació de l'Ens Públic, Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, individualment considerat, és de 7.463,3 milions de pessetes, dels quals 5.621 milions corresponen a subvencions d'explotació destinades a Televisió de Catalunya, SA i a Catalunya Radio, SRG SA.

El pressupost de capital d'aquest ens és de 1.885 milions, dels quals 200 milions són per a l'amortització de prèstecs, 160 milions estan destinats a inversions en immobilitzat material i els restants 1.525 milions corresponen a inversions financeres permanents. D'aquest import, 1.125 milions van destinats a Televisió de Catalunya, SA i 265 milions a Catalunya Ràdio SRG SA com aportacions a compte de capital.

El pressupost d'explotació de Televisió de Catalunya, SA és de 22.913,3 milions de pessetes. Els recursos d'aquesta societat provenen principalment de vendes (63%). La subvenció d'explotació pressupostada és de 4.443 milions, és a dir, el 19,4% dels ingressos. Pel cantó de les despeses, les dotacions més importants corresponen a compres (35,6%) i a despeses de personal (30%).

El pressupost d'inversions d'aquesta societat és de 1.250 milions de pessetes, dels quals es destinen 1.125 milions per inversions en immobilitzat material i 125 milions per fons de maniobra.

Finalment, el pressupost d'explotació de Catalunya Ràdio, SRG, SA previst per a 1990 és de 1.566,2 milions. El finançament d'aquesta societat prové en un 73,4% de subvencions d'explotació. La resta correspon, bàsicament, a ingressos de publicitat.

Pel cantó de les despeses, el 68,4% són remuneracions del personal i un 25% correspon a despeses per treballs, subministraments i serveis exteriors. El pressupost d'inversions es presenta per un import de 350,2 milions de pessetes, 265 milions dels quals es destinen a immobilitzat material.

Quadre 4.6.1.

PROJECTES DE PRESSUPOSTOS D'EXPLOTACIO DE LA CORPORACIO CATALANA DE RADIO I TELEVISIO I LES SEVES EMPRESES PER A 1990

(milions ptes)

		Catalunya		
	CCRTV	TV. Catal. SA	Ràdio SRRG, SA	TOTAL CONSOLIDAT
RECURSOS				
Existències finals	0,0	3.970,3	3,9	3.974,1
Vendes i ingressos per naturalesa	69,3	14.445,0	411,7	14.926,0
Ingressos financers	0,0	55,0	0,6	55,6
Subvencions d'explotació	7.366,0	4.443,0	1.150,0	7.366,0
Transferències corrents	28,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL RECURSOS	7.463,3	22.913,3	1.566,2	26.321,7
DOTACIONS				
Existències inicials	0,0	3.845,3	3,7	3.848,9
Compres	0,0	8.166,3	95,3	8.261,7
Despeses de personal	570,0	6.881,1	1.072,0	8.523,1
Despeses financeres	991,0	35,0	0,7	1.026,7
Tributs	0,0	10,0	2,0	12,0
Treballs, subministr.i serveis exteriors	281,3	3.850,6	392,2	4.524,1
Subvenció a l'explotació	5.621,0	0,0	0,0	0,0
Altres càrrecs d'explotació	0,0	125,0	0,2	125,2
TOTAL DOTACIONS	7.463,3	22.913,3	1.566,2	26.321,7

Quadre 4.6.2.

PROJECTES DE PRESSUPOSTOS DE CAPITAL DE LA CORPORACIO CATALANA DE RADIO I TELEVISIO I LES SEVES EMPRESES PER A 1990

(milions ptes)

		Catalunya		
	CCRTV	TV. Catal. SA	Ràdio SRRG. SA	TOTAL CONSOLIDAT
HAVER				
Subvenció de capital de la Generalitat	1.600,0	0,0	0,0	1.600,0
Aportacions a compte de capital de la CCRTV	0,0	1.125,0	265,0	0,0
Patrimoni	285,0	0,0	0,0	285,0
Accionistes cap. pendent desemborsament	0,0	0,0	85,0	0,0
Variació fons de maniobra	0,0	125,0	0,2	125,2
TOTAL	1.885,0	1.250,0	350,2	2.010,2
DEURE				
Capital social	0,0	0,0	85,0	85,0
Préstecs rebuts a llarg termini	200,0	0,0	0,0	200,0
Immobilitzat material	160,0	1.125,0	265,0	1.550,0
Inversions financeres permanents	1.525,0	0,0	0,0	50,0
Fons de maniobra	0,0	125,0	0,2	125,2
TOTAL	1.885,0	1.250,0	350,2	2.010,2

4.7.- ELS PRESSUPOSTOS DE LES EMPRESES DE LA GENERALITAT

En aquest apartat es presenten els pressupostos de les Entitats de dret públic de la Generalitat i d'aquelles societats mercantils amb participació majoritària, bé de la pròpia Generalitat o bé de les seves Entitats de dret públic.

El Quadre 4.7.1. recull el pressupost del primer grup d'entitats de dret públic. Cal fer notar que no s'ha inclós la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió que jurídicament estaria en aquesta situació, donat que té un apartat específic en aquest mateix document.

El total de despeses pressupostades per a aquestes entitats és de 20.775,2 milions de pessetes. La part que correspon a despeses d'explotació és de 12.611,7 milions i la corresponent a inversions, és de 8.163,5 milions de pessetes.

La principal entitat d'aquest grup és l'empresa Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, el pressupost de la qual representa el 63,4% del total. Figuren a continuació el Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, l'Institut d'Investigació Aplicada de l'Automòbil, el Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries i, finalment, el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció.

El pressupost de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya es presenta separat en tres seccions: el Departament de Ferrocarril amb un pressupost total de 12.420,3 milions de ptes; la divisió Ferrocarril de Muntanya amb un total de 768,1 milions de ptes i el Departament de Muntanya amb un pressupost total de 993,2 milions.

Els pressupostos de les Societats mercantils amb participació majoritària de la Generalitat assoleixen 20.324,9 milions de pessetes. Els pressupostos d'explotació sumen un total de 2.892,3 milions de pessetes i els d'inversió 17.432,6 milions.

En ordre al seu volum pressupostari cal destacar entre aquestes societats, Tunels i Accessos de Barcelona, SAC, que representa un pla d'inversions per a 1990 de 11.878,8 milions de pessetes. L'empresa Administració, Promoció i Gestió, SA (ADIGSA) també dins d'aquest grup de societats presenta enguany una previsió d'inversions valorades en 5.022,1 milions de pessetes, de les quals el 95,5% tenen per finalitat la rehabilitació del patrimoni que administra aquesta societat.

El Centre Informàtic de la Generalitat, SA presenta per la seva part uns pressupostos d'explotació i d'inversió de 1.155,8 i 299 milions de pessetes, respectivament.

La resta d'empreses en aquesta situació jurídica són les següents (veure quadre 4.7.2.): Forestal Catalana, SA; Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendents, SA; Centre Divulgador de la Informàtica, SA i Agrícola Experimental, SA.

Per últim i dins de les societats mercantils amb participació majoritària d'entitats de dret públic de la Generalitat, es presenta el pressupost de la Promotora d'Exportacions Catalanes, SA (PRODECASA), que preveu un pressupost d'explotació de 30,6 milions de pessetes. Altres empreses amb aquesta mateixa situació jurídica són la Televisió de Catalunya, SA i Catalunya Ràdio, SRG, SA, als pressupostos de les quals ja es fa referència en un altre apartat d'aquest informe.

Quadre 4.7.1.
PROJECTE DE PRESSUPOSTOS D'EXPLOTACIO I INVERSIONS DE LES ENTITATS DE DRET PUBLIC DE LA GENERALITAT PER A 1990
(no inclou la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió)
(milions ptes)

	Pressupost Explotació	Pressupost d'Inversions	TOTAL
Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya	9.921,1	4.260,5	14.181,6
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries	726,2	519,3	1.246,1
Centre d'Iniciatives per a la Reinserció	321,1	32,9	354,0
Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial	291,5	471,8	1.363,2
Laboratori General d'Assaig i Investigacions	616,3	1.715,0	2.331,3
Institut d'Investigació Aplicada de l'Automòbil	135,0	1.164,0	1.299,0
TOTAL	12.611,7	8.163,5	20.775,2

Quadre 4.7.2.
PROJECTES DE PRESSUPOST DE LES SOCIETATS CIVILS O MERCANTILS AMB PARTICIPACIO MAJORITARIA DE LA GENERALITAT PER A 1990
(milions ptes)

	Pressupost Explotació	Pressupost d'Inversions	TOTAL
Centre Informàtic de la Generalitat, S.A.	1.155,8	299,0	1.454,8
Centre Divulgador de la Informàtica, S.A.	206,7	17,7	224,4
Agrícola Experimental, S.A.	13,2	0,0	13,2
Forestal Catalana, S.A.	412,0	15,0	427,0
TABASA (Tùnels i Accessos de Barcelona, S.A.C.)	0,0	11.878,8	11.878,8
ADIGSA (Administració, Promoció i Gestió, S.A.)	998,7	5.022,1	6.020,8
Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendents, S.A.	75,3	200,0	275,3
PRODECASA (Promotora d'Exportacions Catalanes, S.A.	30,6	0,0	30,6
TOTAL	2.892,3	17.432,6	20.324,9